

DERINIMO PAŽYMA

DĖL VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOS NUTARIMO „DĖL ŠILUMOS TIEKĖJŲ, NEPRIKLAUSOMŲ ŠILUMOS GAMINTOJŲ, GERIAMOJO VANDENS TIEKĖJŲ IR NUOTEKŲ TVARKYTOJŲ, PAVIRŠINIŲ NUOTEKŲ TVARKYTOJŲ INVESTICIJŲ VERTINIMO IR DERINIMO VALSTYBINĖJE KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOJE TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PROJEKTO

2019 m. kovo 25 d.

Eil. Nr.	Pastabos ir pasiūlymai	Pastabų / pasiūlymų vertinimas
1.	UAB „Šiaulių vandenys“ 2019-02-25 raštas Nr. S-519	
1.1.	<p>Pagrįstas abejonės kelia investicijų poreikio įrodinėjimas rengiant perteklinius dokumentus, t. y. visos apimties investicijų projektus su alternatyvų analizėmis ekonominiais investicijų vertinimo aspektais, tais atvejais, kuomet investicijos planuojamos siekiant įgyvendinti/įvykdyti valstybės ir savivaldos lygmens teisės aktuose numatytas investicijas. Tokioms priemonėms/investicijoms pagrįsti turėtų būti pakankami jau parengti dokumentai, pvz. specialieji vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planai, kuriuose investicijų poreikis jau yra įvertintas ir pagrįstas, t. y. išnagrinėtos alternatyvos, atlikti ekonominiai skaičiavimai, įvertinta investicijų nauda. Tokių investicijų derinimui turėtų būti reikalaujama įvertinti ir pateikti išimtinai tik papildomus, minėtuose dokumentuose nenagrinėtus duomenis, pvz. investicijų įtaka ir pan.</p> <p>Tvarkos aprašo projekto 7.2.3 ir 8.6 punktuose nurodyta, kad 6.1.1.1 ir 6.1.1.2 papunkčiuose apibūdintų investicijų (kurios didesnės nei 0,3 mln. Eur) derinimui pateikiamas „<i>investicijos įgyvendinimo alternatyvų įvertinimas ir (arba) optimalaus sprendimo pasirinkimas</i>“. Tvarkos aprašo projekto 20 punkte nurodyta, kad tik 6.1.1.1 papunktyje nurodytoms investicijoms (didesnėms nei 1,5 mln. Eur) turi būti pateiktas alternatyvų vertinimas. Nežiūrint šio neatitikimo (dėl investicijų apimčių), manome kad alternatyvų pagrindimo ir palyginimo prašymas yra perteklinis ir nėra tikslingas, ypatingai įvertinant 21 punkte nurodytą reikalavimą – „<i>keliama</i></p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p><u>1. Dėl perteklinių dokumentų rengimo.</u> Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo (toliau – Įstatymas) 9 str. 1 d. 20 p. nustatyta, kad Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija), vadovaudamasi skaidrumo, objektyvumo ir nediskriminavimo principais bei investicijų efektyvumo, atsipirkimo laikotarpio ir pagrįstumo įvertinimo kriterijais, tvirtina investicijų vertinimo ir derinimo tvarkos aprašą, derina geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų investicijas. Šio įstatymo 34 str. 5 d. nustatyta pareiga geriamojo vandens tiekėjams ir nuotekų tvarkytojams, paviršinių nuotekų tvarkytojams (toliau – Vandens įmonės) derinti investicijas su Komisija. Jeigu investicijos nėra suderintos su Komisija, jos negali būti pripažintos pagrįstomis valstybės reguliuojamoms kainoms nustatyti. Atsižvelgiant į tai, kad investicijos turi (gali turėti) įtaką reguliuojamų paslaugų kainoms, Komisija privalo įsitikinti, kad planuojamos, įgyvendinamos ar faktiškai atliktos investicijos visapusiškai įvertintos, alternatyvos išnagrinėtos, o investicinis projektas pagrįstas. Projekto 7–9 p. ir IV skyriuje numatoma, kokius dokumentus privaloma pateikti investicijų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo sektoriuje (toliau – Vandentvarkos sektorius) derinimui. Dokumentų, pagrindžiančių investicijų projektą, kiekis priklauso nuo investicijos apimties ir</p>

<p><i>prielaidų, kad numatyta investicija nebus įgyvendinta, analizė nelaikoma galima investicijos įgyvendinimo alternatyva“.</i> Pagal pateiktą projekto redakciją tinklų rekonstrukcijai ar plėtrai numčius, pvz. 400 tūkst. Eur, reikėtų ruošti investicijų alternatyvą, kuri sunkiai įsivaizduojama. Nors Tvarkos aprašo projekto 20 punkte nurodoma, „jeigu investicija negali turėti alternatyvų, įmonė turi paaiškinti ir pagrįsti investicijų projekte“, vadinasi, nesant galimybės pateikti alternatyvos reikia pagrindimo ir įrodymo. Taip pat, kyla klausimas, kokie kriterijai apsprendžia, ar investicija turi alternatyvą, ar ne. Ar spec. automobilio veiklos vykdymui įsigijimas turi turėti alternatyvą? (pagal 21 punktą lyginimas dvejų situacijų įgyvendinant investiciją ir jos neįgyvendinant nelaikoma alternatyva). Manytume, kad alternatyvų pateikimas turėtų būti prašomas teikiant derinti tik ES lėšomis finansuojamus projektus arba jo visai atsisakoma.</p>	<p>svarbos. Komisijos turimomis žiniomis Vandens įmonės, rengdamos investicinius projektus šiuo metu rengia dokumentus, kurie numatyti Projekto 7–9 p. ir IV skyriuje bei šiuos dokumentus teikia kitoms valstybės institucijoms vertinti kartu su investicijų projektu (pvz., galimybių studijos, alternatyvų vertinimas ir pan.), vadovaudamasi 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.3.2-APVA-R-014 priemonės „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra, įmonių valdymo tobulinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašu Nr. 1, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015-10-07 įsakymu Nr. D1-717 ir 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.3.2-APVA-V-013 priemonės „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo ūkio gerinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašu Nr. 2, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015-12-01 įsakymu Nr. D1-874. Atsižvelgiant į tai, Vandens įmonėms nesiūloma rengti kitokio pobūdžio dokumentų teikiant derinti Komisijai investicijų projektą, išskyrus tuos dokumentus, kurie susiję su investicijų projekto poveikiu reguliuojamų paslaugų kainoms.</p> <p><u>2. Dėl alternatyvų vertinimo ir optimalaus sprendimo pasirinkimo.</u></p> <p>Projekto 7 p. numatyta, kad teikiant derinti Komisijai Projekto 6.1.1.1 p. numatytas investicijas (investicijos, kurių apimtis 1,5 mln. Eur ir daugiau), kartu su investiciniu projektu pateikiama galimybių studija arba investicinis projektas (pasirinktinai), kuriame turi būti numatytas alternatyvų vertinimas ir optimalaus sprendimo pateikimas. Projekto 8 p. nustatyta, kad teikiant derinti Komisijai Projekto 6.1.1.2 p. numatytas investicijas (investicijos, kurių apimtis 300 tūkst. Eur – 1,5 mln. Eur), kartu su projektu pateikiamas alternatyvų vertinimas arba optimalaus sprendimo pateikimas (pasirinktinai). Taigi, skirtumas tarp dviejų apimčių investicinių projektų tas, kad investicijoms, kurių apimtis 1,5 mln. Eur ir didesnėms, alternatyvų vertinimas yra</p>
---	---

		<p>privalomas, o investicijoms, kurių apimtis 300 tūkst. Eur – 1,5 mln. Eur, alternatyvų vertinimas neprivalomas, t. y. Vandens įmonei numatoma galimybė pasirinkti – pateikti alternatyvų vertinimą arba optimalaus sprendimo pasirinkimą. Atsižvelgiant į Vandentvarkos sektoriaus specifiką ir į tai, kad Vandens įmonėms perduodamo turto vertė gali viršyti investicijų apimtį – 1,5 mln. Eur, kuomet alternatyvų vertinimas neatliekamas, nes turtas perduodamas įmonei valdyti savivaldybės sprendimu Vandens įmonės nuosavybėn. Atsižvelgiant į tai, Projektas papildytas nauju 7.12 p., kuris nustato, kad esant tokiai situacijai, kuomet savivaldybė Vandens įmonei perduoda disponuoti turtą, kurio vertė 1,5 mln. Eur ir daugiau, tuomet neprivaloma pateikti alternatyvų vertinimo, o užtenka pateikti tik optimalų sprendimą kartu su Komisijai teikiamu investicijos projektu. Taip pat, pakoreguotas Projekto 7.2.3 p., jį išdėstant taip: „7.2.3. investicijos įgyvendinimo alternatyvų įvertinimas ir optimalaus sprendimo pasirinkimas (Vandens įmonių investicijų vandens pristatymo ir nuotekų surinkimo veiklai, Šilumos įmonių investicijų, skirtų nudėvėto ilgalaikio turto atnaujinimui, įgyvendinimo alternatyvų įvertinimas ir (arba) optimalaus sprendimo pasirinkimas)“.</p> <p><u>3. Dėl transporto įsigijimo veiklai vykdyti.</u> Esant tokioms investicijoms, kuomet perkamas transportas veiklai vykdyti, alternatyvų vertinimas, manytina, turi būti atliekamas, pvz., vertinant tokio turto įsigijimo įmonės nuosavybėn ir tokio turto nuomos rinkoje alternatyvas bei pateikti optimalų sprendimą. Atsižvelgiant į tai, kad investicijos turi (gali turėti) poveikį reguliuojamų paslaugų kainoms, alternatyvų vertinimas didelės apimties investiciniams projektams, finansuojamiems tiek ES struktūrinių fondų lėšomis, tiek kitomis lėšomis būtinas siekiant įsitinkinti projekto pagrįstumu ir atsiperkamumu.</p>
1.2.	<p>Atsižvelgiant į Tvarkos aprašo projekte išdėstytas nuostatas manome, kad vadovaujantis protingumo, naudingumo, reikšmingumo principais, finansinis ir ekonominis investicijų pagrindimas turėtų būti teikiamas tik kartu su ES fondų lėšomis įgyvendinamiems projektams. Tačiau kita vertus, teikiant derinti investicijas, finansuojamas ES</p>	<p>Neatsižvelgta. Žr. komentarą lentelės 1.1 punkte (1. Dėl perteklinių dokumentų rengimo).</p>

	<p>fondų lėšomis, neturėtų būti reikalaujama rengti papildomų pagrindžiančių dokumentų (galimybių studijų, investicijų projektų, alternatyvų vertinimo ir kt.), nes tiek finansinis, tiek socialinis - ekonominis investicijų efektyvumas ir pagrįstumas projektų atvejais būna išnagrinėtas ir kompetentingų institucijų įvertintas projektinių pasiūlymų ir paraiškų finansavimui gauti rengimo metu.</p>	
1.3.	<p>Teikiant derinti investicijas, 6.1.1.2. ir 6.1.1.3 papunkčiuose nurodytoms investicijoms (mažesnėms nei 1,5 mln. Eur) pagal 8.11 ir 9.5 punktus turi būti pateikiamos ir „<i>investicijų, kurioms viešųjų pirkimų procedūra jau įvykusi, viešųjų pirkimų protokolų kopijas (kuriose nurodytos investicijų sumos)</i>“. Iš parengto Tvarkos aprašo projekto nesuprantama, kokių tikslų yra reikalaujama teikti duomenis apie viešųjų konkursų laimėtojus/dalyvius. Jei tokia informacija renkama, Tvarkos aprašo projekte turėtų būti išdėstytos nuostatos, kokiems investicijų efektyvumo vertinimo kriterijams įvertinti tokia informacija bus naudojama, kaip tokie duomenys gali įtakoti investicijų derinimo/nederinimo rezultatą.</p> <p>Taip pat atkreipiame dėmesį į tai, kad perkant prekes ar paslaugas, kai sutarties vertė neviršija 30 tūkst. Eur, darbus – 70 tūkst. Eur, vadovaujantis Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų varentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų įstatymu, pagal bendrovėje nustatytą tvarką protokolai nėra rašomi - pirkimų rezultatai yra fiksuojami tiekėjų apklausos pažymoje. Todėl prašomos protokolų kopijos negalėtų būti pateiktos (jei pirkimą atlieka vienas asmuo - pirkimo organizatorius, protokolas nėra rašomas). Tik pirkimų komisijos vykdomi pirkimai (virš aukščiau nurodytų verčių) yra protokoluojami. Be to, viešųjų pirkimų protokolai nėra viešai skelbiama informacija. Didesnės vertės, kurių pirkimus vykdo komisija, rezultatai yra fiksuojami pirkimų procedūrų ataskaitose, kurios yra viešinamos internetinėje svetainėje (https://cvpp.eviesiejipirkimai.lt/ReportsOrProtocol). Taip pat Įstatymo numatyta tvarka viešai skelbiamos įvykusių viešųjų pirkimų numatytoms investicijoms įgyvendinti sudarytos sutartys. Nėra žinoma kokių tikslų būtų naudojami 8.11 ir 9.5 punktuose</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Pakoreguoti Projekto 8.11 ir 9.5 p., nustatant kad prie investicijų projekto būtų pateikiama viešųjų pirkimų sutarties (sutarčių) kopija (kopijos), kuriose nurodytos investicijų sumos:</p> <p>„8.11. investicijų, kurioms įvykdyta viešųjų pirkimų (išskyrus mažos vertės viešuosius pirkimus) procedūra jau įvykusi, viešųjų pirkimų dokumentų protokolų kopijas (pavyzdžiui, pirkimo-pardavimo sutartis, protokolas ir pan.), (kuriose nurodytos investicijų sumos);“;</p> <p>„9.5. investicijų, kurioms įvykdyta viešųjų pirkimų (išskyrus mažos vertės viešuosius pirkimus) procedūra jau įvykusi, viešųjų pirkimų dokumentų protokolų kopijas (pavyzdžiui, pirkimo-pardavimo sutartis, protokolas ir pan.), (kuriose nurodytos investicijų sumos);“.</p>

	numatyti pateikti viešųjų pirkimų protokolai. Esant poreikiui gal vertėtų tuomet teikti sutarčių kopijas, arba, kaip minėta aukščiau, iš viso to atsisakyti?	
1.4.	Tvarkos aprašo projekto 7.9, 8.15 ir 9.9 punktuose išdėstyti reikalavimai, kad grindžiant investicijų poreikį vadovaujamasi AAA ir (ar) AAD patikrinimų protokolais ir privalomaisiais nurodymais, sudaro prielaidas formuoti ydingą ir neūkišką praktiką, kuomet investicija bus laikoma pagrįsta tik į visiškai „nugyventą“ ūkį, kas iššaukia realią riziką neužtikrinti tiek vandens tiekimo kokybės ir patikimumo vartotojams, tiek ir sukelti neigiamą poveikį aplinkai neužtikrinant nuotekų išvalymo efektyvumo, tinkamai netvarkant nuotekų dumblo ir pan.	<p>Komentaras.</p> <p>Planuojant ir vystant Vandentvarkos sektoriaus ūkį, gali būti atveju, kai tam tikros investicijos turės būti atliekamos skubos tvarka, siekiant išvengti žalos aplinkai (nuotekų valymo įrenginių avarijos atveju ar nuotekų valymo įrenginių nepakankamam nuotekų išvalymui) ir (arba) visuomenės sveikatai (esant padidėjusioms cheminių medžiagų koncentracijoms geriamajame vandenyje, viršijančioms nustatytas ribines vertes higienos normose). Tokiu atveju, investicija gali būti grindžiama pateikiant kartu su investiciniu projektu kontrolę atliekančių institucijų (Aplinkos apsaugos agentūros (toliau – AAA), Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos (toliau – AAD), Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau – VMVT) privalomaisiais ir kitais šių institucijų pagal kompetenciją ir suteiktus įgaliojimus išduotais dokumentais, kurių pagrindu atliekama investicija. Atkreiptinas dėmesys, kad kontroliuojančių institucijų išduodami privalomieji nurodymai išduodami įmonėms, atsižvelgiant į nustatytus geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veiklos neatitikimus nustatytiems reikalavimams, nepriklausomai nuo Vandentvarkos sektoriaus disponuojamo turto vertės ar disponuojamo laikotarpio. Todėl, skirtingai, nei teigiama bendrovės komentare, kontrolę atliekančių institucijų išduoti privalomieji nurodymai ir kiti dokumentai, kuriais vadovaujantis atliekamos investicijos, gali būti investiciją pagrindžiantys dokumentai.</p>
1.5.	Minimame Tvarkos aprašo projekto 28 punkte nurodoma: „28. Šilumos įmonių, Vandens įmonių investicijoms į turtą, skirtą įmonių bendrosioms personalo reikmėms, įmonių valdomų teritorijų ar įrenginių tvarkymui, kai investicijos metu įsigyjami atskiri turto vienetai neviršija 3 tūkst. Eur, Tvarkos aprašo nuostatos netaikomos. Sąnaudų, patirtos įsigyjant šį turtą, priskiriamos reguliuojamos veiklos sąnaudoms pagal Šilumos įmonių, Vandens įmonių sektorių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo tvarkų reikalavimus.“	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Vadovaujantis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų įmonių apskaitos atskyrimo ir susijusių reikalavimų aprašo, patvirtinto Komisijos 2018-12-21 nutarimu Nr. O3E-459, nuostatas, Komisija turėtų vertinti ir derinti visas investicijas vandentvarkos sektoriuje. Atsižvelgiant į tai, pakoreguotas Projekto 6.1.2 p. ir išdėstyta taip: „6.1.2. bendrai derinamų investicijų sąrašas – jį sudaro Šilumos įmonių, Vandens</p>

	<p>Nėra aišku, ar tai baigtinis investicijų, kurių nereikės derinti su Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija) sąrašas? Ar bus taikomos Tvarkos aprašo projekto nuostatos, pvz. vandens apskaitos prietaisų, kompiuterinės technikos, programinės įrangos, laboratorinių prietaisų ir t.t. įsigijimui (kurie įtraukiami į savivaldybės tvirtinamus Veiklos planus) kurių kiekvieno vertė mažesnė už 3 tūkst. Eur.</p>	<p>įmonių licencijuojamos veiklos investicijos kilnojamojo inventoriaus vienetams, kurių vertė neviršija 3 tūkst. Eur, Komisijoje derinamos taip pat investicijos, skirtos įmonių bendrosioms personalo reikmėms, įmonių valdomų teritorijų ar įrenginių tvarkymui, kai investicijos metu įsigijami atskiri turto vienetai, išskyrus Tvarkos aprašo 6.1.1 papunktyje nurodytas investicijas bei investicijas į šilumos apskaitos prietaisus, nuotolinio valdymo, nuotolinio duomenų nuskaitymo ir perdavimo įrangą, kompiuterinę ir programinę įrangą;“. Atitinkamai, siekiant išvengti nuostatų dubliavimo, panaikintas Projekto 28 p.: „28. Šilumos įmonių, Vandens įmonių investicijoms į turtą, skirtą įmonių bendrosioms personalo reikmėms, įmonių valdomų teritorijų ar įrenginių tvarkymui, kai investicijos metu įsigijami atskiri turto vienetai neviršija 3 tūkst. Eur, Tvarkos aprašo nuostatos netaikomos. Sąnaudos, patirtos įsigyjant šį turtą, priskiriamos reguliuojamos veiklos sąnaudoms pagal Šilumos įmonių, Vandens įmonių sektorių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo tvarkų reikalavimus.“.</p>
1.6.	<p>Tvarkos aprašo projekto 7.10, 8.16 punkte aprašoma tvarka apie investicijų, perduotų įmonėms derinimą, kai savivaldybės perduoda valdyti turtą nuosavybės teise didindamos įmonės įstatinį kapitalą ar nuomos teise.</p> <p>Nesuprantama, kaip tai susiję su parengto aprašo tikslais kai Tvarkos aprašo projekto 1 punkte nurodyta, kad jis reglamentuoja Šilumos tiekėjų ir Vandens tiekėjų investicijų vertinimo ir derinimo ir įvykdytų investicijų kontrolės tvarką. Koks tikslas būtų derinti savivaldybių perduotą turtą šilumos ar vandens tiekimo įmonei, reikalingą viešųjų paslaugų teikimui?</p> <p>Tuo pačiu neaiškus su šiais punktais susijusių lentelių pildymas, pvz. 5 priedo 4 lentelėje prašoma nurodyti vandens tiekimo įmonei perduoto turto pradinę vertę, kokia ji turi būti nurodoma, jei turtas investuojamas didinant įstatinį kapitalą ar tai turto vertintojų nustatyta vertė, kuri nurodoma savivaldybių tarybų sprendimuose, ką turima</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Projekto 7 p. numatyta, kad teikiant derinti Komisijai Projekto 6.1.1.1 p. numatytas investicijas (investicijos, kurių apimtis 1,5 mln. Eur ir daugiau), kartu su investiciniu projektu pateikiama galimybių studija arba investicinis projektas (pasirinktinai) (7.2 p.), kuriame turi būti numatytas alternatyvų vertinimas ir optimalaus sprendimo pateikimas. Projekto 8 p. nustatyta, kad teikiant derinti Komisijai Projekto 6.1.1.2 p. numatytas investicijas (investicijos, kurių apimtis 300 tūkst. Eur – 1,5 mln. Eur), kartu su projektu pateikiamas alternatyvų vertinimas arba optimalaus sprendimo pateikimas (pasirinktinai) (8.6 p.). Taigi, skirtumas tarp dviejų apimčių investicinių projektų tas, kad investicijoms, kurių apimtis 1,5 mln. Eur ir didesnėms, alternatyvų vertinimas privalomas, o investicijoms, kurių apimtis 300 tūkst. Eur – 1,5 mln. Eur, alternatyvų vertinimas neprivalomas, pakanka pateikti tik optimalų sprendimą. Atsižvelgiant į Vandentvarkos sektoriaus specifiką ir į tai, kad Vandens įmonėms</p>

<p>omenyje prašant nurodyti tokio turto likutinę vertę (ar tai savivaldybės apskaitoje perduodamo turto likutinė vertė)?</p> <p>Taip pat manome, kad neaiškiai išdėstytas Tvarkos aprašo projekto 69 punktą, teigiantis, kad „<i>Išstatinio kapitalo didinimo būdu reguliuojamoms Šilumos įmonėms, Vandens įmonėms akcininko į įmonės balansų perduotas ilgalaikis turtas ir savivaldybės įsigytas turtas, kuris Šilumos įmonei, Vandens įmonei savivaldybės perduotas valdyti nuomos pagrindu, Komisijos vertinamas ir derinamas tokia pat tvarka kaip ir investicijos</i>“.</p> <p>Apibendrinant išdėstytas Tvarkos aprašo projekte nuostatas, susijusias su įstatinio kapitalo didinimu, nėra aišku - ar savivaldybei (kaip pvz. 100 proc. bendrovės akcininkei) nusprendus investuoti į savo bendrovę ir kaip turtinį įnašą perduoti jai (savivaldybei) priklausančią nekilnojamąjį turtą (pvz. nuotekų ar vandentiekio tinklus), didinant bendrovės įstatinį kapitalą, prieš priimant savivaldybei šį sprendimą (69 punkte nurodyta, kad derinimas vyksta tokia pat tvarka kaip ir investicijos), ar jau po sprendimo priėmimo bendrovei reikėtų teikti medžiagą ir derinti su Komisija šią investiciją į įmonę (tuomet jei Komisija jos nederina, kokios pasekmės)?</p> <p>Atsižvelgiant į išdėstytus argumentus, siūlome naikinti Tvarkos aprašo projekto 7.10 ir 8.16, 69 ir su jais susijusius punktus.</p>	<p>perduodamo turto vertė gali viršyti investicijų apimtį 1,5 mln. Eur, kuomet alternatyvų vertinimas neatliekamas, nes turtas perduodamas įmonei valdyti savivaldybės sprendimu įmonės nuosavybėn., Projektas papildytas nauju 7.12 p., kuris nustato, kad esant tokiai situacijai, kuomet savivaldybė Vandens įmonei perduoda disponuoti turtą, kurio vertė 1,5 mln. Eur ir daugiau, tuomet neprivaloma pateikti alternatyvų vertinimo, o užtenka pateikti tik optimalų sprendimą kartu su Komisijai teikiamu investicijos projektu, taip pat patikslintas Projekto 7.2.3 p. („7.2.3. investicijos įgyvendinimo alternatyvų įvertinimas ir optimalaus sprendimo pasirinkimas (Vandens įmonių investicijų vandens pristatymo ir nuotekų surinkimo veiklai, Šilumos įmonių investicijų, skirtų nudėvėto ilgalaikio turto atnaujinimui, įgyvendinimo alternatyvų įvertinimas ir (arba) optimalaus sprendimo pasirinkimas)“; „7.12. Kai Vandens įmonei turtas savivaldybės sprendimu perduodamas užtikrinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų paslaugas, pateikiamas investicijos įgyvendinimo alternatyvų vertinimas arba optimalaus sprendimo pasirinkimas.“).</p> <p>Taip pat, atsakant į klausimą, kuriuo metu Komisijai turėtų būti teikiamas investicijos projektas, jei teikiamas derinti įstatinio kapitalo didinimo būdu Vandens įmonei akcininko į įmonės balansą perduotas arba savivaldybės perduotas valdyti Vandens įmonei nuomos pagrindu ilgalaikis turtas, kartu su investiciniu projektu turi būti pridedamas ir savivaldybės tarybos sprendimas, kaip tai numatyta Projekto 7.7 p., 8.13 p., 9.7 p., t. y. savivaldybės tarybai priėmus sprendimą. Tokio turto nusidėvėjimo sąnaudos įskaičiuojamos į reguliuojamos paslaugos kainas.</p> <p>Atsakant į klausimą, kokios būtų pasekmės Komisijai nesuderinus investicijos projekto, atkreiptinas dėmesys, kad Komisijai nesuderinus arba iš dalies suderinus investicijos projektą, į reguliuojamos paslaugos kainą nusidėvėjimo sąnaudos įskaičiuojamos tik ta apimtimi, kuria investicija buvo suderinta Komisijoje. Kaip numato Įstatymo 34 str. 5 d., jeigu investicijos nėra</p>
--	---

		<p>suderintos su Komisija, jos negali būti pripažintos pagrįstomis valstybės reguliuojamoms kainoms nustatyti.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta ir į tai, kad investiciniai projektai turi (gali turėti) įtakos reguliuojamų paslaugų kainoms, manytina, kad investiciniai projektai, kuomet įstatinio kapitalo didinimo būdu Vandens įmonei akcininko į įmonės balansą perduotas arba savivaldybės perduotas valdyti Vandens įmonei nuomos pagrindu ilgalaikis turtas, turi būti derinami su Komisija.</p>
1.7.	<p>Tvarkos aprašo projekto 7.6 punkte išdėstant ką įmonė turi pateikti investicijų, kurių apimtis didesnė nei 1,5 mln. Eur derinimui, nurodoma, kad „<i>investicijų vartotojų ir abonentų lėšomis įrengtiems ir naudojamiems geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektams, skirtiems geriamajam vandeniui tiekti, nuotekoms tvarkyti. išpirkti <...> suderinimui Vandens įmonės pateikia turto vertintojo pažymos kopiją apie išperkamo turto vertę</i>“. Tačiau atkreiptinas dėmesys, kad investicijos Komisijai teikiamos derinti (vadovaujantis Tvarkos aprašo projekto 10 punktu) bet kurioje įgyvendinimo stadijoje, o sudarant planus planuojamam laikotarpiui - prieš investicijų vykdymą. Todėl veiklos ir plėtros plane numatomos investicijų sumos yra pateikiamos orientacinės, ypač nurodant paskutinių metų planuojamus darbus ir jiems numatomas sumas. Atsižvelgiant į tai, manome, kad 7.6 punkte pateikiamas reikalavimas (kaip ir Tvarkos aprašo projekto 8.10, 9.4 punktuose) sunkiai įgyvendinami, kai investicijos derinamos prieš jų įgyvendinimą (sudarant veiklos ir plėtros planą).</p>	<p>Komentaras.</p> <p><u>1. Dėl investicijų derinimo alternatyvų.</u> Projekto 7.6 p. nustatoma, kad investiciniai projektai gali būti teikiami bet kurioje stadijoje (planuojant, įgyvendinimo metu, įgyvendinus). Tai svarbu, kadangi projektų vertinimas ir derinimas svarbus sprendžiant Vandentvarkos sektoriaus problemas ir atsižvelgiant į sektoriaus finansavimo procesą, reguliuojamų paslaugų kainų derinimo ir nustatymo procesą, kurį koordinuoja kitos valstybės ir savivaldybių institucijos pagal kompetenciją. Atsižvelgiant į tai, manytina, kad siūlymas Projekto 7.6 p. nustatyti galimybes derinti investicinius projektus bet kurioje stadijoje yra tikslingas.</p> <p><u>2. Dėl turto vertinimo pažymų pateikimo.</u> Įstatymo 16 str. 2 ir 3 d. nustatyta, kad objektų, kurių statytojas yra ne viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, paviršinių nuotekų tvarkytojas, išpirkimas vykdomas Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų išpirkimo tvarkos aprašo nustatyta tvarka. To paties Įstatymo 16 str. 6 d. nustatyta, kad geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo objektai iš vartotojų ir abonentų išperkami savivaldybių iniciatyva. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų išpirkimo tvarkos aprašo 16 ir 17 p. nustatyta, kad gavusi viešojo geriamojo vandens tiekėjo, paviršinių nuotekų tvarkytojo išvadą, kad infrastruktūros objektas yra reikalingas ir tinkamas viešajam geriamojo vandens tiekimui ir (arba) nuotekų tvarkymui, paviršinių nuotekų tvarkymui, savivaldybės institucija Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme nustatyta tvarka</p>

		parenka nepriklausomą turto vertintoją šio objekto vertei nustatyti. Infrastruktūros objektų, viešojo geriamojo vandens tiekėjo pripažintų reikalingais ir tinkamais viešajam geriamojo vandens tiekimui ir (arba) nuotekų tvarkymui, paviršinių nuotekų tvarkytojo pripažintų reikalingais ir tinkamais paviršinėms nuotekoms tvarkyti, vertę nustato nepriklausomi turto vertintojai Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymo nustatyta tvarka. Sutartį su turto vertintojais sudaro ir už turto vertinimo paslaugas apmoka savivaldybės institucija. Atsižvelgiant į tai, minėtuose teisės aktuose neregamentuojamos išimties, kuomet išperkamos vartotojų ir abonentų lėšomis pastatytos infrastruktūros turto vertinimas gali būti neatliekamas. Pagal minėtų teisės aktų nuostatas, turto vertinimas turi būti vykdomas visuomet išperkant vartotojų ir abonentų lėšomis įrengtą vandentvarkos sektoriaus infrastruktūrą. Projekto 7.6 p. nuostatos suderintos su šiame komentare nurodytų teisės aktų nuostatomis.
1.8.	Tvarkos aprašo projekto 5 priedo 1 lentelė pritaikyta tik duomenims apie investicijas į įrangą pateikti. Atsižvelgiant į tai, kad vandentvarkos ūkyje yra investuojama ne tik į įrangą, bet ir į statinius (vandentiekio/nuotekų tinklus, vandenviečių, valyklų, siurblių statinius), lentelė turėtų būti patikslinta, kad būtų galimybė pateikti korektiškus duomenis apie investicijų objektus.	Atsižvelgta. Projekto 5 priedo 1 lentelėje žodis „įrangą“ pakeistas žodžiu „turtas“.
1.9.	Nėra aiškūs tvarkos aprašo projekto 25 ir 26 punktai. Manytume, kad siekiant aiškumo kaip juos vykdyti, juos būtina koreguoti.	Atsižvelgta. Projekto 27 p. (buvęs 26 p.) pakoreguotas ir išdėstytas taip: „27. Tais atvejais, kai turtas pripažįstamas netinkamu naudoti dėl nuo Šilumos įmonės, Vandens įmonės nepriklausančių priežasčių (force majeure) arba tokios investicijos finansinio vertinimo rodikliai atitinka Tvarkos aprašo VI skyriuje numatytas sąlygas ir investicija mažina reguliuojamų paslaugų (produkto) kainas esamiems vartotojams (įskaiciavus ir nenudevėto turto likutinę vertę), nenudevėta vertė negali būti priskirta reguliuojamų paslaugų (produktų) turto bazei, o tokio turto nenudevėta vertė (ne) pripažįstama pagrįstomis ataskaitinio laikotarpio sąnaudomis ir pajamos bei sąnaudos iš nurašyto turto, derinant, nustatant ir (ar) koreguojant reguliuojamų paslaugų

		(produkto) kainas, įvertinamos pagal Šilumos įmonių, Vandens įmonių sektorių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo tvarkose nustatytus reikalavimus.“.
1.10.	<p>Tvarkos aprašo projekto 38 punkte investicijos skirstomos į efektyvias ir neefektyvias. 38.2 punkte nurodoma, kad „<i>efektyvios Vandens įmonių investicijos yra tokios, kurios tenkina Tvarkos aprašo 1 priedo lentelės 2 eilutėje esančius kriterijus</i>. Norime atkreipti dėmesį, kad minimo priedo 2 eilutėje nėra nurodyta, kokius kriterijus reikia įvykdyti, ar kokio dydžio turėtų būti/nebūti rodikliai. Pateiktoje nuorodoje yra pažymima, kas turi būti pateikta, o ne kokios rodiklių reikšmės turi būti pasiektos, kad investicija būtų vertinama kaip efektyvi.</p>	<p>Komentaras. Projekto 38.2 p. nustatyta, kad efektyvios investicijos – tai tokios investicijos, kurios tenkina Tvarkos aprašo 1 priedo lentelės 2 eilutėje esančius kriterijus. Projekto priedo lentelės 2 eilutėje nustatomas kriterijus: „Investicijos, skirtos įgyvendinti Vandenių srities plėtros programoje nustatytiems tikslams įgyvendinti pagal Vandenių srities plėtros programos įgyvendinimo veiksmų planą ir kituose teisės aktuose paminėtos, kaip privalomos vandens įmonėms infrastruktūros plėtrai, renovacijai, saugumui ir patikimumui užtikrinti, vartotojų ir abonentų prijungimui prie centralizuotos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros, atitinkančios aplinkos apsaugos, sveikatos apsaugos reikalavimus.“. Pastebėtina, kad kriterijus suformuluotas taip, kad investiciniai projektai, kurie laikytini efektyviomis investicijomis, atitiktų Lietuvos Respublikos strateginius dokumentus ir juose patvirtintus įsipareigojimus Vandentvarkos sektoriuje. Atkreiptinas dėmesys, kad strateginiuose dokumentuose, šiuo konkrečiu atveju Vandenių srities plėtros programoje nustatyti konkretūs tikslai, kuriuos būtina įgyvendinti Vandentvarkos sektoriuje. Atsižvelgiant į tai, investiciniai projektai, įgyvendinantys Vandenių srities plėtros programoje nustatytus tikslus, laikytini efektyviais.</p>
1.11.	<p><i>Projekto 66 punkte nurodyta, kad Jei investicijos, kurių suderinimą lemia ekonominiai ir finansiniai kriterijai, neatitinka nurodytų kriterijų, tokias investicijas Komisija gali suderinti mažesne suma, kuriai esant investicija atitinka jai taikomus ekonominius ir finansinius kriterijus. Projekto 62 punkte teigiama, kad Jei Komisijai pateikta derinti investicija neatitinka Tvarkos aprašo 1 priede nurodytų kriterijų, tuomet investicija gali būti derinama sumažinta verte, kuriai esant investicija atitinka Tvarkos aprašo 1 priede nurodytus kriterijus. Tačiau nėra aptarta situacija, kuomet investicija</i></p>	<p>Komentaras. Atsakant į klausimą, kokios būtų pasekmės Komisijai nesuderinus investicijos projekto, atkreiptinas dėmesys, kad Komisijai nesuderinus arba iš dalies suderinus investicijos projektą, į reguliuojamos paslaugos kainą nusidėvėjimo sąnaudos įskaičiuojamos tik ta apimtimi, kuria investicija buvo suderinta Komisijoje. Kaip numato Įstatymo 34 str. 5 d., jeigu investicijos nėra suderintos su Komisija, jos negali būti pripažintos pagrįstomis valstybės reguliuojamoms kainoms nustatyti. Atsižvelgiant į pastabą ir siekiant išvengti nuostatų dubliavimo, panaikintas Projekto 66 p.</p>

	nėra derinama ir kokia tuomet yra pasekmė. Ar tokia situacija iš viso galima ir pan.	
2.	UAB „Palangos vandenys“ 2019-02-22 raštas Nr. (4.5) IS-245	
2.1.	6.1 punkte neaiškiai apibrėžtos investicijų grupės: 6.1 punkte išvardintos investicijų grupės apima investicijas, kurių vertė yra mažesnė už ribinę sumą, didesnė už ribinę sumą, kurių vertė 1,5 mln. Eur ir didesnė, t. y. apima visas investicijas. Nebeaišku, kokios investicijos yra priskirtinos bendrai derinamų investicijų sąrašui (6.1.2 p.); be to, 28 punkte nurodyta, kad įmonių investicijoms į turtą, skirtą įmonių bendrosioms personalo reikmėms, įmonių valdomų teritorijų ar įrenginių tvarkymui, kai investicijos metu įsigijami atskiri turto vienetai neviršija 3 tūkst. Eur, Tvarkos aprašo nuostatos netaikomos. Siūlome aiškiau apibrėžti investicijas, kurios aprašomos 6.1.2 punkte.	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Projekto 6.1.2 p. nustatoma, kad bendrai derinamų investicijų sąrašas – jį sudaro Komisijoje derinamos investicijos, išskyrus Tvarkos aprašo 6.1.1 papunktyje nurodytas investicijas. Atsižvelgiant į tai, visos kitos investicijos, kurios nepatenka į 6.1 p. nurodytas investicijas, derinamos bendrai derinamų investicijų sąrašu, kuriam reikalavimus nustato Projekto IV skyrius. Atitinkamai, pakoreguotas Projekto 6.1.2 p.: „6.1.2. bendrai derinamų investicijų sąrašas – jį sudaro Šilumos įmonių, Vandens įmonių licencijuojamos veiklos investicijos kilnojamojo inventoriaus vienetais, kurių vertė neviršija 3 tūkst. Eur, Komisijoje derinamos taip pat investicijos, skirtos įmonių bendrosioms personalo reikmėms, įmonių valdomų teritorijų ar įrenginių tvarkymui, kai investicijos metu įsigijami atskiri turto vienetai, išskyrus Tvarkos aprašo 6.1.1 papunktyje nurodytas investicijas bei investicijas į šilumos apskaitos prietaisus, nuotolinio valdymo, nuotolinio duomenų nuskaitymo ir perdavimo įrangą, kompiuterinę ir programinę įrangą;“. Atitinkamai, siekiant išvengti nuostatų dubliavimo, panaikintas Projekto 28 p.: „28. Šilumos įmonių, Vandens įmonių investicijoms į turtą, skirtą įmonių bendrosioms personalo reikmėms, įmonių valdomų teritorijų ar įrenginių tvarkymui, kai investicijos metu įsigijami atskiri turto vienetai neviršija 3 tūkst. Eur, Tvarkos aprašo nuostatos netaikomos. Sąnaudos, patirtos įsigyjant šį turtą, priskiriamos reguliuojamos veiklos sąnaudoms pagal Šilumos įmonių, Vandens įmonių sektorių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo tvarkų reikalavimus.“.</p>
2.2.	28 punkte nurodyta, kad sąnaudos, patirtos įsigyjant turtą, kurio atskiri turto vienetai neviršija 3 tūkst. Eur, priskiriamos reguliuojamos veiklos sąnaudoms. Atkreipiamė dėmesį, kad įmonės apskaitoje taikomos žymiai mažesnės ilgalaikio turto minimalios vertės normos, todėl ši nuostata ženkliai padidins įmonės metines sąnaudas bei įtakos	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Vadovaujantis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų įmonių apskaitos atskyrimo ir susijusių reikalavimų aprašo, patvirtinto Komisijos 2018-12-21 nutarimu Nr. O3E-459, nuostatas, Komisija turėtų vertinti ir derinti</p>

	<p>vandens tiekimo bei nuotekų tvarkymo paslaugų kainų didėjimą. Be to, vadovaujantis šiuo punktu įmonės turės vykdyti dar vieną dvigubą apskaitą (kaip jau yra vykdoma dėl skirtingų ilgalaikio turto nusidėvėjimui taikomų normatyvų), nes įmonės apskaitoje bus apskaitomas ilgalaikis turtas, o reguliuojamoje - sąnaudos, ir tai bus dar viena papildoma našta įmonėms. Siūlome palikti nuostatą, kad tokiam turtui netaikomos Tvarkos aprašo nuostatos, tačiau 28 punkte išbraukti sakinį „Sąnaudos, patirtos įsigyjant šį turtą, priskiriamos reguliuojamos veiklos sąnaudoms pagal Šilumos įmonių, Vandens įmonių sektorių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo tvarkų reikalavimus.“</p>	<p>visas investicijas vandentvarkos sektoriuje. Atsižvelgiant į tai, pakoreguotas Projekto 6.1.2 p. ir išdėstytas taip: „6.1.2. bendrai derinamų investicijų sąrašas – jį sudaro Šilumos įmonių, Vandens įmonių licencijuojamos veiklos investicijos kilnojamojo inventoriaus vienetais, kurių vertė neviršija 3 tūkst. Eur, Komisijoje derinamos taip pat investicijos, skirtos įmonių bendrosioms personalo reikmėms, įmonių valdomų teritorijų ar įrenginių tvarkymui, kai investicijos metu įsigijami atskiri turto vienetai, išskyrus Tvarkos aprašo 6.1.1 papunktyje nurodytas investicijas bei investicijas į šilumos apskaitos prietaisus, nuotolinio valdymo, nuotolinio duomenų nuskaitymo ir perdavimo įrangą, kompiuterinę ir programinę įrangą“.</p> <p>Atitinkamai, siekiant išvengti nuostatų dubliavimo, panaikintas Projekto 28 p.: „28. Šilumos įmonių, Vandens įmonių investicijoms į turtą, skirtą įmonių bendrosioms personalo reikmėms, įmonių valdomų teritorijų ar įrenginių tvarkymui, kai investicijos metu įsigijami atskiri turto vienetai neviršija 3 tūkst. Eur, Tvarkos aprašo nuostatos netaikomos. Sąnaudos, patirtos įsigyjant šį turtą, priskiriamos reguliuojamos veiklos sąnaudoms pagal Šilumos įmonių, Vandens įmonių sektorių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo tvarkų reikalavimus.“.</p>
2.3.	<p>9.4 punkte nustatyta, kad išperkamo turto suderinimui Vandens įmonės pateikia turto vertintojo pažymos kopiją apie išperkamo turto vertę. Dažnai investicijų vartotojai parduodamam savo lėšomis įrengtam turtui nustato 1 euro kainą. Tokiu atveju visiškai nelogiška ir neracionalu didinti įmonės sąnaudas atliekant turto vertinimą. Siūlome 9.4 punkte nurodyti turto vertę, nuo kurios privaloma atlikti turto vertinimą; logiška kad ta vertė turėtų būti didesnė, negu turto vertinimo kaina.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Įstatymo 16 str. 2 ir 3 d. nustatyta, kad objektų, kurių statytojas yra ne viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, paviršinių nuotekų tvarkytojas, išpirkimas vykdomas Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų išpirkimo tvarkos aprašo nustatyta tvarka. To paties Įstatymo 16 str. 6 d. nustatyta, kad geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo objektai iš vartotojų ir abonentų išperkami savivaldybių iniciatyva. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų išpirkimo tvarkos aprašo 16 ir 17 p. nustatyta, kad gavusi viešojo geriamojo vandens tiekėjo, paviršinių nuotekų tvarkytojo išvadą, kad infrastruktūros objektas yra reikalingas ir tinkamas viešajam geriamojo vandens tiekimui ir (arba) nuotekų</p>

		<p>tvarkymui, paviršinių nuotekų tvarkymui, savivaldybės institucija Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme nustatyta tvarka parenka nepriklausomą turto vertintoją šio objekto vertei nustatyti. Infrastruktūros objektų, viešojo geriamojo vandens tiekėjo pripažintų reikalingais ir tinkamais viešajam geriamojo vandens tiekimui ir (arba) nuotekų tvarkymui, paviršinių nuotekų tvarkytojo pripažintų reikalingais ir tinkamais paviršinėms nuotekoms tvarkyti, vertę nustato nepriklausomi turto vertintojai Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymo nustatyta tvarka. Sutartį su turto vertintojais sudaro ir už turto vertinimo paslaugas apmoka savivaldybės institucija. Atsižvelgiant į tai, minėtuose teisės aktuose nereglamentuojamos išimties, kuomet išperkamos vartotojų ir abonentų lėšomis pastatytos infrastruktūros turto vertinimas gali būti neatliekamas. Pagal minėtų teisės aktų nuostatas, turto vertinimas turi būti vykdomas visuomet išperkant vartotojų ir abonentų lėšomis įrengtą vandentvarkos sektoriaus infrastruktūrą. Projekto 7.6 p. nuostatos suderintos su šiame komentare nurodytų teisės aktų nuostatomis.</p>
2.4.	12 punkte vietoje „...užpildant Tvarkos aprašo 2 ir 4 priedus“ turėtų būti „užpildant Tvarkos aprašo 2 arba 4 priedus“.	<p>Atsižvelgta. Pakoreguotas Projekto 12 p. ir išdėstytas taip: „12. Šilumos įmonės, Vandens įmonės teikia Komisijai bendrai derinamų investicijų sąrašą su konkrečiu objektų (turto) sąrašu, užpildant Tvarkos aprašo atitinkamai Šilumos įmonėms 2 priedą, ir Vandens įmonėms 4 priedą.“.</p>
2.5.	13.1 ir 13.2 punktuose nenurodyta, kokių pavidalų pateikiama informacija – laisva forma? Siūlome parengti formas – struktūrizuoti informacijos pateikimą.	<p>Komentaras. Informacija įgyvendinant Projekto 13.1 p. ir 13.2 p. gali būti pateikiama laisva forma.</p>
2.6.	Siūlome papildyti, kad 11 punkto nuostata dėl faktiškai įvykdytų investicijų derinimo galioja investicijoms, įvykdytoms nuo Tvarkos aprašo įsigaliojimo.	<p>Atsižvelgta. Nutarimo projektas papildytas nauju 2.3 p.: „2.3. Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų investicijoms, suderintoms, pradėtoms įgyvendinti bei įgyvendintoms iki Tvarkos aprašo įsigaliojimo, Tvarkos aprašo nuostatos netaikomos. Tvarkos aprašo nuostatos taikomos investicijoms, perskaičiuojant geriamojo vandens tiekimo ir</p>

		nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo bazinės kainas ir naujam trejų metų reguliavimo periodui.“.
2.7.	8.15, 9.9 punktuose siūlome papildyti formuluotę – kad kopijos pateikiamos, jeigu poveikio aplinkai vertinimas yra privalomas.	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Pakoreguoti Projekto 7.9, 8.15 ir 9.9 p. ir išdėstyti taip:</p> <p>„7.9. Vandens įmonių atveju, Aplinkos apsaugos agentūros (toliau – AAA) ir (arba) Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos (toliau – AAD), Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau – VMVT) pagal suteiktus įgaliojimus išduotų dokumentų (patikrinimų protokolų, poveikio aplinkai vertinimo išvadų (jei poveikio aplinkai vertinimas privalomas), privalomųjų nurodymų ir pan.) kopijos, kuriomis vadovaujantis atliekamos investicijos, jeigu tokius dokumentus Vandens įmonė turi;“;</p> <p>„8.15. Vandens įmonių atveju, AAA ir (ar) AAD, ar VMVT pagal suteiktus įgaliojimus išduotų dokumentų (patikrinimų protokolų, poveikio aplinkai vertinimo išvadų (jei poveikio aplinkai vertinimas privalomas), privalomųjų nurodymų ir pan.) kopijos, kuriomis vadovaujantis atliekamos investicijos, jeigu tokius dokumentus Vandens įmonė turi;“;</p> <p>„9.9. Vandens įmonių atveju, AAA ir (ar) AAD, ar VMVT pagal suteiktus įgaliojimus išduotų dokumentų (patikrinimų protokolų, poveikio aplinkai vertinimo išvadų (jei poveikio aplinkai vertinimas privalomas), privalomųjų nurodymų ir pan.) kopijos, kuriomis vadovaujantis atliekamos investicijos, jeigu tokius dokumentus Vandens įmonė turi;“.</p>
2.8.	21 punkte įtvirtinama, kad galima investicijos įgyvendinimo alternatyva nelaikoma analizė, jog numatyta investicija nebus įgyvendinta. Atkreipiame dėmesį, kad dažnu atveju įmonė nagrinėja ir renkasi būtent tarp šių dviejų alternatyvų - dažnai nėra klausimo „kaip daryti“ (nes būna vienintelis įmanomas būdas), o tik klausimas „ar daryti“. Jeigu yra alternatyvūs investicijų įgyvendinimo būdai, žinoma, įmonė juos nagrinėja ir vertina. Tačiau reikalavimas <i>visais atvejais</i> pateikti bent dvi investicijų įgyvendinimo alternatyvas dažnai bus tiesiog papildomos sąnaudos (darbo laiko, konsultacijų) įmonei, bandant „išrasti“ antrąją alternatyvą. Mūsų giliu įsitikinimu, tokia	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Taip pat, žr. komentarą lentelės 1.1 punkte (2. Dėl alternatyvų vertinimo ir optimalaus sprendimo pasirinkimo.).</p>

	nuostata nedidelės apimties investicijoms yra perteklinė, siūlome apibrėžti, kad ji taikoma tik 6.1.1.1 papunktyje nurodytoms investicijoms.	
3.	UAB „Kretingos vandenys“ 2019-02-22 raštas Nr. 2-110(1.19)	
3.1.	Aprašo projekte yra nuostata, kuri numato, kad Komisija nederina energetikos įmonių investicijų į turtą, skirtą energetikos įmonių bendrosioms personalo reikmėms, energetikos įmonių valdomų teritorijų tvarkymui, kurios neviršija 3 tūkst. Eur. Neaišku, kaip ši nuostata bus taikoma kitos paskirties turtui, kurio vertė yra iki 3 tūkst. Eur ir šis turtas pagal įmonės apskaitos politiką apskaitomas kaip ilgalaikis turtas?	<p>Atsižvelgta. Projekto 6.1.2 p. nustatoma, kad bendrai derinamų investicijų sąrašas – jį sudaro Komisijoje derinamos investicijos, išskyrus Tvarkos aprašo 6.1.1 papunktyje nurodytas investicijas. Atsižvelgiant į tai, visos kitos investicijos, kurios nepatenka į 6.1 p. nurodytas investicijas, derinamos bendrai derinamų investicijų sąrašu, kuriam reikalavimus nustato Projekto IV skyrius. Atitinkamai, pakoreguotas Projekto 6.1.2 p.: „6.1.2. bendrai derinamų investicijų sąrašas – jį sudaro Šilumos įmonių, Vandens įmonių licencijuojamos veiklos investicijos kilnojamojo inventoriaus vienetams, kurių vertė neviršija 3 tūkst. Eur, Komisijoje derinamos taip pat investicijos, skirtos įmonių bendrosioms personalo reikmėms, įmonių valdomų teritorijų ar įrenginių tvarkymui, kai investicijos metu įsigijami atskiri turto vienetai, išskyrus Tvarkos aprašo 6.1.1 papunktyje nurodytas investicijas bei investicijas į šilumos apskaitos prietaisus, nuotolinio valdymo, nuotolinio duomenų nuskaitymo ir perdavimo įrangą, kompiuterinę ir programinę įrangą;“. Atitinkamai, siekiant išvengti nuostatų dubliavimo, panaikintas Projekto 28 p.: „28. Šilumos įmonių, Vandens įmonių investicijoms į turtą, skirtą įmonių bendrosioms personalo reikmėms, įmonių valdomų teritorijų ar įrenginių tvarkymui, kai investicijos metu įsigijami atskiri turto vienetai neviršija 3 tūkst. Eur, Tvarkos aprašo nuostatos netaikomos. Sąnaudos, patirtos įsigyjant šį turtą, priskiriamos reguliuojamos veiklos sąnaudoms pagal Šilumos įmonių, Vandens įmonių sektorių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo tvarkų reikalavimus.“.</p>
3.2.	Kaip su Komisija nederinamą turtą, kurio vertė siekia iki 3 tūkst. Eur teikti veiklos ir plėtros plano vykdymo ataskaitoje, teikiamoje Komisijai pagal Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veiklos lyginamosios analizės aprašo reikalavimus?	<p>Komentaras. Projekto 6.1.2 p. nustatoma, kad bendrai derinamų investicijų sąrašas – jį sudaro Komisijoje derinamos investicijos, išskyrus Tvarkos aprašo 6.1.1 papunktyje nurodytas investicijas. Atsižvelgiant į tai,</p>

		<p>visos kitos investicijos, kurios nepatenka į 6.1 p. nurodytas investicijas, derinamos bendrai derinamų investicijų sąrašu, kuriam reikalavimus nustato Projekto IV skyrius. Atitinkamai, pakoreguotas Projekto 6.1.2 p.: „6.1.2. bendrai derinamų investicijų sąrašas – jį sudaro Šilumos įmonių, Vandens įmonių licencijuojamos veiklos investicijos kilnojamojo inventoriaus vienetai, kurių vertė neviršija 3 tūkst. Eur, Komisijoje derinamos taip pat investicijos, skirtos įmonių bendrosioms personalo reikmėms, įmonių valdomų teritorijų ar įrenginių tvarkymui, kai investicijos metu įsigijami atskiri turto vienetai, išskyrus Tvarkos aprašo 6.1.1 papunktyje nurodytas investicijas bei investicijas į šilumos apskaitos prietaisus, nuotolinio valdymo, nuotolinio duomenų nuskaitymo ir perdavimo įrangą, kompiuterinę ir programinę įrangą“.</p> <p>Atitinkamai, siekiant išvengti nuostatų dubliavimo, panaikintas Projekto 28 p.: „28. Šilumos įmonių, Vandens įmonių investicijoms į turtą, skirtą įmonių bendrosioms personalo reikmėms, įmonių valdomų teritorijų ar įrenginių tvarkymui, kai investicijos metu įsigijami atskiri turto vienetai neviršija 3 tūkst. Eur, Tvarkos aprašo nuostatos netaikomos. Sąnaudos, patirtos įsigyjant šį turtą, priskiriamos reguliuojamos veiklos sąnaudoms pagal Šilumos įmonių, Vandens įmonių sektorių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo tvarų reikalavimus.“. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, turtą su Komisija reikės derinti visą, tačiau bendru investicijų projektų sąrašu.</p>
4.	Valstybinės energetikos inspekcijos prie Energetikos ministerijos 2019-03-05 raštas Nr. 2R-763	
4.1.	<p>Projektas reglamentuoja įmonių planuojamų vykdyti, vykdomų ar įvykdytų investicijų, susijusių su valdomo turto (įrenginių) atnaujinimu, modernizavimu, valstybės nustatytų programų įgyvendinimu kontrolės tvarką. Tačiau Projekte nenumatytos investicijos į ilgalaikį turtą, kuriomis siekiama padidinti energijos tiekimo patikimumą. Energijos tiekimo patikimumo didinimo atvejai būtų šie: rezervinių šilumos gamybos galių įrengimas, kai Šilumos tiekimo įmone eksploatuojamais šilumos gamybos įrenginiais vartotojams negali užtikrinti patikimą ir saugų šilumos energijos tiekimą ir to neįmanoma padaryti kitais sistemoje veikiančiais šilumos</p>	<p>Komentaras.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad Projekto 4.10 (buvęs 4.11 p.), 36.1, 39.3 p., 1 priedo lentelės 1 ir 4 p. reglamentuojamos nuostatos, susijusios su investicijomis siekiant didinti patikimumą. Projektas reglamentuoja ne investicijų kontrolės tvarką bet investicijų vertinimo ir derinimo principus bei tvarką Komisijoje. Aprašo investicijų vertinimo ir derinimo nuostatos galioja visų rūšių investicijoms tame tarpe ir pastaboje išvardintoms investicijų rūšims.</p>

	gamybos įrengimais; šilumos tiekimo tinklų magistralių rezervavimas ir sekcionavimas, jungčių tarp atskirų šilumos tiekimo tinklo dalių įrengimas; šilumos gamybos įrenginių pritaikymas naudoti kitą kuro rūšį; mobilių šilumos gamybos įrenginių įrengimas ir kiti atvejai. Siūlome Projekte numatyti investicijų į ilgalaikį turtą, kuriomis padidinamas energijos tiekimo patikimumas, kontrolės tvarką.	
5.	AB „Šiaulių energija“ 2019-03-06 raštas Nr. SD-590	
5.1.	Siūlome patikslinti ir papildyti tvarkos aprašo punktą Nr. 39.3, redaguojant jį sekančiai: Nacionalinei šilumos ūkio plėtros programai įgyvendinti, paminėtos galiojančiuose teisės aktuose, kaip privalomos atlikti šilumos įmonėms, skirtos Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktais nustatytų aplinkosaugos reikalavimų įgyvendinimui užtikrinti dideliems kurą deginantiems įrenginiams, skirtos Šilumos įmonių esamų sistemų atnaujinimui sistemų saugumui ir tiekimo patikimumui užtikrinti, naujų šilumos vartotojų prijungimui specialiųjų planų centralizuoto šilumos tiekimo zonose, sistemų modernizacijai esant būtinybei sistemą atnaujinti.	Atsižvelgta. Pakoreguotas Projekto 39.3 p. ir išdėstytas taip: „39.3. Nacionalinei šilumos ūkio plėtros programai įgyvendinti, paminėtos galiojančiuose teisės aktuose, kaip privalomos atlikti Šilumos įmonėms, skirtos Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytiems aplinkos apsaugos reikalavimams įgyvendinti dideliems kurą deginantiems įrenginiams, skirtos Šilumos įmonių esamų sistemų atnaujinimui , sistemų saugumui ir tiekimo patikimumui užtikrinti, naujų šilumos vartotojų prijungimui specialiųjų planų centralizuoto šilumos tiekimo zonose, sistemų modernizacijai esant būtinybei sistemą atnaujinti, esamų sistemų atnaujinimui skirtos Šilumos įmonių “;
5.2.	Neaišku ar Tvarkos aprašo punkte 65 nurodytų investicijų tvarkos aprašo 6.1.1.1. punkto reikalavimus atitinkančių investicijų išankstiniame sąraše pateiktos investicijos turi būti suderintos su šilumos tiekėjo savivaldybe ir būti su savivaldybės taryba suderinto investicijų plano dalis kaip nurodoma aprašo 32 punkte?	Komentaras. Projekto 32 p. nuostatos apima visas investicijas ir nustato, kad teikiamos derinti investicijos turi būti su savivaldybių tarybomis suderinto investicijų plano dalis. Projekto 32 p. numato išimtį, kokios ir kuomet investicijos gali būti derinamos Komisijoje, joms nesant suderintoms su savivaldybės taryba, t. y. naujų šilumos vartotojų prijungimo prie centralizuoto šilumos tinklo specialiųjų planų centralizuoto šilumos tiekimo zonose investicijos, šilumos tiekėjų atliktos ir nepriklausomų šilumos gamintojų apmokėtos investicijos nepriklausomiems šilumos gamintojams prijungti prie centralizuoto šilumos tiekimo tinklų bei investicijos vartotojų lėšomis įrengtiems bendrai naudojamiems energetikos objektams, skirtiems šilumai perduoti, išpirkti (investicijos atliktos vadovaujantis Vartotojų (juridinių ir fizinių asmenų) lėšomis iki Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo įsigaliojimo įrengtų bendrai naudojamų

		energetikos objektų, skirtų šilumai perduoti, išpirkimo ar eksploatavimo aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2009 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr. 1-213 „Dėl Vartotojų (juridinių ir fizinių asmenų) lėšomis iki Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo įsigaliojimo įrengtų bendrai naudojamų energetikos objektų, skirtų šilumai perduoti, išpirkimo ar eksploatavimo aprašo patvirtinimo“) yra derinamos, įskaitant ir atvejus, kai minėtos investicijos dar nėra suderintuose savivaldybių tarybų investicijų planuose (Projekto 30 p.). Projekto 62 p. (buvęs 65 p.) nurodyto investicijų sąrašo teikimo metu šio sąrašo investicijos gali būti su savivaldybės taryba dar nesuderintos. Tačiau, norint, kad vėliau jos Komisijoje būtų nagrinėjamos ir priimamas sprendimas dėl minėtų investicijų derinimo, reikia kad minėtos investicijos būtų su savivaldybės taryba suderintos.
6.	UAB „Vilniaus vandenys“ 2019-03-07 raštas Nr. SD-852	
6.1.	<p>Papildyti Investicijų derinimo tvarkos aprašo tvirtinimo nutarimą nuostatomis, nurodančiomis, kokias konkrečias investicijas ir už kurį laikotarpį Vandens įmonėms reikės derinti Komisijoje.</p> <p>Investicijų derinimo tvarkos aprašo tvirtinimo nutarimo 2.2 p. yra nurodyta, kokiems šilumos įmonių, nepriklausomų šilumos gamintojų investicijų projektams taikomas Investicijų derinimo tvarkos aprašas, tačiau nėra nurodyta už kokį laikotarpį, nuo kada ir kokius investicijų projektus pagal Investicijų derinimo tvarkos aprašą turės derinti Vandens įmonės, tai yra, ar reikės derinti investicijas, pagal galiojančius, iki 2019 m. gegužės 1 d. su savivaldybių tarybomis suderintus, veiklos planus, ar nutarimas taikomas nuo naujo reguliavimo periodo (ar nuo naujo perskaičiavimo periodo), ar reikės derinti investicijas, kurios pilnai įgyvendintos (pilnai „užpajamuotos“ nebaigtoje statyboje, bet neperduotos eksploatuoti arba jau eksploatuojamos) iki 2019 m. gegužės 1 d., ar reikės derinti investicijas, kurios pradėtos įgyvendinti iki 2019 m. gegužės 1 d., bet dar nebaigtos.</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Nutarimo projektas papildytas nauju 2.3 p.: „2.3. Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų investicijoms, suderintoms, pradėtoms įgyvendinti bei įgyvendintoms iki Tvarkos aprašo įsigaliojimo, Tvarkos aprašo nuostatos netaikomos. Tvarkos aprašo nuostatos taikomos investicijoms, perskaičiuojant geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo bazines kainas ir naujam trejų metų reguliavimo periodui.“.</p>
6.2.	4.14. Reguluojamos kainos – Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos šilumos tiekėjų, nepriklausomų šilumos	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Patikslintas Projekto 4.13 p. (buvęs 4.14 p.): „4.13. Reguluojamos</p>

	<p>gamintojų, geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų derinamos ir (arba) nustatomos paslaugų (produkto) bazinės kainos, arba perskaičiuotos bazinės kainos, arba konkrečios kainos;</p> <p>Siekiant aiškumo ir konkretumo siūlome „reguliuojamų kainų“ sąvoką patikslinti nurodant ar Investicijų derinimo tvarkos aprašas taikomas perskaičiuojant bazines kainas.</p>	<p>kainos – Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos šilumos tiekėjų, nepriklausomų šilumos gamintojų, geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų derinamos ir (arba) nustatomos paslaugų (produkto) bazinės kainos arba perskaičiuotos bazinės kainos, arba konkrečios kainos;“.</p>
6.3.	<p>4.17. Ribinė suma – Šilumos įmonėms ir Vandens įmonėms, aptarnaujančioms daugiau nei 40 tūkstančių vartotojų – ne mažiau nei 0,3 mln. Eur, likusioms Šilumos įmonėms – 9 proc. nuo įmonės metinės į šilumos kainą įskaičiuotos nusidėvėjimo sumos, likusioms Vandens įmonėms – 9 proc. nuo Vandens įmonės metinės į geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo kainą įskaičiuotos nusidėvėjimo sumos.</p> <p>6.1.1.2. investicijos, kurių vertė yra didesnė už ribinę sumą (Šilumos įmonėms ir Vandens įmonėms, aptarnaujančioms daugiau nei 40 tūkstančių vartotojų – ne mažiau nei 0,3 mln. Eur, likusioms Šilumos įmonėms – 9 proc. nuo įmonės metinės į šilumos kainą įskaičiuotos nusidėvėjimo sumos, likusioms Vandens įmonėms – 9 proc. nuo Vandens įmonės metinės į geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo kainą įskaičiuotos nusidėvėjimo sumos) ir ne didesnė nei 1,5 mln. Eur;</p> <p>Siekiant aiškumo ir paprastumo siūlome 6.1.1.2 p. nurodytą ribinės sumos apibūdinimą perkelti į 4 p. „Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:“ papunkčius.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Projekto 6.1.1.2 p. nustatoma, kad investicijos, kurių vertė yra didesnė už ribinę sumą (Šilumos įmonėms ir Vandens įmonėms, aptarnaujančioms daugiau nei 40 tūkstančių vartotojų – ne mažiau nei 0,3 mln. Eur, likusioms Šilumos įmonėms – 9 proc. nuo įmonės metinės į šilumos kainą įskaičiuotos nusidėvėjimo sumos, likusioms Vandens įmonėms – 9 proc. nuo Vandens įmonės metinės į geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo kainą įskaičiuotos nusidėvėjimo sumos) ir ne didesnė nei 1,5 mln. Eur. Manytina, kad šiame punkte tam tikrų ribų nustatymas įneša aiškumo, kokios investicijos patenka į šios apimties investicijų grupę.</p>
6.4.	<p>Papildyti 6.1.2. p., aiškiau nurodant, kokios investicijos turėtų būti derinamos bendrai.</p> <p>Pagal pateiktas investicijų grupes pagal apimtį (6.1 p.) nėra iki galo aišku, kokiais atvejais investicijas reikėtų derinti bendrai (6.1.2 p.), o kurias atskirai (6.1.1.1, 6.1.1.2 ir 6.1.1.3 p.), todėl siūlome papildyti 6.1.2 p., nurodant konkrečiau, kokios investicijos turėtų būti derinamos bendrai.</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Projekto 6.1.2 p. nustatoma, kad bendrai derinamų investicijų sąrašas – jį sudaro Komisijoje derinamos investicijos, išskyrus Tvarkos aprašo 6.1.1 papunktyje nurodytas investicijas. Atsižvelgiant į tai, visos kitos investicijos, kurios nepatenka į 6.1 p. nurodytas investicijas, derinamos bendrai derinamų investicijų sąrašu, kuriam reikalavimus nustato Projekto IV skyrius. Atitinkamai, pakoreguotas Projekto 6.1.2 p.: „6.1.2. bendrai derinamų investicijų sąrašas – jį sudaro Šilumos įmonių, Vandens įmonių licencijuojamos veiklos</p>

		<p>investicijos kilnojamojo inventoriaus vienetams, kurių vertė neviršija 3 tūkst. Eur, Komisijoje derinamos taip pat investicijos, skirtos įmonių bendrosioms personalo reikmėms, įmonių valdomų teritorijų ar įrenginių tvarkymui, kai investicijos metu įsigijami atskiri turto vienetai, išskyrus Tvarkos aprašo 6.1.1 papunktyje nurodytas investicijas bei investicijas į šilumos apskaitos prietaisus, nuotolinio valdymo, nuotolinio duomenų nuskaitymo ir perdavimo įrangą, kompiuterinę ir programinę įrangą;“.</p> <p>Atitinkamai, siekiant išvengti nuostatų dubliavimo, panaikintas Projekto 28 p.: „28. Šilumos įmonių, Vandens įmonių investicijoms į turtą, skirtą įmonių bendrosioms personalo reikmėms, įmonių valdomų teritorijų ar įrenginių tvarkymui, kai investicijos metu įsigijami atskiri turto vienetai neviršija 3 tūkst. Eur, Tvarkos aprašo nuostatos netaikomos. Sąnaudos, patirtos įsigyjant šį turtą, priskiriamos reguliuojamos veiklos sąnaudoms pagal Šilumos įmonių, Vandens įmonių sektorių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo tvarkų reikalavimus.“.</p>
6.5.	<p>7.2.2. investicijos pagrindimas. Šilumos įmonių atveju, turi būti užpildytos Tvarkos aprašo 3 priedo 1–13 lentelės, kurios atitinka pagal temą teikiamas derinti investicijas. Vandens įmonių atveju, turi būti užpildytos Tvarkos aprašo 5 priedo 1–43 lentelės, kurios atitinka pagal temą teikiamas derinti investicijas;</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad 5 priedo 4 lentelė pildoma turto perdavimo atveju (kaip numatyta 7.10.2 p.), 7.2.2. p. nuorodą dėl pildomų lentelių reikėtų ištaisyti į „5 priedo 1-3 lenteles“.</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Pakoreguotas Projekto 7.2.2 p. ir išdėstytas taip: „7.2.2. investicijos pagrindimas. Šilumos įmonių atveju, turi būti užpildytos Tvarkos aprašo 3 priedo 1–1043 lentelės, kurios atitinka pagal temą teikiamas derinti investicijas. Vandens įmonių atveju, turi būti užpildytos Tvarkos aprašo 5 priedo 1–34 lentelės, kurios atitinka pagal temą teikiamas derinti investicijas;“.</p>
6.6.	<p>7.2.6. finansinis investicijos pagrindimas (<i>VI skyriuje numatyta tvarka</i>):</p> <p><...></p> <p>7.2.7. ekonominis investicijos įvertinimas (<i>V skyriuje numatyta tvarka</i>):</p> <p><...></p> <p>Siekiant aiškumo siūlome 7.2.6 p. ir 7.2.7 p. pateikti nuorodas į Investicijų derinimo tvarkos aprašo V ir VI skyrius.</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Pakoreguoti Projekto 7.2.6 ir 7.2.7 p. ir išdėstyti taip: „7.2.6. finansinis investicijos pagrindimas Tvarkos aprašo VI skyriuje nustatyta tvarka“; „7.2.7. ekonominis investicijos įvertinimas Tvarkos aprašo VII skyriuje nustatyta tvarka“.</p>

6.7.	<p>7.2.8.2. nusidėvėjimo sąnaudos skaičiuojamos Tvarkos aprašo 23.2 papunktyje nustatyta tvarka;</p> <p>23.2. nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos skaičiuojamos pagal Komisijos <i>Vandens įmonių sektorių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo tvarkose</i> nustatytus arba su ja suderintus Vandens įmonės motyvuotu sprendimu siūlomus taikyti ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvus;</p> <p>Investicijų derinimo tvarkos aprašo 7.2.8.2 p. numatyta nusidėvėjimo sąnaudas skaičiuoti vadovaujantis 23.2. p. numatyta tvarka, kuris sako „nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos skaičiuojamos pagal Komisijos nustatytus arba su ja suderintus ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvus“. Nėra aišku:</p> <p>1. ar 23.2 p. „<...>Komisijos nustatytus<...>“ reiškia Apskaitos atskyrimo aprašo 1 priede patvirtintus ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvus;</p> <p>2. kaip įmanoma taikyti su Komisija suderintus (23.2 p. antra dalis, <...>su ja suderintus<...>) ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvus, jeigu jie dar „nesuderinti“. Ar normatyvų derinimas vyks prieš derinant investicijas, jeigu taip, tai kokia tvarka tai vyks?</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Patikslintas Projekto 24.2 p. (buvęs 23.2 p.) ir išdėstytas taip: „23.2. nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos skaičiuojamos pagal Šilumos sektoriaus įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo, patvirtinto Komisijos 2018 m. gruodžio 31 d. nutarimu Nr. O3E-470 „Dėl Šilumos sektoriaus įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo patvirtinimo“ ir Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų įmonių apskaitos atskyrimo ir susijusių reikalavimų aprašo, patvirtinto Komisijos 2018 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. O3E-459 „Dėl Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų įmonių apskaitos atskyrimo ir susijusių reikalavimų aprašo patvirtinimo“ reikalavimus Komisijos nustatytus arba su ja suderintus ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvus;“.</p>
6.8.	<p>Papildyti 7.2.11 p. (arba 64 p.), konkrečiau nurodant, kokia informacija turėtų būtų pateikiama Komisijai.</p> <p>Papildyti 64 p. nuostatomis, kai ankstesnio derinimo metu nustatyti rodikliai nepasiekiami dėl nuo Vandens įmonių nepriklausančių veiksnių.</p> <p>Investicijų derinimo tvarkos aprašo 7.2.11 p. pateikta nuoroda į Tvarkos aprašo 64 p., iš kurio nėra aišku, kokią konkrečiai informaciją reikėtų pateikti Komisijai, todėl siūlome papildyti 7.2.11 p.</p> <p>Taip pat iš 64 p. formuluotės nėra aišku, kaip Komisija kontroliuos suderintų investicijų vykdymą, kokie gali būti suderinti investicijų projektų rodikliai. Be to, nėra numatytas atvejis, kai derinimo metu nustatyti rodikliai nepasiekiami dėl nuo Vandens įmonių nepriklausančių veiksnių (tokių kaip rinkos pokyčiai, viešųjų pirkimų procedūros, teisės aktų pasikeitimai ir pan.), kas yra numatyta kaip</p>	<p>Komentaras.</p> <p>Įvertinus pateiktą pastabą, panaikintas Projekto 7.2.11 p. Projekto 7.2.12 ir 7.2.13 p. numeracija patikslinta į 7.2.11 ir 7.2.12 p.</p>

	būtinios Vandens įmonės sąnaudos Kainų nustatymo metodikos 57.12 p.	
6.9.	<p>7.7. savivaldybių tarybų sprendimų kopijos, nurodančios, kad teikiamos Komisijai derinti šilumos tiekėjų, Vandens įmonių investicijos yra suderintos savivaldybių tarybų sprendimais. Vandens įmonių atveju pateikiama <i>informacija, ar teikiama derinti investicija yra su savivaldybių tarybomis suderintame veiklos plane 5 priedo 5 lentelė</i>;</p> <p>8.13. savivaldybių tarybų sprendimų kopijos, nurodančios, kad teikiamos Komisijai derinti šilumos tiekėjų, Vandens įmonių investicijos yra suderintos savivaldybių tarybų sprendimais. Vandens įmonių atveju pateikiama <i>informacija ar teikiama derinti investicija yra su savivaldybių tarybomis suderintame veiklos plane 5 priedo 5 lentelė</i>;</p> <p>9.7. savivaldybių tarybų sprendimų kopijos, nurodančios, kad teikiamos Komisijai derinti šilumos tiekėjų, Vandens įmonių investicijos yra suderintos savivaldybių tarybų sprendimais. Vandens įmonių atveju pateikiama <i>informacija ar teikiama derinti investicija yra su savivaldybių tarybomis suderintame veiklos plane 5 priedo 5 lentelė</i>;</p> <p>13.3. savivaldybių tarybų sprendimų kopijas, nurodančias, kad teikiamos Komisijai derinti šilumos tiekėjo, Vandens įmonės investicijos yra suderintos savivaldybių tarybų sprendimais. Vandens įmonių atveju pateikiama <i>informacija ar teikiama derinti investicija yra su savivaldybių tarybomis suderintame veiklos plane 5 priedo 5 lentelė</i>.</p> <p>32. Šilumos įmonių, Vandens įmonių Komisijai teikiamos derinti investicijųos ir teikiamųos derinti faktiniųės investicijųos pavadinimai turi būti su savivaldybių tarybomis suderinto investicijų plano dalis, Vandens įmonių veiklos plano dalis (išskyrus Tvarkos aprašo 30 punkte paminėtas išimtis):</p> <p>32.1 Šilumos įmonių atveju jei su savivaldybės taryba suderintos investicijos, kurios suma viršija ribinę sumą 3 kartus, vertė po viešųjų pirkimų procedūros padidėjo daugiau kaip 20 proc., tokia padidėjusi</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>1. Dėl Komisijai teikiamų derinti investicijų ir Vandens įmonių veiklos planuose numatytų bei su savivaldybėmis suderintų investicijų pavadinimų atitikimo. Atsižvelgiant į šią pastabos dalį, patikslintas Projekto 32 p. ir išdėstytas taip: „32. Šilumos įmonių, Vandens įmonių Komisijai teikiamos derinti investicijųos ir teikiamųos derinti faktiniųės investicijųos pavadinimai turi būti su savivaldybių tarybomis suderinto investicijų plano dalis, Vandens įmonių veiklos plano dalis <...>“. Atsižvelgiant į tai, pavadinimai tiek Komisijai teikiamų, tiek su savivaldybėmis suderintų nebūtinai turi sutapti tiksliai, tačiau rodikliai, tikslai, kryptys ir kita informacija, kaip nurodyta Projekte, turi sutapti.</p> <p>2. Dėl investicijų derinimo su savivaldybėmis apimčių. Paaiškiname, kad, esant tokioms situacijoms, kuomet savivaldybėse derinamos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo investicijos yra sudėtinės, susidedančios iš kelių etapų ar derinamas tam tikras skaičius įvairios apimties investicijų, tokiu atveju savivaldybėje gali būti derinama investicijų suma nurodant bendrą investicijos pavadinimą, pvz., geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra. Tokiu atveju, geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų investicijų projektai gali būti derinami su savivaldybe ar savivaldybėmis kaip investicijų grupė. Tai aktualu Vandens įmonėms, kurios aptarnauja vartotojus ir abonentus daugiau nei vienoje savivaldybės viešojoje geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijoje. Tačiau, suderinus su savivaldybe, Komisijai teikiamos investicijos turi būti detalizuotos, t. y. pateikiant informaciją apie kiekvieną investiciją atskirai, kadangi kiekviena investicija turi būti pagrįsta. Pastebėtina, kad analogiška praktika šiuo metu taikoma šilumos sektoriaus investicijų derinime. Atsižvelgiant į tai, manome, kad netikslinga atsižvelgti į siūlymą tikslinti Projekto 7.7, 8.13, 9.7 p.</p>

investicija turi būti iš naujo suderinta su savivaldybės taryba ir Komisija. Jei Komisijai teikiamos derinti investicijos darbų apimtys ir sudėtis skiriasi nuo su savivaldybės taryba suderintos investicijos darbų apimčių ir sudėties ir dėl to pasikeičia investicinio projekto esminės charakteristikos (tikslai, uždaviniai, bendrieji rodikliai), šilumos tiekėjas, Vandens įmonė turi tokią investiciją (su pasikeitusia darbų sudėtimi ir apimtimi) pakartotinai suderinti su savivaldybės taryba ir Komisija.

32.2 Vandens įmonių atveju, jei teikiant derinti investicijas su savivaldybės taryba ~~suderintos investicijos~~ *suderinto veiklos plano dalis*, kurios suma viršija ribinę sumą 3 kartus, *viršijama vertė po viešųjų pirkimų procedūros padidėjo* daugiau kaip 20 proc., tokią padidėjusi *investicija veiklos plano dalis* turi būti iš naujo suderinta su savivaldybės taryba ir Komisija. ~~Jei Komisijai teikiamos derinti investicijos darbų apimtys ir sudėtis skiriasi nuo su savivaldybės taryba suderintos investicijos darbų apimčių ir sudėties ir dėl to pasikeičia investicinio projekto esminės charakteristikos (tikslai, uždaviniai, bendrieji rodikliai), šilumos tiekėjas, Vandens įmonė turi tokią investiciją (su pasikeitusia darbų sudėtimi ir apimtimi) pakartotinai suderinti su savivaldybės taryba ir Komisija.~~

Vandens įmonės investicijų, investicijų darbų apimties ir sudėties, investicinių projektų esminių charakteristikų savivaldybėse nederina, o rengia ir teikia derinti lėšų poreikį veiklos planui įgyvendinti (vadovaujantis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 34 straipsnio 4 dalies nuostatomis ir Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų veiklos planų rengimo taisyklėmis). Be to, veiklos planai rengiami ne trumpesniam kaip 3 metų laikotarpiui ir nebūtinai tokia forma, kokia nurodyta Investicijų derinimo tvarkos aprašo 5 priedo 5 lentelėje (nes tokio reikalavimo Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų veiklos planų rengimo taisyklėse nėra). Atsižvelgiant į tai, kad numatyti konkrečias investicijas (t. y. pvz. konkrečius gręžinius, gatves, siurbines ir t.t.) 3 metams į priekį yra praktiškai neįmanoma, veiklos planai tvirtinami ne atskiroms investicijoms, bet investicijų (priemonių) grupėmis (kryptims), todėl

3. Dėl pakartotinio investicijų derinimo su savivaldybės taryba ir Komisija. Atkreipiame dėmesį, kad Įstatymo 9 str. 1 d. 20 p. nustatyta, kad Komisija, vadovaudamasi skaidrumo, objektyvumo ir nediskriminavimo principais bei investicijų efektyvumo, atsipirkimo laikotarpio ir pagrįstumo įvertinimo kriterijais, tvirtina investicijų vertinimo ir derinimo tvarkos aprašą, derina geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų investicijas. Šio Įstatymo 34 str. 5 d. nustatyta pareiga Vandens įmonėms derinti investicijas su Komisija. Jeigu investicijos nėra suderintos su Komisija, jos negali būti pripažintos pagrįstomis valstybės reguliuojamoms kainoms nustatyti. Atsižvelgiant į tai, kad investicijos turi (gali turėti) įtaką reguliuojamų paslaugų kainoms, Komisija privalo įsitikinti, kad planuojamos ar faktiškai atliktos investicijos visapusiškai įvertintos, alternatyvos išnagrinėtos, o investicinis projektas pagrįstas. Atsižvelgiant į tai, esant investicinio projekto pasikeitimams (apimtys, sudėtis, rodiklių, tikslų), investicinį projektą tikslinga pakartotinai derinti su savivaldybės taryba, kaip atsakinga už geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtrą savo teritorijose ir viešojo geriamojo vandens tiekimo regionuose (Įstatymo 12 str. 1 d.) ir Komisija, kaip atsakinga už Vandentvarkos sektoriaus investicijų derinimą (Įstatymo 9 str. 1 d. 20 p.). Vadovaujantis tuo, kas išdėstyta, keisti Projekto 32 p. netikslinga.

	<p>32 p. reikalavimas, kad „Vandens įmonių Komisijai teikiamos derinti investicijų ir teikiamų derinti faktinių investicijų pavadinimai turi būti su savivaldybių tarybomis suderinto investicijų plano dalis“, yra praktiškai neįgyvendinamas.</p> <p>Be to, 32 p. reikalavimas, kad „Jei su savivaldybės taryba suderintos investicijos, kurios suma viršija ribinę sumą 3 kartus, vertė po viešųjų pirkimų procedūros padidėjo daugiau kaip 20 proc., tokia padidėjusi investicija turi būti iš naujo suderinta su savivaldybės taryba ir Komisija“ ne visais atvejais yra logiškas, nes viena viešųjų pirkimų sutartis gali apimti kelias investicijas, taip pat sutarties galiojimas (tuo pačiu ir išnaudojimas) nebūtinai gali sutapti su veiklos plano galiojimo laikotarpiu, todėl viešųjų pirkimų procedūros rezultatas nebūtinai reikš veiklos plane numatytos sumos viršijimą.</p> <p>Taip pat Vandens įmonės privalo Komisijai pateikti patvirtintus Veiklos planus tiek pagal Kainų nustatymo metodikos, tiek pagal Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų veiklos planų rengimo taisyklių reikalavimus, todėl 7.7, 8.13, 9.7 ir 13.3 p. nurodymas pakartotinai teikti jau anksčiau pagal kitus teisės aktus Komisijai pateiktas savivaldybių sprendimų kopijas yra perteklinis.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta aukščiau, siūlome keisti Investicijų derinimo tvarkos aprašo 7.7, 8.13, 9.7, 13.3 ir 32 p. formuluotes.</p>	
6.10.	<p>Siūlome informacijos pateikimo reikalavimus apie įstatinio kapitalo didinimo būdu perduodamą turtą reglamentuoti viename teisės akte (tai yra – Apskaitos atskyrimo apraše arba Investicijų derinimo tvarkos apraše).</p> <p>Taip pat Investicijų derinimo tvarkos aprašo 7.10, 7.10.2, 8.16, 8.16.2, 9.10 ir 9.10.2 p. (arba kitų punktų) nuostatas papildyti nurodant, ar reikės patikti informaciją apie savivaldybės pagal panaudą, patikėjimo teise perduotą turtą arba apie neatlygintinai gautą turtą.</p> <p>Vadovaujantis Apskaitos atskyrimo aprašo 34.14 p., teikiant metines reguliuojamos veiklos ataskaitas pateikiama „visa informacija apie ataskaitiniu laikotarpiu įneštą turtinį įnašą, kuriuo didinamas ūkio subjekto įstatinis kapitalas (sprendimo perduoti turtą kopiją, turto vertinimo akto kopiją, informaciją apie turto būklę, likutinę vertę,</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad Projektas reglamentuos Vandens įmonių planuojamų vykdyti, vykdomų ar įvykdytų investicijų, susijusių su reguliuojama veikla, investicijų vertinimo ir derinimo Komisijoje planuojamų vykdyti, vykdomų ar įvykdytų investicijų, susijusių su reguliuojama veikla, vertinimo ir derinimo Komisijoje ir įvykdytų investicijų kontrolės tvarką, su Komisija turės būti derinami projektai, susiję su investicijomis į Vandentvarkos sektorių. Projektai nesusiję su investicijomis į vandentvarkos sektorių arba veiksmai, kurie susiję su Vandentvarkos sektoriaus kainodara ar apskaita, yra ne šio Projekto reguliavimo dalykas.</p> <p>Įvertinus pateiktą pastabą, patikslinti Projekto 7.10, 8.16, 9.10 p. ir išdėstyti taip: „7.10. jei teikiamas derinti įstatinio kapitalo didinimo</p>

	<p>likutinės vertės dalį, sukurtą už Europos Sąjungos struktūrinių fondų, dotacijų lėšas ir kitoms, 16.4 papunktyje nurodytoms ilgalaikio turto rūšims priskirtų ilgalaikio turto vienetų likutinės vertės bei susijusius turtinio įnašo duomenis), bei ūkio subjekto motyvuotu sprendimu nustatytus ilgalaikio turto vienetams numatomus taikyti nusidėvėjimo laikotarpius;“, tuo tarpu pagal Investicijų derinimo tvarkos aprašą (7.10, 7.10.2, 8.16, 8.16.2, 9.10 ir 9.10.2 p.) reikia pateikti tik užpildytą 5 priedo 4 lentelę. Siūlome informacijos pateikimo reikalavimus apie įstatinio kapitalo didinimo būdu perduodamą turtą reglamentuoti viename teisės akte (tai yra arba Apskaitos atskyrimo apraše, arba Investicijų derinimo tvarkos apraše).</p> <p>Taip pat Investicijų derinimo tvarkos aprašo 7.10, 7.10.2, 8.16, 8.16.2, 9.10 ir 9.10.2 p. numatytas informacijos pateikimas, jei savivaldybės perduotas valdyti nuomos pagrindu, tačiau neaišku, ar reikia pateikti informaciją apie pagal savivaldybės perduotą valdyti turtą pagal panaudą arba patikėjimo teise perduotą turtą, taip pat apie neatlygintinai gautą turtą (gali būti nebūtinai savivaldybės perduotas, bet ir kitų trečiųjų asmenų).</p>	<p>būdu Šilumos įmonei, Vandens įmonei akcininko į įmonės balansą perduotas arba savivaldybės perduotas valdyti Šilumos įmonei, Vandens įmonei nuomos pagrindu, panaudos ir patikėjimo teise ilgalaikis turtas, neatlygintinai kitų asmenų perduotas turtas, tokio turto suderinimui:“; „8.16. jei teikiamas derinti įstatinio kapitalo didinimo būdu Šilumos įmonei, Vandens įmonei akcininko į įmonės balansą perduotas arba savivaldybės perduotas valdyti Šilumos įmonei, Vandens įmonei nuomos pagrindu, panaudos ir patikėjimo teise ilgalaikis turtas, neatlygintinai kitų asmenų perduotas turtas, tokio turto suderinimui:“; „9.10. jei teikiamas derinti įstatinio kapitalo didinimo būdu Šilumos įmonei, Vandens įmonei akcininko į įmonės balansą perduotas arba savivaldybės perduotas valdyti Šilumos įmonei, Vandens įmonei nuomos pagrindu, panaudos ir patikėjimo teise ilgalaikis turtas, neatlygintinai kitų asmenų perduotas turtas, tokio turto suderinimui:“.</p>
6.11.	<p>Panaikinti 7.7, 7.9, 8.11, 8.13, 9.5, 9.7 ir 13.3, p. nuostatas, pagal kurias Komisijai Vandens tiekėjas privalo pateikti sprendimų, nutarimų, protokolų ar kitų dokumentų kopijas, kurios saugomas kitų valstybės institucijų informacinėse sistemose ir registruose.</p> <p>Investicijų derinimo tvarkos apraše prašome pateikti savivaldybių tarybų sprendimų kopijas, Aplinkos apsaugos agentūros, Aplinkos ministerijos patikrinimų protokolų, poveikio aplinkai vertinimo išvadų, privalomųjų nurodymų kopijos, viešųjų pirkimų protokolų kopijas.</p> <p>Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo tarnybinio bendradarbiavimo principą, kad viešojo administravimo institucijos, rengdamos administracinius aktus, prireikus teikia viena kitai reikalingą informacinę ir kitokią pagalbą (5), todėl Komisija neturėtų įpareigoti Vandens tiekėjų pateikti dokumentų kopijų, kurie gali būti gauti iš kitų viešojo administravimo</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Vadovaujantis Įstatymo 9 str. 1 d. 20 p. nuostatomis, Projekto nuostatos parengtos taip, kad būtų galima įsitikinti per protingą laikotarpį (Projekto 53 p. (buvęs 56 p.) numatyta, kad Komisija dėl investicijos sprendimą priima per 30 kalendorinių dienų) ar investicinis projektas yra visapusiškai įvertintas, suderintas ir pagrįstas. Be to, visą informaciją, kuri nurodyta 7.7, 7.9, 8.11, 8.13, 9.5, 9.7 ir 13.3 p. Vandens įmonė turi arba privalo turėti vykdydama licencijuojamą veiklą. Taip pat, jeigu minėtuose Projekto punktuose nebūtų pareigos Vandens įmonei pateikti būtinus investicinio projekto pagrindimui dokumentus, tikėtina, kad vertinant Vandens įmonės pateiktą derinti investicinį projektą, Komisija turės klausti kitų institucijų informacijos ir išvadų, siekiant įsitikinti, ar projektas yra suderintas, išduoti reikiama leidimai, suformuoti būtinieji privalomieji nurodymai ir pan. bei klausti Vandens įmonės, ar kitų institucijų dokumentai susiję su pateiktu derinti investicijų projektu. Tai turėtų</p>

<p>institucijų (Vilniaus miesto savivaldybės, kitų savivaldybių, Viešųjų pirkimų tarnybos ir kt.) arba yra viešai prieinami.</p> <p>Pavyzdžiui: Viešųjų pirkimų dokumentai (pirkimų protokolai) yra Centrinėje Viešųjų Pirkimų Informacinėje Sistemoje (CVP IS) arba juos galima peržiūrėti suteikus prisijungimo duomenis; Savivaldybių tarybų sprendimų kopijos yra savivaldybės tinklapyje; Regionų plėtros planai, kuriuos tvirtina Regionų plėtros tarybos, skelbiami Regioninės plėtros departamento prie Vidaus reikalų ministerijos tinklapyje; Poveikio aplinkai vertinimo dokumentai yra Aplinkos apsaugos agentūros tinklapyje ir pan.</p> <p>Be to, atsižvelgiant Lietuvos Respublikos Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo (2011 m. gruodžio 15 d. Nr. XI-1807) 11 ir 38 straipsnius:</p> <p>„11 straipsnis. Institucijos teisės ir pareigos kuriant ir tvarkant valstybės informacinius išteklius. 1. Institucija, kurdama ir tvarkydama valstybės informacinius išteklius, turi: <...> 7) reikalingus duomenis pirmiausia gauti iš kitų valstybės informacinių sistemų ir registrų ir rinkti iš kitų šaltinių tik tuos duomenis, kurie nėra tvarkomi kitose valstybės informacinėse sistemose ir registruose, todėl negali būti gaunami per valstybės informacinių sistemų ar registrų sąveiką“;</p> <p>„38 straipsnis. Atlyginimas už valstybės informacinės sistemos duomenų teikimą <...> 2. Valstybės informacinės sistemos duomenys neatlygintinai perduodami valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms teisės aktuose nustatytoms funkcijoms atlikti pagal prašymą ir (arba) sutartis, susijusiems registrams ir valstybės informacinėms sistemoms pagal sutartis, išskyrus atvejus, kai valstybės informacinės sistemos valdytojai arba valstybės informacinės sistemos valdytojas ir registro tvarkytojas yra tas pats juridinis asmuo.“</p>	<p>neigiamos įtakos projekto vertinimui laiko prasme, kadangi tikėtina, kad projekto vertinimo laikotarpis užsitęsų neapibrėžtą laikotarpį. Pastebėtina ir tai, kad kitoms valstybės institucijoms nėra įstatymais nustatytos funkcijos derinti Vandentvarkos sektoriaus investicijas, todėl kitos valstybės institucijos gali vadovautis Viešojo administravimo įstatymo 31 str. nuostatomis, t. y. informaciją pateikti per 20 darbo dienų. Atsižvelgiant į tai, manytina, kad Vandens ūmonei pateiktus visus minėtuose punktuose nurodytus dokumentus, sutrumpės projekto vertinimo laikotarpis, o kitas institucijas būtų kreipiamasi esant abejonėms dėl investicijos projekto pagrįstumo (Projekto 54 p. (buves 57 p.)).</p> <p>Įvertinę bendrovės pastabą dėl viešųjų pirkimų protokolų ir atsižvelgdami į tai, kad viešųjų pirkimų sutartyse identifikuojamas viešųjų pirkimų laimėtojas, paslaugos kaina investicijai įgyvendinti, pakoreguoti Projekto 8.11 ir 9.5 p. ir išdėstyti taip: „8.11. investicijų, kurioms įvykdyta viešųjų pirkimų (išskyrus mažos vertės viešuosius pirkimus) procedūra jau įvykusi, viešų pirkimų dokumentų protokolų kopijas (pavyzdžiui, pirkimo-pardavimo sutartis, protokolas ir pan.), (kuriose nurodytos investicijų sumos);“; „9.5. investicijų, kurioms įvykdyta viešųjų pirkimų (išskyrus mažos vertės viešuosius pirkimus) procedūra jau įvykusi, viešų pirkimų dokumentų protokolų kopijas (pavyzdžiui, pirkimo-pardavimo sutartis, protokolas ir pan.), (kuriose nurodytos investicijų sumos);“.</p>
<p>6.12. Siūlome 11 ir 56 p. papildyti nuostatomis, numatančiomis, kaip (ir kada) Vandens ūmonėms derinti investicijas, jeigu nuo ne dėl Vandens ūmonės priklausančių veiksmų, reguliuojamų paslaugų kainos derinamos (arba perskaičiuojamos) rečiau negu kartą per metus.</p> <p>Vandens ūmonių atveju, dėl uždelsto sprendimų priėmimo savivaldybėse ar užtrukusio kainų derinimo Komisijoje būna, kad</p>	<p>Komentaras.</p> <p>Projekto 10 p. nustatoma, kad Vandens ūmonių investicijos Komisijai teikiamos derinti bet kurioje įgyvendinimo stadijoje (prieš investicijų vykdymą, investicijų vykdymo metu ir įvykdžius investiciją), išskyrus Tvarkos aprašo 11 p. nurodytus atvejus. Projekto 11 p. numatoma, kad Vandens ūmonių ataskaitinio laikotarpio (paskutiniai kalendoriniai</p>

	kainos derinamos (arba perskaičiuojamos) rečiau negu kartą per metus, todėl 11 p. ir 56 p. reikalavimas investicijas „derinti vienu metu vieną kartą per metus prieš 3 mėnesius iki reguliuojamų paslaugų (produkto) kainų artimiausio planuojamo derinimo“ ne visada gali būti įgyvendintas.	metai iki artimiausio ateinančio reguliuojamų paslaugų (produkto) kainų derinimo, nustatymo ar koregavimo duomenų vėliausio pateikimo termino Komisijai) faktiškai įvykdytos investicijos Komisijai teikiamos derinti vienu metu vieną kartą per metus prieš 3 mėnesius iki reguliuojamų paslaugų (produkto) kainų artimiausio planuojamo derinimo, koregavimo ar nustatymo duomenų pateikimo termino. Vadovaujantis šiomis projekto nuostatomis, investicijų projektai gali būti derinami bet kurioje investicijos projekto įgyvendinimo stadijoje, o ataskaitinio laikotarpio investicijos teikiamos iki nustatant arba derinant bazinių kainų projektus ir perskaičiuotų bazinių kainų projektus.
6.13.	Siekiant aiškumo patikslinti 26 p. nuostatas. Skaitant Investicijų derinimo tvarkos aprašo 26 p. visiškai neaišku ką juo norima pasakyti ir ar jis nedubliuoja 25 p., todėl siūlome patikslinti 26 p. nuostatas ir jas išdėstyti aiškiau.	Atsižvelgta. Projekto 27 p. (buvęs 26 p.) pakoreguotas ir išdėstytas taip: „27. Tais atvejais, kai turtas pripažįstamas netinkamu naudoti dėl nuo Šilumos įmonės, Vandens įmonės nepriklausančių priežasčių (force majeure) arba tokios investicijos finansinio vertinimo rodikliai atitinka Tvarkos aprašo VI skyriuje numatytas sąlygas ir investicija mažina reguliuojamų paslaugų (produkto) kainas esamiems vartotojams (įskaičiavus ir nenudevėto turto likutinę vertę), nenudevėta vertė negali būti priskirta reguliuojamų paslaugų (produktų) turto bazei, o tokio turto nenudevėta vertė (ne)pripažįstama pagrįstomis ataskaitinio laikotarpio sąnaudomis ir pajamos bei sąnaudos iš nurašyto turto, derinant, nustatant ir (ar) koreguojant reguliuojamų paslaugų (produkto) kainas, įvertinamos pagal Šilumos įmonių, Vandens įmonių sektorių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo tvarkose nustatytus reikalavimus.“.
6.14.	Prašome pateikti papildomą išaiškinimą dėl 28 p. nuostatų taikymo (arba patikslinti 28 p. nurodant kokių atveju reikėtų derinti atskirus turto vienetų, kurių vertė neviršija 3 tūkst. Eur). Investicijų derinimo tvarkos aprašo 28 p. reglamentuoja, kad kai atskiri turto vienetai neviršija 3 tūkst. Eur, „tvarkos aprašo nuostatos netaikomos“. Iš pateiktos nuostatos lieka neaišku, ar reikia derinti investicijas turtui, kuris yra įtrauktas į savivaldybių patvirtintus veiklos planus, ir kurių bendra suma gali sudaryti reikšmingą dalį	Komentaras. Projekto 6.1.2 p. nustatoma, kad bendrai derinamų investicijų sąrašas – jį sudaro Komisijoje derinamos investicijos, išskyrus Tvarkos aprašo 6.1.1 papunktyje nurodytas investicijas. Atsižvelgiant į tai, visos kitos investicijos, kurios nepatenka į 6.1 p. nurodytas investicijas, derinamos bendrai derinamų investicijų sąrašu, kuriam reikalavimus nustato Projekto IV skyrius. Atitinkamai, pakoreguotas Projekto 6.1.2 p.: „6.1.2. bendrai derinamų investicijų sąrašas – jį

	<p>bendrų investicijų (pvz. apskaitos prietaisai), ir kurių kiekvieno vertė mažesnė už 3 tūkst. Eur arba toks turtas privalo būti priskirtas ilgalaikiam turtui pagal Verslo apskaitos ir tarptautinius apskaitos standartus (pvz. ilgiau nei metus laiko naudojama laboratorijos įranga, kompiuteriai, įvairūs įrankiai ir pan.), todėl prašome pateikti papildomą išaiškinimą dėl 28 p. nuostatų taikymo (arba patikslinti 28 p. nurodant kokių atveju reikėtų derinti atskirus turto vienetus, kurių vertė neviršija 3 tūkst. Eur).</p>	<p>sudaro Šilumos įmonių, Vandens įmonių licencijuojamos veiklos investicijos kilnojamojo inventoriaus vienetais, kurių vertė neviršija 3 tūkst. Eur, Komisijoje derinamos taip pat investicijos, skirtos įmonių bendrosioms personalo reikmėms, įmonių valdomų teritorijų ar įrenginių tvarkymui, kai investicijos metu įsigijami atskiri turto vienetai, išskyrus Tvarkos aprašo 6.1.1 papunktyje nurodytas investicijas bei investicijas į šilumos apskaitos prietaisus, nuotolinio valdymo, nuotolinio duomenų nuskaitymo ir perdavimo įrangą, kompiuterinę ir programinę įrangą;“.</p> <p>Atitinkamai, siekiant išvengti nuostatų dubliavimo, panaikintas Projekto 28 p.: „28. Šilumos įmonių, Vandens įmonių investicijoms į turtą, skirtą įmonių bendrosioms personalo reikmėms, įmonių valdomų teritorijų ar įrenginių tvarkymui, kai investicijos metu įsigijami atskiri turto vienetai neviršija 3 tūkst. Eur, Tvarkos aprašo nuostatos netaikomos. Sąnaudos, patirtos įsigyjant šį turtą, priskiriamos reguliuojamos veiklos sąnaudoms pagal Šilumos įmonių, Vandens įmonių sektorių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstyme tvarkų reikalavimus.“.</p>
6.15.	<p>Visa informacija apie investicijas (taip pat ir investicijas pagrindžianti informacija bei investicijų projektai) Komisijai pateikiama popierine forma arba (ir) elektroniniu formatu (<i>jeigu yra techninės galimybės</i> tekstinė informacijos dalis – .docx, formatu, o informacijos lentelėse dalis – .xls formatu arba juos atitinkančiais formatais). Informacija elektroniniu formatu Komisijai teikiama el. paštu rastine@regula.lt. Vandens Įmonė nebūtinai gali turėti visą tekstinę informaciją .docx arba lenteles .xls formatu, todėl Investicijų derinimo tvarkos aprašo 70 p. nebūtinai gali būti įgyvendinamas. Be to, teisės aktai turėtų būti rengiami laikantis technologinio neutralumo principo ir neįpareigoti rinkos dalyvių naudotis konkrečia programine įranga (šiuo atveju – „Microsoft“ gamintojo). Siūlome patikslinti punkto nuostatas.</p>	<p>Komentaras.</p> <p>Projekto 66 p. (buvęs 70 p.) numatoma, kad „Visa informacija apie investicijas (taip pat ir investicijas pagrindžianti informacija bei investicijų projektai) Komisijai pateikiama popierine forma arba (ir) elektroniniu formatu (tekstinė informacijos dalis – .docx, formatu, o informacijos lentelėse dalis – .xls formatu arba juos atitinkančiais formatais). Informacija elektroniniu formatu Komisijai teikiama el. paštu rastine@regula.lt“. Atsižvelgiant į tai, Projekte nenumatomas vienas dokumentų pateikimo formatus (forma), tačiau pateiktas nebaigtinis sąrašas dokumentų pateikimo formatų, kurį gali pasirinkti Vandens įmonė, kaip tai numatyta Projekto 68 p. formulotėje, konkrečiai „<...> arba juos atitinkančiais formatais)“.</p>
6.16.	<p>Prašome pateikti papildomą išaiškinimą, kaip reikės derinti, ir kokius dokumentus pateikti ES struktūrinių fondų lėšomis finansuojamoms investicijoms, kurioms yra vienas bendras investicinis projektas, ir iš kurių dalis jau yra įgyvendinta.</p>	<p>Komentaras.</p> <p>Derinant tokio pobūdžio projektus, kai projektai yra sudėtiniai ir tęsiasi ilgiau nei metai, Komisija priims sprendimą dėl visos apimties investicijos projekto, kaip tai numatyta Projekto 34 p. Kai projektas</p>

	<p>ES struktūrinių fondų lėšomis finansuojami projektai susideda iš kelių veiklų, kurias gali sudaryti daugiau kaip 20 atskirų sutarčių (investicijų) pagal apimtis priskiriamų Investicijų derinimo tvarkos aprašo 6.1.1.1, 6.1.1.2 ir 6.1.1.3 p. Pavyzdžiui: ES struktūrinėmis lėšomis finansuojamas projektas „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemos renovavimas ir plėtra Vilniaus mieste“ (05.3.2-APVA-R-014-01-0001) susideda iš 4 veiklų: 1. Vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo tinklų rekonstrukcija; 2. Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra; 3. Vandens ruošimo įrenginių nauja statyba; 4. Vilniaus miesto nuotekų valyklos nuotekų valymo įrenginių rekonstrukcija bei 5. Techninės priežiūros paslaugos. Prieš teikiant paraišką Įgyvendinančiai institucijai buvo suplanuotas ir parengtas vienas investicijų projektas „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemos renovavimas ir plėtra Vilniaus mieste“, kuriam planuojamos lėšos buvo įtrauktos į Vilniaus regiono plėtros planą viena eilute pavadinimu „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemos renovavimas ir plėtra Vilniaus mieste“, o su savivaldybėmis suderintame Veiklos plane atskiromis investicijų eilutėmis (virš 20 eilučių), iš kurių dalis bus galutinai įgyvendinti iki 2019 m. gegužės 1 d., kiti pradėti įgyvendinti ir nebaigti, arba nepradėti įgyvendinti.</p> <p>Prašome pateikti papildomą išaiškinimą, kaip reikės derinti (pagal kurio punkto reikalavimus), ir kokius dokumentus (ar reikės atskirai kiekvienam projektui rengti naujus investicinius projektus, ar užteks esamo) pateikti ES struktūrinių fondų lėšomis finansuojamoms investicijoms, kurioms yra vienas bendras investicinis projektas, ir iš kurių dalis jau yra įgyvendinta.</p>	<p>yra sudėtinis, Komisija priima sprendimą dėl viso sudėtinio projekto, pagal kurį turi būti pateikiama informacija, kaip tai numatyta Projekto 7.2.4, 8.3, 9.2 p.</p>
6.17.	<p>9.2. įrangos, į kurią investuojama, bei įrangos, kurios eksploatacija dėl investicijos nutraukiama, svarbiausios techninės charakteristikos ir sudėtinės investicijos išlaidų dalys (Šilumos įmonių atveju, užpildomos Tvarkos aprašo 3 priedo 1–6, 10, 11 lentelės; Vandens įmonių atveju, užpildomos Tvarkos aprašo 5 priedo 1, 3 lentelės); Investicijų derinimo tvarkos aprašo 5 priedo 2 lentelėje po pavadinimu nurodyta „(pildyti visų rūšių ribinę sumą viršijančioms</p>	<p>Atsižvelgta. Išbrauktas tekstas po 5 priedo 2 lentelės pavadinimu „(pildyti visų rūšių ribinę sumą viršijančioms teikiama suderinti investicijoms)“.</p>

	teikiamoms suderinti investicijoms)“, todėl reikėtų patikslinti 9.2 p. formulotę.	
6.18.	<p>Siūlome panaikinti 5 priedo 1 lentelės 6,7, 13 grafas, ir pateikti papildomą paaiškinimą, kas ir koku detalumu turi būti pildoma lentelėje.</p> <p>5 priedo 1 lentelėje reikia patikslinimo, kas įvardijama po žodžiu „įranga“, pagal Valstybinės lietuvių kalbos komisijos viešai prieinamą išaiškinimą (http://www.vlkk.lt/konsultacijos/1190-irengimai-iranga), tai „Įranga yra aparatų, įrenginių, prietaisų, įtaisų ir kitokių techninių priemonių visuma...“. Šiuo atveju užpildant lentelę yra neaišku, kokią informaciją reikia pateikti 1 grafoje „Investicijos metu pastatytos naujos ar rekonstruotos senos įrangos trumpas aprašymas“ bei 6, 7 grafose „Įrangos darbo laikas iki pirmo kapitalinio remonto (valandos)*****“ t.y. koku detalumu reikalinga išskaidyti įrangą į prietaisus ar įrengimus, pvz. nuotekų valyklos įrangą gali sudaryti nuo keliasdešimt iki kelių šimtų skirtingų prietaisų ar įrenginių - skirtingų tipų siurbliai, centrifugos, keletas skirtingų tipų maišyklių, elektros įrenginiai, automatikos ir valdymo įrenginiai, ventiliacijos ir kondicionavimo įrenginiai, valymo kokybės matavimo prietaisai, chemijos (flokuliantų) dozavimo prietaisai ir t.t.). Paprastai vieniems įrenginiams gamintojas nurodo aptarnavimo periodiškumą idealiomis sąlygomis, o ne darbo laiką iki kapitalinio remonto. Realiomis sąlygomis įrenginio aptarnavimo periodiškumas priklauso nuo įrenginio darbo režimo (minimalus - maksimalus), darbo aplinkos, darbinės terpės, įrengimo vietos, taip pat dauguma įrenginių dirba cikliška ir priklauso nuo išorės veiksnių (liūtys, sausros, suvartojimas). Eksploatuojančios organizacijos tokiame pačiame įrenginiui ar prietaisui gali taikyti skirtingą techninės priežiūros strategiją - pagerinimas, prevencinė priežiūra (iš anksto nustatyta priežiūra arba pagal būklės, daviklių rezultatus), korekcinė priežiūra (neatidėliotina arba atidėta) ir t.t. (pagal LST EN 13306). Automatikos ir valdymo bei daugeliui kitų prietaisų nenustatomas rekomenduojamas techninio aptarnavimo periodiškumas, taikoma tik garantija.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Projekto 5 priede terminas „įranga“ pakeistas terminu „turtas“.</p>

	<p>Kaip ir aukščiau išdėstyta, įrangą sudaro daug skirtingų įrenginių ir prietaisų, kuriuos gamina skirtingi gamintojai. Prietaisai bei įrenginiai yra parenkami pagal technines specifikacijas, o ne pagal gamintoją, todėl nėra aišku, kam reikalinga teikti šią informaciją (1 lentelės 13 grafa "Įrangos gamintojo pavadinimas *****").</p> <p>Nėra aišku, kaip turi būti pateikiama ir ar turi būti pateikiama informacija apie statinius, nes pvz. nuotekų valymo, vandens gerinimo įrangos sudėtinė dalis yra rezervuarai, reaktoriai, sėsdintuvai, aeravimo talpos, pastatai kuriame sumontuota įrengimai ir t.t. Tam tikrais atvejais statiniai sudaro didžiąją dalį investicijų.</p>	
7.	Aplinkos apsaugos agentūros 2019-03-08 raštas Nr. (30.1)-A4-1856	
7.1.	<p>Aprašo projekto 7.7, 8.15 ir 9.9 papunkčiuose nurodoma, jog Komisijai įmonės turi pateikti AAA ir (arba) Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos (toliau – AAD) patikrinimų protokolų, poveikio aplinkai vertinimo išvadų, privalomųjų nurodymų kopijas.</p> <p>Atkreipiame dėmesį, jog AAA vadovaujantis Aplinkos apsaugos agentūros nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. D1-385 „Dėl Aplinkos apsaugos agentūros nuostatų patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. vasario 4 d. įsakymo Nr. D1-78 redakcija), neturi įgaliojimų atlikti patikrinimų ir surašyti patikrinimo protokolus bei surašyti privalomuosius nurodymus. Dėl nurodytų argumentų siūlome dokumentus nurodyti išskiriant pagal AAA ir AAD funkcijas Aprašo projekto 7.7, 8.15 ir 9.9 papunkčiuose.</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Patikslinti Projekto 7.9, 8.15 ir 9.9 p. ir išdėstyti taip: „7.9. Vandens įmonių atveju, Aplinkos apsaugos agentūros (toliau – AAA) ir (arba) Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos (toliau – AAD), Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau – VMVT) pagal suteiktus įgaliojimus išduotų dokumentų (patikrinimų protokolų, poveikio aplinkai vertinimo išvadų (jei poveikio aplinkai vertinimas privalomas), privalomųjų nurodymų ir pan.) kopijos, kuriomis vadovaujantis atliekamos investicijos, jeigu tokius išduotus dokumentus Vandens įmonė turi;“; „8.15. Vandens įmonių atveju, AAA ir (ar) AAD, ar VMVT pagal suteiktus įgaliojimus išduotų dokumentų (patikrinimų protokolų, poveikio aplinkai vertinimo išvadų (jei poveikio aplinkai vertinimas privalomas), privalomųjų nurodymų ir pan.) kopijos, kuriomis vadovaujantis atliekamos investicijos, jeigu tokius išduotus dokumentus Vandens įmonė turi;“; „9.9. Vandens įmonių atveju, AAA ir (ar) AAD, ar VMVT pagal suteiktus įgaliojimus išduotų dokumentų (patikrinimų protokolų, poveikio aplinkai vertinimo išvadų (jei poveikio aplinkai vertinimas privalomas), privalomųjų nurodymų ir pan.) kopijos, kuriomis vadovaujantis atliekamos investicijos, jeigu tokius išduotus dokumentus Vandens įmonė turi;“.</p>
7.2.	Aprašo projekto 27 ir 58 punktuose nurodoma, jog Komisija, vertindama poreikį atlikti investiciją į nenudėvėtą ilgalaikį turtą ir šio	Atsižvelgta.

	<p>turto eksploatavimo reikalavimų laikymąsi, gali atsižvelgti į AAA išvadas (toliau – Išvada), bei Komisija turi teisę kreiptis į AAA ir prašyti įvertinti investicijų į ilgalaikį turtą, kurio naudingojo tarnavimo laikotarpis yra trumpesnis, nei Komisijos nustatyti arba su ja suderinti ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvai, poreikį bei pateikti išvadą dėl šio turto eksploatavimo reikalavimų laikymosi.</p> <p>Atkreipiame dėmesį, jog AAA vadovaujantis Aplinkos apsaugos agentūros nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. DI-385 „Dėl Aplinkos apsaugos agentūros nuostatų patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. vasario 4 d. įsakymo Nr. DI-78 redakcija), neturi įgaliojimų įvertinti investicijų į ilgalaikį turtą, kurio naudingojo tarnavimo laikotarpis yra trumpesnis, nei Komisijos nustatyti arba su ja suderinti ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvai, poreikį bei pateikti išvadą dėl šio turto eksploatavimo reikalavimų laikymosi. Dėl nurodytų argumentų siūlome išbraukti AAA iš Aprašo projekto 27 ir 58 punktų.</p>	<p>Pakeistas projekto 28 punktas (buvęs 27 punktas) ir išdėstytas taip: „27. 28. Šilumos įmonių atveju, Įvertindama poreikį atlikti investiciją į nenudėvėtą ilgalaikį turtą ir šio turto eksploatavimo reikalavimų laikymąsi, Komisija gali atsižvelgti į VEI, AAA, AAD išvadas.“.</p> <p>Pakeistas projekto 55 punktas (buvęs 58 punktas) ir išdėstytas taip: „58. 55.Šilumos įmonių atveju, Komisija turi teisę kreiptis į VEI, AAA, AAD ir prašyti įvertinti investicijų į ilgalaikį turtą, kurio naudingojo tarnavimo laikotarpis yra trumpesnis, nei Komisijos nustatyti arba su ja suderinti ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvai, poreikį bei pateikti išvadą dėl šio turto eksploatavimo reikalavimų laikymosi.“.</p>
8.	AB „Vilniaus šilumos tinklai“ 2019-03-08 raštas Nr. SD-1340	
8.1.	<p>4.1. Bendrai derinamų investicijų sąrašas – šilumos tiekėjų, nepriklausomų šilumos gamintojų, geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų investicijų vertinimo ir derinimo Valstybinėje kainų ir energetikos kontrolės komisijoje tvarkos aprašo III skyriaus reikalavimus atitinkantis šilumos tiekėjų, nepriklausomų šilumos gamintojų, geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų parengtas dokumentas, kuriame nurodytos planuojamos ir (ar) faktinės metinės investicijos su konkrečiu pagal vienodus turto vienetų sugrupuotų objektų sąrašu, investicijų projektams įgyvendinti reikalingi finansavimo šaltiniai;</p> <p>Manome, kad 4.1 papunktį reikia išdėstyti taip:</p> <p>4.1. Bendrai derinamų investicijų sąrašas – šilumos tiekėjų, nepriklausomų šilumos gamintojų, geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų investicijų</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Patikslinta Projekto 4.1 p. sąvoka „4.1. Bendrai derinamų investicijų sąrašas – šilumos tiekėjų, nepriklausomų šilumos gamintojų, geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų investicijų vertinimo ir derinimo Valstybinėje kainų ir energetikos kontrolės komisijoje tvarkos aprašo IVH skyriaus reikalavimus atitinkantis šilumos tiekėjų, nepriklausomų šilumos gamintojų, geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų parengtas dokumentas, kuriame nurodytos planuojamos ir (ar) faktinės metinės investicijos su konkrečiu pagal vienodus turto vienetų sugrupuotų objektų sąrašu, investicijų projektams įgyvendinti reikalingi finansavimo šaltiniai;“.</p> <p>Projekto 6.1.2 p. nustatoma, kad bendrai derinamų investicijų sąrašas – jį sudaro Komisijoje derinamos investicijos, išskyrus Tvarkos</p>

	<p>vertinimo ir derinimo Valstybinėje kainų ir energetikos kontrolės komisijoje tvarkos aprašo IV skyriaus reikalavimus atitinkantis šilumos tiekėjų, nepriklausomų šilumos gamintojų, geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų parengtas dokumentas, kuriame nurodytos planuojamos ir (ar) faktinės metinės investicijos su konkrečiu pagal vienodus turto vienetų sugrupuotų objektų sąrašu, investicijų projektams įgyvendinti reikalingi finansavimo šaltiniai;</p> <p>Manome, kad reikėtų tikslesnių nuorodų į tai, kokius reikalavimus turi atitikti sąrašas, įvardijant konkrečius punktus, vietoj nuorodos į skyrių.</p>	<p>aprašo 6.1.1 papunktyje nurodytas investicijas. Atsižvelgiant į tai, visos kitos investicijos, kurios nepatenka į 6.1 p. nurodytas investicijas, derinamos bendrai derinamų investicijų sąrašu, kuriam reikalavimus nustato Projekto IV skyrius. Atitinkamai, pakoreguotas Projekto 6.1.2 p.: „6.1.2. bendrai derinamų investicijų sąrašas – jį sudaro Šilumos įmonių, Vandens įmonių licencijuojamos veiklos investicijos kilnojamojo inventoriaus vienetams, kurių vertė neviršija 3 tūkst. Eur, Komisijoje derinamos taip pat investicijos, skirtos įmonių bendrosioms personalo reikmėms, įmonių valdomų teritorijų ar įrenginių tvarkymui, kai investicijos metu įsigijami atskiri turto vienetai, išskyrus Tvarkos aprašo 6.1.1 papunktyje nurodytas investicijas bei investicijas į šilumos apskaitos prietaisus, nuotolinio valdymo, nuotolinio duomenų nuskaitymo ir perdavimo įrangą, kompiuterinę ir programinę įrangą“.</p> <p>Atitinkamai, siekiant išvengti nuostatų dubliavimo, panaikintas Projekto 28 p.: „28. Šilumos įmonių, Vandens įmonių investicijoms į turtą, skirtą įmonių bendrosioms personalo reikmėms, įmonių valdomų teritorijų ar įrenginių tvarkymui, kai investicijos metu įsigijami atskiri turto vienetai neviršija 3 tūkst. Eur, Tvarkos aprašo nuostatos netaikomos. Sąnaudos, patirtos įsigyjant šį turtą, priskiriamos reguliuojamos veiklos sąnaudoms pagal Šilumos įmonių, Vandens įmonių sektorių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstyme tvarką reikalavimus.“.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad Projekto IV skyrius reglamentuoja tik bendrai derinamų investicijų projektų derinimo Komisijoje reikalavimus, todėl bendrai derinamų investicijų sąrašui taikomos visos Projekto IV skyriaus nuostatos.</p>
8.2.	<p>4.4. Grynosios pajamos – investicijos sąlygotų veiklos pajamų ir veiklos išlaidų ir išlaidų, patiriamų visiškai pakeičiant ilgalaikį turtą, į kurį buvo investuotos konkrečios investicijų projekto lėšos, sumų per tą patį laikotarpį aritmetinis skirtumas;</p> <p>4.5. Grynųjų pinigų srautas – investicijos sąlygotų teigiamų ir neigiamų pinigų srautų skirtumas kiekvienais projekto ataskaitinio laikotarpio metais;</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Pakoreguoti Projekto 4.4, 4.5 p., panaikintas 4.7 p., atsižvelgiant į tai, kad investicijos atsiperkamumą parodo grynosios dabartinės vertės rodiklis:</p> <p>„4.4. Grynosios pajamos – investicijos sąlygotų veiklos pajamų ir veiklos išlaidų ir išlaidų, patiriamų iš dalies arba visiškai pakeičiant, arba pagerinant ilgalaikį turtą, į kurį buvo investuotos konkrečios</p>

	<p>4.7. Investicijos atsipirkimo laikotarpis – laikas, per kurį investicijos projekte numatytos grynosios pajamos padengia investiciją, skirtą šioms pajamoms gauti;</p> <p>Manome, kad 4.4 papunktį reikia išdėstyti taip:</p> <p>4.4. Grynosios pajamos – investicijos sąlygotų veiklos pajamų ir veiklos išlaidų ir išlaidų, <i>patiriamų iš dalies arba visiškai pakeičiant arba pagerinant</i> ilgalaikį turtą, į kurį buvo investuotos konkretaus investicijų projekto lėšos, sumų per tą patį laikotarpį aritmetinis skirtumas;</p> <p>Manome, kad 4.5 papunktį reikia išdėstyti taip:</p> <p>4.5. Grynųjų pinigų srautas – investicijos sąlygotų teigiamų ir neigiamų pinigų srautų suma kiekvienais projekto ataskaitinio laikotarpio metais;</p> <p>Manome, kad 4.7 papunktyje investicijos atsipirkimo laikotarpio skaičiavimui reikėtų naudoti grynąjį pinigų srautą, o ne grynąsias pajamas. Taip pat, atsižvelgiant į tai, kad skaičiuojant atsipirkimo laikotarpį, pradinės investicijos neigiamas pinigų srautas turėtų taip pat būti įtrauktas į grynųjų pinigų srautų skaičiavimą, investicijos atsipirkimo momentas turėtų būti tuo metu, kai sukauptas grynasis pinigų srautas tampa lygus nuliui. Siūlome 4.7 papunktį išdėstyti sekančiai:</p> <p>4.7. Investicijos atsipirkimo laikotarpis – laikas, per kurį investicijos projekte numatytų grynųjų pinigų srautų suma tampa lygi nuliui.</p>	<p>investicijų projekto lėšos, sumų per tą patį laikotarpį aritmetinis skirtumas;“;</p> <p>„4.5. Grynųjų pinigų srautas – investicijos sąlygotų teigiamų ir neigiamų pinigų srautų suma skirtumas kiekvienais projekto ataskaitinio laikotarpio metais;“;</p> <p>„4.7. Investicijos atsipirkimo laikotarpis – laikas, per kurį investicijos projekte numatytos grynosios pajamos padengia investiciją, skirtą šioms pajamoms gauti;“.</p>
8.3.	<p>6.1.2. bendrai derinamų investicijų sąrašas – jį sudaro Komisijoje derinamos investicijos, išskyrus Tvarkos aprašo 6.1.1 papunktyje nurodytas investicijas;</p> <p>Atkreipiame dėmesį, kad 6.1.1 papunktyje yra išdėstytos visos investicijos. Prašome plačiau, aiškiau ir išsamiau paaiškinti, kas sudaro bendrai derinamų investicijų sąrašą. Prašome nurodyti kriterijus, kuriais remiantis, investicija gali būti priskiriama bendrai derinamų investicijų sąrašui.</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Projekto 6.1.2 p. nustatoma, kad bendrai derinamų investicijų sąrašas – jį sudaro Komisijoje derinamos investicijos, išskyrus Tvarkos aprašo 6.1.1 papunktyje nurodytas investicijas. Atsižvelgiant į tai, visos kitos investicijos, kurios nepatenka į 6.1 p. nurodytas investicijas, derinamos bendrai derinamų investicijų sąrašu, kuriam reikalavimus nustato Projekto IV skyrius. Atitinkamai, pakoreguotas Projekto 6.1.2 p.: „6.1.2. bendrai derinamų investicijų sąrašas – jį sudaro Šilumos įmonių, Vandens įmonių licencijuojamos veiklos investicijos kilnojamojo inventoriaus vienetai, kurių vertė neviršija 3 tūkst. Eur, Komisijoje derinamos taip pat investicijos,</p>

		<p>skirtos įmonių bendrosioms personalo reikmėms, įmonių valdomų teritorijų ar įrenginių tvarkymui, kai investicijos metu įsigijami atskiri turto vienetai, išskyrus Tvarkos aprašo 6.1.1 papunktyje nurodytas investicijas bei investicijas į šilumos apskaitos prietaisus, nuotolinio valdymo, nuotolinio duomenų nuskaitymo ir perdavimo įrangą, kompiuterinę ir programinę įrangą;“. Atitinkamai, siekiant išvengti nuostatų dubliavimo, panaikintas Projekto 28 p.: „28. Šilumos įmonių, Vandens įmonių investicijoms į turtą, skirtą įmonių bendrosioms personalo reikmėms, įmonių valdomų teritorijų ar įrenginių tvarkymui, kai investicijos metu įsigijami atskiri turto vienetai neviršija 3 tūkst. Eur, Tvarkos aprašo nuostatos netaikomos. Sąnaudos, patirtos įsigyjant šį turtą, priskiriamos reguliuojamos veiklos sąnaudoms pagal Šilumos įmonių, Vandens įmonių sektorių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo tvarų reikalavimus.“.</p>
8.4.	<p>7.1. Prašymą derinti investicijų projektą, pasirašytą įmonės vadovo, nurodant atsakingus asmenis, kurie rengė investicijų projektą, jų ryšio duomenis (telefono numerius, elektroninio pašto adresus);</p> <p>7.2. galimybių studiją ir (arba) investicijų projektą, kuriame turi būti:</p> <p>7.2.1. įvadas ir investavimo tikslai;</p> <p>Prašome Komisijos paaiškinti, kokia forma turi būti pateikta informacija, nurodyta 7.1 – 7.2.1 papunkčiuose. Ar informacija gali būti pateikiama laisva forma?</p>	<p>Komentaras.</p> <p>Informacija pagal Projekto 7.1–7.2.1 p. gali būti pateikta laisva forma.</p>
8.5.	<p>7.2.9. Šilumos įmonių atveju investicijos į įrenginius, naudojamus šilumos ir elektros gamybos bendrame technologiniame cikle derinamos vienu metu (elektros daliai priskirtos investicijų sumos derinamos tik didelę įtaką elektros rinkoje turintiems asmenims). Šilumos įmonės pateikia investicijų sumos paskirstymą tarp šilumos ir elektros gamybos veiklų;</p> <p>8.7. Šilumos įmonių atveju, investicijoms į įrenginius, naudojamus šilumos ir elektros gamybos bendrame technologiniame cikle, įmonės pateikia investicijų sumos paskirstymą tarp šilumos ir elektros gamybos veiklų;</p>	<p>Komentaras.</p> <p>Investicijų paskirstymo principų tarp šilumos ir elektros veiklų reglamentavimas nėra šio Projekto reguliavimo objektas.</p>

	Prašome Komisijos nurodyti, kuo remiantis atliekamas investicijų sumos paskirstymas tarp šilumos ir elektros gamybos veiklų.	
8.6.	7.4. Komisijai pareikalavus Šilumos įmonė, Vandens įmonė pateikia ir kitus investicijas pagrindžiančius dokumentus ir informaciją. Prašome tiksliai nurodyti, kokios papildomos informacijos Komisija gali pareikalauti. Taip pat prašome įvardinti prielaidas, kurioms esant, ir koku pagrindu komisija gali pareikalauti papildomos informacijos.	Komentaras. Projekte detalizuota reikalinga informacija investicijoms suderinti remiantis sukaupta investicijų derinimo Komisijoje praktika. Atkreiptinas dėmesys, kad Komisija negali nuspėti ir reglamentuoti į priekį visų galimų investicijų derinimo aspektų ir visų kažkada ateityje prireiksiančių duomenų investicijoms suderinti. Projekto 7.4 p. įrašyta nuostata darant prielaidą, kad Apraše gali būti numatyti ne visi investicijų derinimo aspektai.
8.7.	7.8. Šilumos įmonių atveju, Valstybinės energetikos inspekcijos prie Energetikos ministerijos (toliau – VEI) nurodymų kopijos, kuriomis vadovaujantis atliekamos investicijos; 8.14. Šilumos įmonių atveju, VEI nurodymų kopijos, kuriomis vadovaujantis atliekamos investicijos; 9.8. Šilumos įmonių atveju, VEI nurodymų kopijos, kuriomis vadovaujantis atliekamos investicijos; Siūlome papildyti 7.8, 8.14, 9.8 papunkčius ir juos išdėstyti taip: Šilumos įmonių atveju, VEI nurodymų kopijos, jei investicija atliekama pagal VEI nurodymus , kuriomis vadovaujantis atliekamos investicijos. Atkreipiame dėmesį, kad greitai keisis VEI pavadinimas, todėl yra reikalinga įvardinti, kad <...VEI, o nuo 2019-07-01 Valstybinė energetikos reguliavimo tarnyba....>.	Atsižvelgta iš dalies. <u>1. Dėl siūlymo koreguoti 7.8, 8.14 ir 9.8 p.</u> Atkreipiame dėmesį, kad Valstybinė energetikos inspekcija prie Energetikos ministerijos (toliau – VEI) ar kita kontrolę vykdanči valstybės institucija nenurodo konkrečių investicijų į įrenginius, investicijų krypčių ir kitų įpareigojimų investuoti. VEI, kaip kontrolę vykdanči institucija, gali konstatuoti tam tikrus įrenginių neatitikimus nustatytiems reikalavimams ir įpareigoti įrenginio valdytoją/savininką atlikti tam tikrus veiksmus, siekiant ištaisyti neatitikimus nustatytiems reikalavimams. Atsižvelgiant į tai, dabartinės Projekto 7.8, 8.14 ir 9.8 p. formuluotės tinkamos, kurios gali būti pateikiamos kaip investicijų projektų pagrindimas dėl investicijų poreikio siekiant ištaisyti nustatytus neatitikimus, kuriuos nustatė VEI. Atitinkamai, pakoreguotos 7.8, 8.14 ir 9.8 p. nuostatos: „7.8. Šilumos įmonių atveju, Valstybinės energetikos inspekcijos prie Energetikos ministerijos (toliau – VEI) nurodymų kopijos, kuriomis vadovaujantis atliekamos investicijos, jeigu tokius dokumentus Šilumos įmonė turi ;“; „8.14. Šilumos įmonių atveju, VEI nurodymų kopijos, kuriomis vadovaujantis atliekamos investicijos, jeigu tokius dokumentus Šilumos įmonė turi ;“; „9.8. Šilumos įmonių atveju, VEI nurodymų kopijos, kuriomis vadovaujantis atliekamos investicijos, jeigu tokius dokumentus Šilumos įmonė turi ;“.

		2. Dėl VEI pavadinimo keitimosi. Informuojame, kad VEI pavadinimas keisis nuo 2019-07-01. Atsižvelgiant į tai, pasikeitus VEI pavadinimui, atitinkamai bus patikslintos ir teisės akto nuostatos.
8.8.	<p>7.11. jei teikiamos derinti Tvarkos aprašo 6.1.1.1 papunktyje nurodytos investicijos, skirtos nenuodėvėto ilgalaikio turto atnaujinimui, kartu su teikiamu derinti investicijų projektu, Šilumos įmonė, Vandens įmonė turi nurodyti Komisijai atnaujinamo (keičiamo) turto tarnavimo laiką, kuris numatytas įrenginio gamintojo išduotame techniniame pase ir pateikti šio techninio paso kopiją, jei įmonė tokį pasą turi.</p> <p>Prašome patikslinti, ar šis punktas reiškia, kad atnaujinamo (keičiamo) turto tarnavimo laikas bus nustatomas atsižvelgiant į techninio paso duomenis, o ne pagal kainoje įvertintus nusidėvėjimo normatyvus?</p> <p>Pažymėtina, kad ne visais atvejais įrenginio gamintojo techniniai pasai yra turimi / išlikę objektyviai, nes:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) tokie dokumentai nėra teisės aktuose reglamentuojami kaip privalomi; 2) yra prarasti perduodant įrengimus nuomai / grąžinant iš nuomos; 3) nėra autentiški, yra tik vertimai; 4) turimas tik tipinis standartizuotas analoginis tokio tipo įrenginių aprašymas. <p>Tokiu atveju Komisija turėtų nurodyti, kaip (kokiomis taisyklėmis remiantis) bus apsprendžiamas energetikos įmonės veikloje naudojamų įrengimų tarnavimo laikas, kai nėra techninio paso. Atkreipiame dėmesį, kad ekspertiniu vertinimu saugumo reikalavimų neatitinkantys įrenginiai turi būti atnaujinami pagal faktinę situaciją.</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Pakoreguotas 7.11 p. ir išdėstytas taip: „7.11. jei teikiamos derinti Tvarkos aprašo 6.1.1.1 papunktyje nurodytos investicijos, skirtos nenuodėvėto ilgalaikio turto atnaujinimui, kartu su teikiamu derinti investicijų projektu, Šilumos įmonė, Vandens įmonė turi nurodyti Komisijai atnaujinamo (keičiamo) turto tarnavimo laiką, kuris numatytas įrenginio gamintojo išduotame techniniame pase ir pateikti šio techninio paso kopiją, jei įmonė tokį pasą turi. Jeigu Šilumos įmonė, Vandens įmonė nepateikia įrenginio gamintojo išduoto techninio paso kopijos, atnaujinamo turto tarnavimo laikas atitinka Šilumos sektoriaus įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo, patvirtinto Komisijos 2018 m. gruodžio 31 d. nutarimu Nr. O3E-470 „Dėl Šilumos sektoriaus įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo patvirtinimo“ 4 priede ir Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų įmonių apskaitos atskyrimo ir susijusių reikalavimų aprašo, patvirtinto Komisijos 2018 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. O3E-459 „Dėl Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų įmonių apskaitos atskyrimo ir susijusių reikalavimų aprašo patvirtinimo“ 1 priede nurodytus turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvus.“.</p>
8.9.	<p>9.3. šilumos tiekėjų atveju, investicijų vartotojų lėšomis įrengtiems bendrai naudojamiems energetikos objektams, skirtiems šilumai perduoti, išpirkti (investicijos atliktos vadovaujantis Vartotojų (juridinių ir fizinių asmenų) lėšomis iki Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo įsigaliojimo įrengtų bendrai naudojamų energetikos objektų, skirtų šilumai perduoti, išpirkimo ar eksploatavimo aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos energetikos</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2009-11-24 įsakymu Nr. 1-213 patvirtinto Vartotojų (juridinių ir fizinių asmenų) lėšomis iki Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo įsigaliojimo įrengtų bendrai naudojamų energetikos objektų, skirtų šilumai perduoti, išpirkimo ar eksploatavimo aprašo 6 p. nurodo, kad bendrai naudojamų energetikos objektų vertė gali būti nustatoma savininko ir</p>

	<p>ministro 2009 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr. 1-213 „Dėl Vartotojų (juridinių ir fizinių asmenų) lėšomis iki Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo įsigaliojimo įrengtų bendrai naudojamų energetikos objektų, skirtų šilumai perduoti, išpirkimo ar eksploatavimo aprašo patvirtinimo“) suderinimui šilumos tiekėjai pateikia turto vertintojo pažymos kopiją apie išperkamo turto vertę; Manome, kad 9.3 papunktis turi būti papildytas. Komisija turi nurodyti turto vertę, kuriai reikalingas turto vertinimas. Manome, kad gali susidaryti situacijos, kai perimamo turto vertė bus didesnė nei turto vertinimas t. y. patiriamos turto vertinimo sąnaudos viršys perimamo turto vertę.</p>	<p>šilumos tiekėjo tarpusavio susitarimu. Jeigu nepavyksta sutarti, bendrai naudojamų energetikos objektų vertę nustato nepriklausomi turto vertintojai turto ir verslo vertinimą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka. Sutartį su turto vertintojais sudaro ir už turto vertinimo paslaugas sumoka šilumos tiekėjas. To paties aprašo 7 p. nurodo, kad galutinę išperkamų bendrai naudojamų energetikos objektų kainą, neviršijant nepriklausomų turto vertintojų nustatytos vertės, nustato savininkas ir šilumos tiekėjas tarpusavio susitarimu. Minėtame dokumente nėra paminėta kokia nors turto vertė iki kurios nereikia vadovautis nepriklausomų turto vertintojų nustatyta verte.</p>
8.10.	<p>11. Šilumos įmonių, Vandens įmonių ataskaitinio laikotarpio (paskutiniai kalendoriniai metai iki artimiausio ateinančio reguliuojamų paslaugų (produkto) kainų derinimo, nustatymo ar koregavimo duomenų vėliausio pateikimo termino Komisijai) faktiškai įvykdytos investicijos Komisijai teikiamos derinti vienu metu vieną kartą per metus prieš 3 mėnesius iki reguliuojamų paslaugų (produkto) kainų artimiausio planuojamo derinimo, koregavimo ar nustatymo duomenų pateikimo termino. Planuojamos ateinančių metų (kalendoriniai metai, kurių metu yra artimiausio ateinančio reguliuojamų paslaugų (produkto) kainų derinimo, nustatymo ar koregavimo vėliausio duomenų pateikimo terminas Komisijai) Tvarkos aprašo 6.1.1.1 ir 6.1.2 papunkčiuose nurodytos investicijos gali būti teikiamos Komisijai derinti kartu su ataskaitinio laikotarpio investicijomis. Planuojamos investicijos, kurias numatoma finansuoti ES struktūrinių fondų lėšomis, teikiamos derinti nelaukiant, kol bus teikiami artimiausi reguliuojamų paslaugų (produkto) kainų derinimo, nustatymo ar koregavimo dokumentai. Prašome paaiškinti, kaip teikti faktiškai įvykdytas investicijas, jei Komisija vėluoja perskaičiuoti šilumos kainą daugiau nei metus: ar tuomet investicijas teikti kartą metuose, bet pateikiant faktines investicijas vėl pratęsimas šilumos kainos nustatymo terminas, ar tuomet laukti kito perskaičiavimo?</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Projektas papildytas 67 ir 68 p.: „67. Komisijos veiksmai ir neveikimas, susiję su Tvarkos aprašo laikymusi ir įgyvendinimu, gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka ir sąlygomis.“; „68. Šilumos įmonės ir Vandens įmonės, pažeidusios Tvarkos aprašo nuostatas, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.“.</p>

	<p>Jeigu Komisija vėluoja perskaičiuoti kainą daugiau nei metus, kada faktinės investicijos įtraukiamos į kainą? Kokia Komisijos atsakomybė, jei faktinės investicijos nėra suderinamos iki šilumos kainos perskaičiavimo?</p> <p>Manome, kad reikia išskirti galimybę investicijas derinti nelaukiant perskaičiavimo. Atsižvelgiant į tai, kad Komisija vėluoja su investicijų patvirtinimais bei kainų perskaičiavimais, susidaro situacija kai investicijos derinamos ilgiau nei metus, o įmonės yra priverstos vykdyti investicijas be Komisijos patvirtinimo.</p> <p>Siūlome investicijas derinti kartą metuose, neatsižvelgiant į šilumos kainos perskaičiavimo terminą.</p> <p>Siūlome nustatyti iš anksto numatytą datą, iki kurios investicijos būtų pateikiamos Komisijai derinti vieną kartą metuose nesiejant to su planuojamu kainų perskaičiavimu. Taip pat, nustatyti aiškų terminą (dienomis) per kurį Komisija turėtų suderinti investicijas, pareikalauti papildomos informacijos arba priimti kitokį sprendimą. <i>Per nustatytą terminą negavus komisijos atsiliepimo, įmonės pateiktos investicijos būtų laikomos suderintomis.</i></p>	
8.11.	<p>12. Šilumos įmonės, Vandens įmonės teikia Komisijai bendrai derinamų investicijų sąrašą su konkrečiu objektų (turto) sąrašu, užpildant Tvarkos aprašo 2 ir 4 priedus.</p> <p>Prašome Komisijos aiškiai įvardinti kriterijus, pagal kuriuos investicijos gali būti priskiriamos bendrai derinamų investicijų sąrašui.</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Projekto 6.1.2 p. nustatoma, kad bendrai derinamų investicijų sąrašas – jį sudaro Komisijoje derinamos investicijos, išskyrus Tvarkos aprašo 6.1.1 papunktyje nurodytas investicijas. Atsižvelgiant į tai, visos kitos investicijos, kurios nepatenka į 6.1 p. nurodytas investicijas, derinamos bendrai derinamų investicijų sąrašu, kuriam reikalavimus nustato Projekto IV skyrius. Atitinkamai, pakoreguotas Projekto 6.1.2 p.: „6.1.2. bendrai derinamų investicijų sąrašas – jį sudaro Šilumos įmonių, Vandens įmonių licencijuojamos veiklos investicijos kilnojamojo inventoriaus vienetams, kurių vertė neviršija 3 tūkst. Eur, Komisijoje derinamos taip pat investicijos, skirtos įmonių bendrosioms personalo reikmėms, įmonių valdomų teritorijų ar įrenginių tvarkymui, kai investicijos metu įsigijami atskiri turto vienetai, išskyrus Tvarkos aprašo 6.1.1 papunktyje nurodytas investicijas bei investicijas į šilumos apskaitos prietaisus, nuotolinio valdymo, nuotolinio duomenų nuskaitymo</p>

		<p>ir perdavimo įrangą, kompiuterinę ir programinę įrangą;“. Atitinkamai, siekiant išvengti nuostatų dubliavimo, panaikintas Projekto 28 p.: „28. Šilumos įmonių, Vandens įmonių investicijoms į turtą, skirtą įmonių bendrosioms personalo reikmėms, įmonių valdomų teritorijų ar įrenginių tvarkymui, kai investicijos metu įsigijami atskiri turto vienetai neviršija 3 tūkst. Eur, Tvarkos aprašo nuostatos netaikomos. Sąnaudos, patirtos įsigyjant šį turtą, priskiriamos reguliuojamos veiklos sąnaudoms pagal Šilumos įmonių, Vandens įmonių sektorių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo tvarkų reikalavimus.“.</p>
8.12.	<p>17. Komisija, atsižvelgdama į investicijos svarbą visai sistemai, investicijos paskirtį ir objektą, į kurią investuojama, turi teisę pareikalauti Šilumos įmonės, Vandens įmonės pagal Tvarkos aprašo III skyriaus reikalavimus iš bendrai derinamų investicijų sąrašo derinti atskiras investicijas.</p> <p>Prašome įvardinti konkrečius atvejus (prielaidas) ir priežastis, kuriomis remiantis gali būti prašoma investicijas derinti atskirai. Nustčius aiškius kriterijus bendrai derinamų investicijų sąrašui, tokių atvejų neturėtų būti. Teisės aktams keliami aiškumo, konkretumo, atsisakant subjektyvių vertinamųjų kriterijų, reikalavimai.</p>	<p>Komentaras.</p> <p>Investicija derinti atskirai, ją išimant iš bendrai derinamų investicijų sąrašo, gali būti paprašyta atsižvelgiant į investicijos apimtį, jos aktualumą sektoriui, reguliuojamai kainai, įmonei klaidingai įtraukus investicijos projektą į bendrai derinamų investicijų sąrašą, nors jis atitinka atskirai derinamų investicijų apimtį ir pan.</p>
8.13.	<p>19. Šilumos įmonė, teikdama derinti Tvarkos aprašo 6.1.1.1 papunktyje nurodytas investicijas į šilumos gamybą, kurios keičia įmonės faktinę kuro struktūrą, pateikia keletą (ne mažiau kaip dvi) galimų investicijų įgyvendinimo alternatyvų. Kartu su investicija pateikiamas šių alternatyvų palyginimas ir įvertinimas. Jeigu investicija negali turėti alternatyvų, įmonė tą turi paaiškinti ir pagrįsti investicijos projekte.</p> <p>Prašome paaiškinti, kuo remiantis, grindžiamas būtinumas pateikti mažiausiai dvi alternatyvas. Taip pat, būtų protinga apibrėžti, kas laikoma realia įgyvendinimo alternatyva. Alternatyvų skaičius gali būti neribotas, tačiau jos gali būti sunkiai palyginamos ir atmetamos jau projekto idėjos stadijoje ir Komisijai pateikiamas naudingiausias / efektyviausias variantas. Atskiras alternatyvų</p>	<p>Komentaras.</p> <p>Alternatyvų vertinimas, ypač kai investicija yra didelės apimties, virš 1,5 mln. eurų, tikslingas, siekiant įsitikinti ir pagrįsti investicijos projektą, kad pasirinktas optimalus sprendimas yra tinkamiausias iš galimų alternatyvų. Alternatyvų vertinimas atliekamas išreiškiant skirtumą (pokyti) tarp skirtingų alternatyvų. Alternatyvų vertinimo esmė – pasiekti projekto tikslus efektyviausiu būdu, įgyvendinant nustatytus tikslus. Atlikus alternatyvų vertinimą, optimalaus sprendimo pasirinkimas yra geriau pagrindžiamas ir pakomentuojamas.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad jeigu alternatyvos yra tik tokios, kurios yra sunkiai palyginamos ir atmetamos projekto idėjos stadijoje, tuomet šilumos įmonės gali visada investicijos pagrindime paaiškinti kokios tai buvo alternatyvos ir kokiais argumentais remiantis jos buvo</p>

	lyginimas vien dėl lyginimo neneša papildomos naudos ir reikalauja papildomo laiko.	atmestos projekto idėjos stadijoje. Pagal Projekto 20 p. (buvęs 19 p.) nuostatas, šilumos įmonė gali paaiškinti ir pagrįsti kodėl investicija negali turėti alternatyvų.
8.14.	<p>21. Šilumos įmonių, Vandens įmonių keliamų prielaidų, kad numatyta investicija nebus įgyvendinta, analizė nelaikoma galima investicijos įgyvendinimo alternatyva. Vertinant kiekvieną alternatyvą turi būti naudojami tie patys vertinimo kriterijai.</p> <p>Prašome paaiškinti, kodėl prielaida nevykdyti investicijos nėra laikoma investicijos įgyvendinimo alternatyva?</p> <p>Modernizacijos atveju, būtent scenarijus, kai investicija nebus įgyvendinama yra tiksliausias ir geriausiai apibūdinantis „alternatyvą“. Taip pat, apie šią alternatyvą investuojanti įmonė turi daugiausia duomenų bei gali ją tiksliausiai numatyti.</p>	<p>Komentaras.</p> <p>Investicijoms pagrįsti pagal Projekto priedus bendrovės turi pateikti investicijos sąlygojamus bendrovės sąnaudų pokyčius. Sąnaudų pokytis apima bendrovės patiriamų sąnaudų skirtumą tarp scenarijaus kai investicija neįgyvendinama ir scenarijaus, kai investicija įgyvendinama. Todėl dar atskirai pateikinti duomenis scenarijui kai investicija neįgyvendinama (tai vadinant įgyvendinimo alternatyva) nėra būtinybės.</p>
8.15.	<p>24. Su investicijos įgyvendinimu susijusios darbo užmokesčio sąnaudos gali būti priskiriamos konkrečiai investicija sukuriama turto vertei tik tuo atveju, jeigu šios sąnaudos nėra įtrauktos į reguliuojamų paslaugų (produkto) kainas.</p> <p>Prašome Komisijos paaiškinti, kokius dokumentus reikės pateikti Komisijai norint įrodyti, kad konkrečiai investicijai priskiriamos darbo užmokesčio sąnaudos nebuvo įtrauktos į reguliuojamų paslaugų kainas.</p>	<p>Komentaras.</p> <p>Jei darbuotojų, atliekančių investicijas darbo užmokestis yra įskaičiuotas į šilumos kainą (kainos dedamąsias), tokių darbuotojų darbo užmokestį draudžiama įskaičiuoti į Komisijos suderinamos investicijos vertę, nes tas pats darbo užmokestis į šilumos kainą būtų įskaičiuotas du kartus.</p>
8.16.	<p>28. Šilumos įmonių, Vandens įmonių investicijoms į turtą, skirtą įmonių bendrosioms personalo reikmėms, įmonių valdomų teritorijų ar įrenginių tvarkymui, kai investicijos metu įsigijami atskiri turto vienetai neviršija 3 tūkst. Eur, Tvarkos aprašo nuostatos netaikomos. Sąnaudos, patirtos įsigyjant šį turtą, priskiriamos reguliuojamos veiklos sąnaudoms pagal Šilumos įmonių, Vandens įmonių sektorių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo tvarkų reikalavimus.</p> <p>Prašome Komisijos paaiškinti, koks turtas yra priskiriamas bendrosioms personalo reikmėms.</p> <p>Atkreipiamas dėmesys, kad įmonių apskaitose taikomos mažesnės minimalios ilgalaikio turto vertės, todėl taip bus sukuriamas papildoma našta įmonėms rengiant atskyrimus, kai įmonės apskaitoje nurodytas</p>	<p>Komentaras.</p> <p>Vadovaujantis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų įmonių apskaitos atskyrimo ir susijusių reikalavimų aprašo, patvirtinto Komisijos 2018-12-21 nutarimu Nr. O3E-459, nuostatas, Komisija turėtų vertinti ir derinti visas investicijas vandentvarkos sektoriuje. Atsižvelgiant į tai, pakoreguotas Projekto 6.1.2 p. ir išdėstytas taip: „6.1.2. bendrai derinamų investicijų sąrašas – jį sudaro Šilumos įmonių, Vandens įmonių licencijuojamos veiklos investicijos kilnojamąjį inventoriaus vienetams, kurių vertė neviršija 3 tūkst. Eur, Komisijoje derinamos taip pat investicijos, skirtos įmonių bendrosioms personalo reikmėms, įmonių valdomų teritorijų ar įrenginių tvarkymui, kai investicijos metu įsigijami atskiri turto</p>

	<p>turtas priskiriamas ilgalaikiam turtui, o reguliuojamoje apskaitoje – sąnaudoms.</p> <p>Ar minėtos sąnaudos bus įtraukiamos į šilumos kainą? Kada sąnaudos būtų įtraukiamos į šilumos kainą: ar rengiant bazinės kainos nustatymo projektą, kaip planuojamos sąnaudos, ar kiekvienais metais, atliekant šilumos kainos perskaičiavimą, kaip faktiškai patirtos sąnaudos?</p>	<p>vienetai, išskyrus Tvarkos aprašo 6.1.1 papunktyje nurodytas investicijas bei investicijas į šilumos apskaitos prietaisus, nuotolinio valdymo, nuotolinio duomenų nuskaitymo ir perdavimo įrangą, kompiuterinę ir programinę įrangą“.</p> <p>Atitinkamai, siekiant išvengti nuostatų dubliavimo, panaikintas Projekto 28 p.: „28. Šilumos įmonių, Vandens įmonių investicijoms į turtą, skirtą įmonių bendrosioms personalo reikmėms, įmonių valdomų teritorijų ar įrenginių tvarkymui, kai investicijos metu įsigijami atskiri turto vienetai neviršija 3 tūkst. Eur, Tvarkos aprašo nuostatos netaikomos. Sąnaudos, patirtos įsigyjant šį turtą, priskiriamos reguliuojamos veiklos sąnaudoms pagal Šilumos įmonių, Vandens įmonių sektorių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo tvarkų reikalavimus“.</p>
8.17.	<p>35. Tvarkos aprašo 39 punkte nurodytos ES struktūrinių fondų lėšomis nefinansuojamos Šilumos įmonių investicijos, kurių suderinimui Komisijoje neteikiamas investicijų įgyvendinimo alternatyvų įvertinimas, teikiamos Komisijai derinti tik šias investicijas įgyvendinus.</p> <p>Išlieka rizika, kad Komisija gali nederinti investicijų po jų įgyvendinimo. Prašome Komisijos nurodyti priemones, kuriomis bus užtikrinama, jog investicijos, kurių įgyvendinimą reglamentuoja teisės aktai, bus suderintos po jų įgyvendinimo. Centralizuotos šilumos tiekimo įmonės pagal teisės aktus privalo užtikrinti nepertraukiamą ir patikimą šilumos energijos tiekimą, nepaisant komercinio atsiperkamumo, todėl ne visais atvejais investicijos gali būti pelningos kaštų bei naudos analizės požiūriu.</p> <p>Prašome paaiškinti, kodėl šios investicijos išskiriamos iš kitoms investicijoms galiojančios tvarkos. Rizika sumažėtų šias investicijas taip pat suderinus iš anksto.</p>	<p>Komentaras.</p> <p>Projekto 35 p. nuostatos išdėstytos siekiant išvengti pakartotinio investicijų derinimo įvykus pirkimų procedūroms, po kurių investicijos suma beveik visada pasikeičia. Bendrovė nenurodė konkrečių investicijų pavyzdžių, kurioms iškiltų nesuderinimo Komisijoje rizika įvykdžius toms investicijoms pirkimų procedūras.</p>
8.18.	<p>56. Pateiktą prašymą derinti investiciją Komisija išnagrinėja ir sprendimą priima per 30 kalendorinių dienų, jei pateiktas prašymas atitinka šio Tvarkos aprašo III, IV ir VIII skyriuose nustatytus reikalavimus. Jeigu pateikiami papildomi dokumentai, terminas skaičiuojamas nuo papildomų dokumentų gavimo dienos. Šilumos</p>	<p>Komentaras.</p> <p>Projektas papildytas 67 ir 68 p.: „67. Komisijos veiksmai ir neveikimas, susiję su Tvarkos aprašo laikymusi ir įgyvendinimu, gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka ir sąlygomis“; „68. Šilumos įmonės ir Vandens įmonės,</p>

	<p>įmonės, Vandens įmonės prašymus derinti investicijas Komisija nagrinėja ir sprendimą priima dėl prašymuose pateiktų ataskaitinio laikotarpio ir planuojamų ateinančių metų investicijų (išskyrus investicijas vykdomas ES lėšomis) derinimo vienu metu vieną kartą per metus. Pateiktus Šilumos įmonės, Vandens įmonės prašymus derinti investicijas (išskyrus investicijas vykdomas ES struktūrinių fondų lėšomis), Komisija išnagrinėja ir sprendimą priima ne vėliau, kaip likus dviem savaitėms iki vėliausio atitinkamo Šilumos įmonės, Vandens įmonės artimiausių planuojamų reguliuojamų paslaugų (produkto) kainų derinimo, koregavimo ar nustatymo duomenų pateikimo termino. Jei nuo visų privalomų investicijų (išskyrus investicijas vykdomas ES struktūrinių fondų lėšomis) derinimo dokumentų pateikimo dienos iki vėliausio atitinkamo Šilumos įmonės, Vandens įmonės artimiausių planuojamų reguliuojamų paslaugų (produkto) kainų derinimo, koregavimo ar nustatymo duomenų pateikimo termino lieka mažiau, kaip 30 darbo dienų, tai pateiktus prašymus derinti investicijas Komisija išnagrinėja ir sprendimą priima per 30 kalendorinių dienų, jei pateikti prašymai atitinka šio Tvarkos aprašo III, IV ir VIII skyriuose nustatytus reikalavimus. Pateiktus prašymus derinti Šilumos įmonės, Vandens įmonės investicijas, vykdomas ES struktūrinių fondų lėšomis, Komisija išnagrinėja ir sprendimą priima per 30 kalendorinių dienų, jei pateiktas prašymas atitinka šio Tvarkos aprašo III, IV ir VIII skyriuose nustatytus reikalavimus.</p> <p>Kokia Komisijos atsakomybė, kai investicijos nėra suderinamos laiku ? Atkreipiame dėmesį, kad šiuo metu investicijos derinamos ilgiau nei metus.</p>	<p>pažeidusios Tvarkos aprašo nuostatas, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.“.</p>
8.19.	<p>60. Jeigu prašymą pateikusiųs Šilumos įmonės, Vandens įmonės dokumentai ir (ar) investicijų projektas neatitinka Tvarkos Aprašo III–VII skyriuose nustatytų reikalavimų, Komisija nurodo įmonei klaidas ir, atsižvelgdama į nustatytas klaidas ar trūkumus, nustato protingą terminą jiems pašalinti. Jeigu įmonė per nustatytą terminą klaidų ištaisyti negali, ji apie tai informuoja Komisiją ir nurodo objektyvias priežastis. Atsižvelgdama į Šilumos įmonės ar Vandens įmonės</p>	<p>Komentaras.</p> <p>Šilumos ūkio įstatymo 30 str. 13 d. 7 p. nurodyta, kad licencijos turėtojas teikti valstybės ir savivaldybių institucijoms informaciją, reikalingą įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytoms pareigoms vykdyti. Šilumos tiekėjas privalo pateikti reikalaujamą informaciją per 10 darbo dienų nuo reikalavimo gavimo, jeigu nėra pagrįstų priežasčių, dėl kurių nustatomas ilgesnis terminas.</p>

	<p>nurodytas priežastis ir įvertinusi aplinkybes, Komisija, įmonės prašymu, terminą gali pratęsti.</p> <p>Prašome Komisijos tiksliai įvardinti, kas yra laikytina „protingu terminu“ arba Aprašo projekto 60 punktą papildyti, nurodant tikslų terminą, per kurį įmonė turi pašalinti Komisijos nustatytas klaidas ar trūkumus.</p>	
8.20.	<p>Šilumos tiekėjų, nepriklausomų šilumos gamintojų, geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų investicijų vertinimo ir derinimo Valstybinėje kainų ir energetikos kontrolės komisijoje tvarkos aprašo 3 priedo Šilumos trasų rekonstrukcijos, senų trasų uždarymo investicijų ir naujų šilumos trasų paklojimo, naujų šilumos vartotojų prijungimo ir esamų šilumos vartotojų atjungimo investicijų lentelės.</p> <p>3 priedo 5 lentelėje trasų paklojimo tipas nurodomas prie paklojamų šilumos trasų vietoje išardytų trasų, nors jis yra tas pats tiek esamai, tiek naujai išardytų trasų vietoje klojamai trasai, todėl būtų racionalu iškelti į lentelės pradžią</p> <p>6 lentelės 2 grafa yra apibrėžta dviprasmiškai. Jos pavadinime yra įrašyta Šilumos trasų vamzdžių sutartiniai diametrai Di^* (mm). Tekstas ir trumpinys prieštarauja vienas kitam. Po lentelės esančiame paaiškinime nurodoma, kad $*Di^*$ – metalo vamzdžio be šiluminės izoliacijos išorinis diametras. Ši priešara yra ir 3 priedo 5 lentelėje.</p> <p>Mūsų nuomone, racionaliau būtų naudoti sutartinius vamzdžių diametrus (Ds), kadangi senų ir naujų vamzdžių gamybos standartai yra skirtingi ir išorinis diametras gali skirtis esant tam pačiam sutartiniam diametrui. Esant skirtingoms diametro reikšmėms prašytusi paaiškinimas, dėl ko keičiamas diametras, nors tai yra tik dėl skirtingų vamzdžių gamybos standartų. Naudodami sutartinius diametrus apgaulingų skirtumų išvengtume.</p> <p>Šilumos tinklų rekonstrukcijos, atnaujinimo metu vamzdžių diametrai optimizuojami pagal esamą ir prognozuojamą šilumos poreikį, todėl diametras po rekonstrukcijos gali neatitikti diametro prieš rekonstrukciją. Įvertinę savo patirtį manytume, kad lentelėje būtų</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Projekto 3 priedo 5 lentelėje trasų paklojimo tipas iškeltas į lentelės pradžią. Projekto 3 priedo 5 lentelės 2 stulpelio ir 6 lentelės 2 stulpelio pavadinimas pakeistas taip: „Šilumos trasų vamzdžių nominalūs diametrai DN* sutartiniai diametrai Di^* (mm).“. Paaiškinimo tekstas po lentelėmis pakeistas taip: „DNi[*] – metalo vamzdžio be šiluminės izoliacijos nominalus išorinis diametras pagal Europos Standartą EN253:2009“. Esamas lentelės formatas netrukdo įrašyti skirtingus vamzdžių diametrus iki rekonstrukcijos ir po rekonstrukcijos lentelėje pridedant tiek įrašų eilučių, kiek įmonei reikia informacijai pateikti.</p>

	<p>racionalu atskirai nurodyti esamų ir naujų šilumos tinklų vamzdžių diametrą po perklojimo, tokiu būdu atsirastų viena papildoma grafa. Taip pat siūlytume įterpti dar vieną grafą, kurioje būtų pateikiamas esamo šilumos tinklų ruožo nomenklatūrinis numeris, kad būtų galima identifikuoti įvardijamą ruožą.</p>	
8.21.	<p>Šilumos tiekėjų, nepriklausomų šilumos gamintojų, geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų investicijų vertinimo ir derinimo Valstybinėje kainų ir energetikos kontrolės komisijoje tvarkos aprašo 3 priedo šilumos tiekimo įmonių investicijų į šilumos bei elektros gamybą, šilumos punktų rekonstrukcijos, grupinių boilerinių likvidavimo įrengiant šilumos punktus, naujų šilumos punktų įrengimo prijungiant naujus vartotojus investicijų, šilumos tinklų kompensavimo įrenginių rekonstrukcijos investicijų, sąnaudų pokyčio dėl atliekamos investicijos, šilumos tiekimo įmonei perduotos aprūpinimo šiluma sistemos duomenų lentelės.</p> <p>Atkreipiamas dėmesys, kad Komisijos pateikiamuose prieduose pvz.: šilumos punktų rekonstrukcijos, grupinių boilerinių likvidavimo įrengiant šilumos punktus, naujų šilumos punktų įrengimo prijungiant naujus vartotojus investicijų, šilumos tinklų kompensavimo įrenginių rekonstrukcijos investicijų, sąnaudų pokyčio dėl atliekamos investicijos lentelėse ir pan. žymėjimuose nurodyta sumas pateikti litais.</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Projekto prieduose vietoje „Lt“ pakeista į „Eur“.</p>
8.22.	<p>Tvarkos aprašo 6 priedas „Šilumos tiekėjo, nepriklausomo šilumos gamintojo, geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo, paviršinių nuotekų tvarkytojo įmonės investicijų projekto finansinė analizė, tūkst. Eur“.</p> <p>Atkreipiamas dėmesys, kad 2.1. eilutėje, gryųjų pinigų srautas iš veiklos įvertinimas atskaičius pelno mokesť (1.6 eil.). Tokiu atveju reikia laikytis principo, kad vertinant pinigų srautą atskaičius mokesčius, diskonto normos (WACC) vertinimas turėtų būti analogiškas.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Projekto 43 p. nurodyta, kad skaičiuojant investicijų finansinius rodiklius, pinigų vertė laike nustatoma, taikant diskonto normą. Šilumos įmonių, Vandens įmonių investicijose naudojama diskonto norma atliekant finansinę analizę yra lygi Komisijos nustatamai svertinei kapitalo kainai (WACC). Komisija WACC nustato visai reguliuojamai įmonei vadovaujantis Investicijų grąžos normos nustatymo metodika, patvirtinta Komisijos 2015 m. rugsėjo 22 d. nutarimu Nr. O3-510 „Dėl Investicijų grąžos normos nustatymo metodikos patvirtinimo“. Komisija nenustato WACC atskiroms investicijoms pagal tų investicijų finansavimo struktūrą.</p>

	<p>Naudojant pinigų srautą po mokesčių ir WACC prieš mokesčius kaip diskonto normą, ateities pinigų srautų vertė santykinai mažesnė nei turėtų būti, dėl taikomos didesnės diskonto normos.</p> <p>Siūlome suvienodinti pinigų srautų ir WACC traktavimą projektų finansinės analizės prasme ir apskaičiuojant WACC kaip diskonto normą naudoti formulę:</p> $WACC_{p o m o k .} = R_d \times W_d \times (1 - m) + R_e \times W_e$ <p>WACC – vidutinė svertinė kapitalo kaina, proc.;</p> <p>W_d– skolintas kapitalas (finansavimo skolintomis lėšomis dalis), vieneto dalimis;</p> <p>W_e– nuosavas kapitalas (finansavimo nuosavomis lėšomis dalis), vieneto dalimis;</p> <p>R_d– skolino kapitalo kaina, proc.;</p> <p>R_e– nuosavo kapitalo grąža, proc.;</p> <p>m – Lietuvoje taikomas pelno mokesčio tarifas, vieneto dalimis.</p>	
8.23.	<p>Tvarkos aprašo 6 priedas „Šilumos tiekėjo, nepriklausomo šilumos gamintojo, geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo, paviršinių nuotekų tvarkytojo įmonės investicijų projekto finansinė analizė, tūkst. Eur“.</p> <p>Lentelės 2.4. eilutėje, skaičiuojant „Grynųjų pinigų srautas FGDV ir FGVN skaičiavimui (2.1. + 2.2. + 2.3.3)“ siūlome iš 2.1.1. dedamosios eliminuoti 1.5. eilutėje esančias palūkanų sąnaudas.</p> <p>Kadangi analizuojame pinigų srautą, kuris skirtas FGDV ir FGVN skaičiavimui ir skaičiuodami šiuos rodiklius naudojame WACC kaip diskonto normą, palūkanas vertiname du kartus, skaičiuodami srautą ir pritaikydami WACC. Siekiant išvengti pernelyg didelio projektų atmetimo ir teisingo pinigų srautų įvertinimo, turėtume skaičiuoti grynąjį pinigų srautą, eliminuodami palūkanų sąnaudas.</p>	<p>Komentaras.</p> <p>Pagal Komisijoje susiformavusią investicijų projektų vertinimo praktiką, kuri paremta šiuo metu galiojančio Energetikos įmonių investicijų vertinimo ir derinimo Valstybinėje kainų ir energetikos kontrolės komisijoje tvarkos aprašo, patvirtinto Komisijos 2009 m. liepos 10 d. nutarimu Nr. O3-100 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2003 m. birželio 17 d. nutarimo Nr. O3-35 „Dėl Energetikos įmonių investicijų projektų derinimo Valstybinėje kainų ir energetikos kontrolės komisijoje tvarkos patvirtinimo“ pakeitimo“, reikalavimais, FGDV ir FGVN skaičiavimas neturi įtakos nederinamų investicijų projektų skaičiui. Taip pat, atkreiptinas dėmesys, kad bendrovė nepateikė konkrečių skaičiavimų dėl pastaboje nurodyto skaičiavimo įtakos nederinamų projektų skaičiui.</p>
9.	Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos 2019-03-08 raštas Nr. 25	
9.1.	1. Pasikeitė metodika finansinei grynajai investicijos dabartinei vertei (FGDV) ir finansinei vidinei investicijos grąžos normai (FGVN)	Komentaras.

	<p>apskaičiuoti, nusidėvėjimo metai pakeisti į projekto ataskaitinio laikotarpio metus. Pagal rodiklio sąvokos išaiškinimą Investicijų finansinis vertinimas atliekamas su prielaidom iki 25 metų. Neaišku kokių tikslu pakeistas nusidėvėjimo laikotarpis į projekto ataskaitinį laikotarpį;</p>	<p>Nusidėvėjimo laikotarpis pakeistas į projekto ataskaitinį laikotarpį taip, kaip yra reglamentuota VŠĮ Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus 2014 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 2014/8-337 (2016 m. gruodžio 31 d. įsakymo Nr. 2016/8-225 redakcija) patvirtintoje Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš ES struktūrinės paramos ir/ar valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodikoje. Patikslintas Projekto 4.11 p. (buvęs 4.12 p.) ir išdėstytas taip: „4.11. Projekto ataskaitinis laikotarpis – metų, kuriems pateikiamos projekto investicijų, veiklos išlaidų, veiklos pajamų, mokesčių, finansavimo bei socialinės-ekonominės naudos (žalos) prognozės, skaičius. Atliekant finansinį vertinimą, prielaidos vertinamos ir skaičiavimai atliekami projekto ataskaitiniam laikotarpiui, kuris lygus investicija sukuriama turto eksploatacijos (nusidėvėjimo) laikotarpiui, bet ne ilgesniam kaip 25 metai šilumos tiekėjų, nepriklausomų šilumos gamintojų atveju ir ne ilgesniam kaip 30 metų geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų atveju. Jei investuojama į infrastruktūrą, kurios sudedamųjų dalių eksploatacijos (nusidėvėjimo) laikotarpiai yra skirtingi, projekto ataskaitinio laikotarpio trukmė metais yra lygi infrastruktūros sudedamųjų dalių svertinio nusidėvėjimo vidurkiui, matematiškai suapvalintam iki sveikojo skaičiaus, bet ne ilgesnė nei 25 metai šilumos tiekėjų, nepriklausomų šilumos gamintojų atveju ir ne ilgesniam kaip 30 metų geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų atveju“.</p>
9.2.	<p>Aprašo projekte pildomos Priedų lentelės. Ne iš karto aišku kurias lenteles pildo šilumos įmonės, kurias vandens. Priedo 2 lentelių 1, 3, 4 pavadinimuose aišku, kad skirta vandens įmonėms. 2, 5 lentelės - ne. Aprašo projekto 12 punktą „Šilumos įmonės. Vandens įmonės teikia Komisijai bendrai derinamų investicijų sąrašą su konkrečiu objektų (turto) sąrašu, užpildant Tvarkos aprašo 2 ir 4 priedus.“ - galima suprasti, kad reikia pildyti du priedus. Prašome patikslinti minėtas nuostatas.</p>	<p>Atsižvelgta. Pakoreguoti Projekto 3 priedo 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 13 lentelių pavadinimai, nurodant, kad šias lenteles pildo Šilumos įmonės. Pakoreguotas Projekto 12 p. ir išdėstytas taip: „12. Šilumos įmonės, Vandens įmonės teikia Komisijai bendrai derinamų investicijų sąrašą su konkrečiu objektų (turto) sąrašu, užpildant Tvarkos aprašo atitinkamai Šilumos įmonėms 2 priedą, ir Vandens įmonėms 4 priedą“.</p>
9.3.	<p>Aprašo projekto Punktą 8.9. reglamentuoja: Šilumos tiekėjų atveju,</p>	<p>Komentaras.</p>

	<p>investicijų vartotojų lėšomis įrengtiems bendrai naudojamiems energetikos objektams, skirtiems šilumai perduoti, išpirkti (investicijos atliktos vadovaujantis Vartotojų (juridinių ir fizinių asmenų) lėšomis iki Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo įsigaliojimo įrengtų bendrai naudojamų energetikos objektų, skirtų šilumai perduoti, išpirkimo ar eksploatavimo aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2009 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr. 1-213 „Dėl Vartotojų (juridinių ir fizinių asmenų) lėšomis iki Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo įsigaliojimo įrengtų bendrai naudojamų energetikos objektų, skirtų šilumai perduoti, išpirkimo ar eksploatavimo aprašo patvirtinimo“), suderinimui šilumos tiekėjai pateikia turto vertintojo pažymos kopiją apie išperkamo turto vertę.</p> <p>Nesuprantama, kodėl tik šilumos tiekėjų atveju, vartotojų objektams šilumai perduoti išpirkimas derinamas pagal vertintojo pažymą? Manytina, kad šilumos gamintojų atveju, būsimų vartotojų lėšomis įrengtiems objektams į šilumos gamybą išpirkimas turėtų būti derinamas pagal turto vertintojo pažymą.</p>	<p>Vartotojų (juridinių ir fizinių asmenų) lėšomis iki Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo įsigaliojimo įrengtų bendrai naudojamų energetikos objektų, skirtų šilumai perduoti, išpirkimo ar eksploatavimo aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2009-11-24 įsakymu Nr. 1-213 „Dėl Vartotojų (juridinių ir fizinių asmenų) lėšomis iki Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo įsigaliojimo įrengtų bendrai naudojamų energetikos objektų, skirtų šilumai perduoti, išpirkimo ar eksploatavimo aprašo patvirtinimo“ 2 punkte nurodyta, kad Bendrai naudojami energetikos objektai – vartotojų lėšomis iki Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo (Žin., 2002, Nr. 56-2224) įsigaliojimo įrengti ir šilumos tiekėjams nuosavybės teise nepriklausantys šilumos perdavimo tinklai, jų elementai ir priklausiniai, kuriais šilumos tiekėjas tiekia šilumą vartotojams. Kadangi nepriklausomi šilumos gamintojai šilumos tiekimu neužsiima, todėl Projekto 8.9 p. jie neminimi.</p>
10.	Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos 2019-02-19 raštas Nr. 17	
10.1.	<p>Asociacija, įvertinusi Projektą ir pasikeitusią teisinę aplinką nuo 2018 m. gruodžio 1 d. įsigaliojus Komisijos 2018 m. vasario 28 d. nutarimui Nr. O3E-54 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2010 m. spalio 4 d. nutarimo Nr. O3-202 „Dėl šilumos supirkimo iš nepriklausomų šilumos gamintojų tvarkos ir sąlygų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo, kuriuo nustatyta nauja šilumos supirkimo iš nepriklausomų šilumos gamintojų tvarka, siūloma:</p> <p>1. Papildomai įvertinti tikslingumą Projekte numatyti <i>investicijų į „konkurencinius“ šilumos gamybos įrenginius neprivalomo derinio išimtis</i>, kadangi tose sistemose, kuriose yra bent vienas nepriklausomas šilumos gamintojas, šilumos gamintojas atskiria „konkurencinius“ šilumos gamybos įrenginius, kurių investicijų grąža nėra garantuota, nes: (a) Komisija neprisiima atsakomybės už „konkurencinių“ šilumos gamybos įrenginių ekonominį gyvybingumą ir veiklos tęstinumą, todėl ir neturėtų būti privalomai derinamos tokios</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>1. Galiojančiuose teisės aktuose Šilumos įmonėms nėra prievolės derinti investicijas, Šilumos įmonės pačios nusprendžia ar teikti Komisijai derinti investiciją ar neteikti. Todėl Projekte numatyti neprivalomo derinimo išimtis nėra pagrindo. Šilumos gamybos įrenginių, kuriais šilumos tiekimu įmonės dalyvauja konkursuose kartu su nepriklausomais šilumos gamintojais, sąnaudų įtraukimą į šilumos kainą sprendžia Šilumos kainų nustatymo metodika. Ir šilumos tiekimu įmonėms, ir reguliuojamiems nepriklausomiems šilumos gamintojams Projekte galioja tos pačios investicijų derinimo nuostatos.</p> <p>2. Šilumos įmonės šiuo metu gali nuspręsti teikti derinti tik investicijas į pikinius ir rezervinius šilumos gamybos įrenginius.</p> <p>3. Projekto tikslas yra nustatyti investicijų vertinimo ir derinimo principus bei tvarką, o ne inicijuoti ir reglamentuoti kiekvienos</p>

	<p>investicijos. Turi būtų vienodinamos centralizuoto šilumos tiekimo ir nepriklausomų šilumos gamintojų veiklos sąlygos; (b) Komisija savo veiksmams (derinimo ar nederinimo sprendimais) neturi kištis į nereguliuojamą ir konkurenciniais principais pagrįstą veiklą ir jos neįtakoti.</p> <p>2. Derinti tik investicijas į pikinius ir rezervinius šilumos gamybos įrenginius, kurių sąnaudos įskaičiuojamos į reguliuojamas šilumos kainas.</p> <p>3. Inicijuoti kiekvienos centralizuoto aprūpinimo šiluma sistemos patikimumo auditą, išnagrinėjant rizikas ir grėsmes, galinčias sukelti šilumos tiekimo nutrūkimą, ir numatyti priemones, tiek avarijų prevencijai, tiek ir pasekmių likvidavimui. Išlaidas auditui ir avarijų prevencijai bei likvidavimui pripažinti būtinomis, o patikimumui skirtas investicijas derinti, neatsižvelgiant į ekonominius rodiklius.</p>	<p>centralizuoto aprūpinimo šiluma sistemos patikimumo auditą.</p>
10.2.	<p>Įvertinant sparčiai besikeičiančią šilumos tiekimo rinką dėl pastatų renovacijos, aštrėjant konkurencijai dėl vartotojų su alternatyviais šildymo būdais ir atsižvelgiant į nekontroliuojamą konkurenciją su nepriklausomais šilumos gamintojais, siūloma iš esmės peržiūrėti investicijų derinimo prasmę ir tikslingumą, atsisakant beprasmiškai detalios ekonominės analizės investicijų pagrindimui, mažinti administracinę naštą, o suteikti daugiau laisvės, iniciatyvos ir paskatų šilumos tiekėjams gerinti paslaugų kokybę bei konkurencingumą.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Pateiktose pastabose nenurodoma kokių Projekto punktų tekstą ir kaip siūloma pakeisti. Tačiau atsižvelgiant į pastabą supaprastintos Projekto prieduose esančios duomenų lentelės:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Šilumos tiekimo įmonių investicijų į šilumos bei elektros gamybą lentelė; 2. Šilumos tinklų kompensavimo įrenginių rekonstrukcijos investicijų lentelė; 3. Šilumos apskaitos prietaisų įsigijimo, sumontavimo investicijų lentelė; 4. Šilumos trasų rekonstrukcijos, senų trasų uždarymo investicijų lentelė; 5. Naujų šilumos trasų paklojimo, naujų šilumos vartotojų prijungimo ir esamų šilumos vartotojų atjungimo investicijų lentelė. <p>Taip pat, atsižvelgiant į pastabą ir į tai, kad pagal Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo 2, 3, 20, 22, 28, 31, 32 str. pakeitimo ir papildymo įstatymo, įsigaliojusio nuo 2011-11-01, 7 str. 1 d. į šilumos ir karšto vandens kainas negali būti įtraukiamos jokios sąnaudos, susijusios su pastatų vidaus šildymo (įskaitant ir šilumos punktus) ir karšto vandens sistemomis, panaikintos Projekto priedų Šilumos punktų rekonstrukcijos, grupinių boilerinių likvidavimo</p>

		įrengiant šilumos punktus, naujų šilumos punktų įrengimo prijungiant naujus vartotojus investicijų lentelės.
11.	UAB „Litesko“ 2019-02-19 raštas Nr. 1.5-201	
11.1.	<p>Bendrovė nurodė, kad nors Projekto 1.6 punktu įvedama nauja sąvoka „reguliacinė likutinė vertė“ toliau tekste nėra numatytas jos panaudojimas atliekant konkrečius skaičiavimus, susijusius su investicijos vertinimu. Be to Aprašo 10, 11 prieduose yra naudojamos kitos sąvokos „turto likutinė vertė eksploatacijos nutraukimo metu“ ir „turto likutinė vertė turto perdavimo šilumos tiekimo įmonei metu“. Projekto 1.1 punkte naudojama sąvoka „investicijų likutinė vertė“.</p> <p>Prašoma aiškiau reglamentuoti kokiais atvejais ir atliekant kokius skaičiavimus turi būti panaudojama reguliacinė likutinė vertė bei suvienodinti sąvokas, naudojamas Projekto tekste bei prieduose.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Projekto 10 priede sąvoka „turto likutinė vertė eksploatacijos nutraukimo metu“ pakeista į sąvoką „turto reguliacinė likutinė vertė eksploatacijos nutraukimo metu“.</p> <p>Projekto 11 priede sąvoka „turto likutinė vertė turto perdavimo šilumos tiekimo įmonei metu“ paliekama nepakeista, kadangi turtas tampa reguliaciniu po turto suderinimo Komisijoje ir jo įskaičiavimu į Komisijos reguliuojamą šilumos kainą. Turto vertė turto perdavimo šilumos tiekimo įmonei metu dar nėra reguliacinėje apskaitoje.</p> <p>Projekto 1.1 p. naudojama sąvoka „Investicijų likutinė vertė“ – tai investicijos metu sukurtu turto likutinė vertė projekto ataskaitinio laikotarpio pabaigoje. Kadangi reguliacinė turto vertė apskaičiuojama įvertinus reguliacinėje apskaitoje faktiškai įvertintas turto vertės pokyčių sumas ir atimant sukaupą reguliacinės apskaitos nusidėvėjimo ar amortizacijos sumą, o 1.1. punkte naudojama investicijų likutinė vertė apskaičiuojama įvertinus planuojamas (reguliacinėje apskaitoje faktiškai dar neįvykusias) turto vertės pokyčių sumas, tai žodis „reguliacinė“ šioje sąvokoje nenaudojamas.</p>
11.2.	<p>Prašoma paaiškinti, kas laikytina išlaidomis, patiriamomis visiškai pakeičiant ilgalaikį turtą, į kurį buvo investuotos konkrečios investicijų projekto lėšos (Projekto 1.3 punktas).</p>	<p>Komentaras.</p> <p>Išlaidos, patiriamos visiškai pakeičiant ilgalaikį turtą – tai per investicijų projekto ataskaitinį laikotarpį išleistos lėšos skirtos pakeisti nusidėvėjusių investicijų projekto metu sukurtą turtą. Pvz., investicijų projekto metu investuojama į katilinę. Investicijos ataskaitinis laikotarpis – 16 m. Investicijos metu nuperkami katilai (nusidėvėjimas – 16 m.) ir orgtechnika (nusidėvėjimas – 6 m.), 7-aisiais investicijų projekto ataskaitinio laikotarpio metais išleistos lėšos nusidėvėjusiai orgtechnikai pakeisti ir bus išlaidos, patiriamos visiškai pakeičiant ilgalaikį turtą.</p>
11.3.	<p>Atsižvelgiant į susiklosčiusią praktiką, kai šilumos tiekimo įmonių šilumos kainų dedamųjų projektai tam tikrais atvejais Komisijoje nagrinėjami ilgiau nei vienerius metus, siūloma papildyti Projekto</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Atkreipiame dėmesį, kad absoliuti dauguma investicijų kartojasi, o investicijų vertinimo kriterijai iš esmės nesikeičia nuo 2010 m.</p>

<p>1.20 punktą, numatant galimybę derinti šilumos tiekimo įmonių investicijas nelaukiant dedamųjų nustatymo datos, nes dabar ūkio subjektams investicijos nėra derinamos po keletą metų (išskyrus investicijas su ESSF lėšomis), t. y. ūkio subjektai priversti savo rizika investuoti į turtą, kuriam dar nėra gavę Komisijos pritarimo, priešingu atveju nebūtų užtikrintas patikimas ir nenutrūkstamas šilumos tiekimas. Siūlomas pakeitimas užtikrintų, kad šilumos tiekimo įmonių investicijos būtų nagrinėjamos ne rečiau kaip kartą per metus. Siūlomas šis Projekto 1.20 punkto papildymas:</p> <p>„<... > Šilumos įmonės prašymus derinti investicijas Komisija nagrinėja ir sprendimą priima dėl prašymuose pateiktų ataskaitinio laikotarpio ir planuojamų ateinančių metų investicijų (išskyrus investicijas vykdomas ESSF lėšomis) derinimo vienu metu vieną kartą per metus. Pateiktus šilumos įmonės prašymus derinti investicijas (išskyrus investicijas vykdomas ESSF lėšomis) Komisija išnagrinėja ir sprendimą priima ne vėliau, kaip likus dviem savaitėms iki vėliausio šilumos sektoriaus įmonių artimiausių planuojamų reguliuojamų kainų koregavimo ar nustatymo duomenų pateikimo termino. Jei nuo visų privalomų investicijų (išskyrus investicijas vykdomas ESSF lėšomis) derinimo dokumentų pateikimo dienos iki vėliausio šilumos sektoriaus įmonių artimiausių planuojamų reguliuojamų kainų koregavimo ar nustatymo duomenų pateikimo termino lieka mažiau, kaip 30 darbo dienų, tai pateiktas prašymus derinti investicijas Komisija išnagrinėja ir sprendimą priima per 30 kalendorinių dienų, jei pateikti prašymai atitinka šio Tvarkos aprašo III ir V skyriaus reikalavimus. Pateiktus prašymus derinti šilumos įmonių investicijas, vykdomas ESSF lėšomis, Komisija išnagrinėja ir sprendimą priima per 30 kalendorinių dienų, jei pateiktas prašymas atitinka šio Tvarkos aprašo III ir V skyriaus reikalavimus. Kai šilumos įmonės reguliuojamų kainų koregavimo ar nustatymo procedūros Komisijoje užsitęsia ilgiau nei 5 mėnesius, Komisija pateiktus prašymus derinti šilumos įmonių investicijas išnagrinėja ir sprendimą priima ne vėliau kaip per 12 mėnesių nuo pirminio prašymo suderinti investicijas pateikimo.“</p>	<p>Atsižvelgiant į tai, ūkio subjektui nėra sudėtinga numatyti Komisijos sprendimą dėl investicijos suderinimo. Taip pat pažymėtina, kad derinant investicijas kartą per metus, kaip yra siūloma pastaboje, visada gali būti investicijų, kurias bendrovė atliks iki Komisijos suderinimo.</p>
---	--

11.4.	<p>Bendrovei nėra iki galo aišku kokių tikslų būtent dabar atliekami Projekte numatyti pakeitimai, jei Komisija planuoja iš esmės peržiūrėti investicijų projektų derinimo tvarką. Taip pat įvedamos papildomos sąvokos (pvz.: Projekto 1.6 punktas), susijusios su ūkio subjektų teiktomis pastabomis dėl nenudėvėto turto vertės vertinimo (žr. Derinimo pažymos 1.3 punktą), kai tuo tarpu Komisijos 2019 m. vasario 12 d. rašte Nr. R2-(E)-343 nurodoma, kad šiuo metu atliekami pakeitimai neturėtų paliesti nenudėvėto turto vertės vertinimo. Atsižvelgdama į tai, kas paminėta, Bendrovė pažymėjo palaikanti Bendrovės 2018 m. vasario 13 d. raštu Nr. 1.5-214 pateiktas pastabas bei tikisi visų jų objektyvaus įvertinimo.</p>	<p>Komentaras. Įstatymo 9 str. 1 d. 20 p. nustatyta, kad Komisija, vadovaudamasi skaidrumo, objektyvumo ir nediskriminavimo principais bei investicijų efektyvumo, atsipirkimo laikotarpio ir pagrįstumo įvertinimo kriterijais, tvirtina investicijų vertinimo ir derinimo tvarkos aprašą, derina geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų investicijas. Atsižvelgiant į Įstatymo nuostatas, rengiamas Projektas.</p>
12.	UAB „Viešųjų investicijų plėtros agentūra“ 2019-03-12 raštas Nr. 2019/2-366	
12.1.	<p>Atkreipiamė dėmesį, kad VIPA, kaip Vandentvarkos fondo, finansuojamo Sanglaudos fondo valdytoja ir 2014-2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.3.2-VIPA-T-024 priemonė „Nuotekų surinkimo tinklų plėtra“, įgyvendinančiosios institucijos funkcijas atliekanti įstaiga nuo 2019 m. II ketv. planuoja skelbti kvietimą teikti paraiškas geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų (regioniniams viešiesiems geriamojo vandens tiekėjams ir viešiesiems geriamojo vandens tiekėjams ir nuotekų tvarkytojams, turintiems vandens tiekėjo licencijas) projektams, skirtiems geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų surinkimo tinklų plėtrai ir (arba) rekonstrukcijai, įgyvendinti. Pažymime, kad VIPA, teikdama finansavimą, vadovaujasi Europos Sąjungos struktūrinę paramą reglamentuojančiais teisės aktais – Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2014 m. spalio 8 d. įsakymu 1K-316 patvirtintomis Projektų administravimo ir finansavimo taisyklėmis, Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2014 m. spalio 16 d. įsakymu Nr. 1K-326 patvirtintomis Finansinių priemonių įgyvendinimo taisyklėmis ir kt. Atsižvelgiant į tai, kas nurodyta aukščiau, rekomenduojame Investicijų derinimo tvarkos aprašo 4.10 papunkčio sąvoką „Investicijos projektas“ patikslinti, nurodant, kad teikiamas</p>	<p>Komentaras. <u>1. Dėl valstybės institucijų nustatytų reikalavimų suderinamumo.</u> Įstatymo 9 str. 1 d. 20 p. nustatyta, kad Komisija, vadovaudamasi skaidrumo, objektyvumo ir nediskriminavimo principais bei investicijų efektyvumo, atsipirkimo laikotarpio ir pagrįstumo įvertinimo kriterijais, tvirtina investicijų vertinimo ir derinimo tvarkos aprašą, derina geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų investicijas. Šio įstatymo 34 str. 5 d. nustatyta pareiga geriamojo vandens tiekėjams ir nuotekų tvarkytojams, paviršinių nuotekų tvarkytojams (toliau – Vandens įmonės) derinti investicijas su Komisija. Jeigu investicijos nėra suderintos su Komisija, jos negali būti pripažintos pagrįstomis valstybės reguliuojamoms kainoms nustatyti. Vadovaujantis tuo, kas išdėstyta, rengiant Įstatymo pakeitimo įstatymo projektą ir numatant pareigą Komisijai tvirtinti investicijų vertinimo ir derinimo tvarką bei derinti investicijas, pareigą Vandens įmonėms derinti su Komisija investicijas, turėjo būti atliekamas vertinimas dėl administracinės naštos. Taip pat, pabrėžtina, kad Komisijai derinti investicijas nustatyta pareiga Įstatymu, todėl Komisija, vykdydama jai pavestas pareigas, atsako už priimamus sprendimus. Dėl kitų valstybės institucijų, derinančių Vandentvarkos sektoriaus investicijas, Komisija nekommentuoja, tačiau atkreipia dėmesį, kad kitoms</p>

<p>investicijų projektas kartu su sąnaudų ir naudos analizės ir (arba) sąnaudų efektyvumo analizės skaičiuokle rengiami vadovaujantis viešosios įstaigos Centrinės projektų valdymo agentūros patvirtinta Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir / ar valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodika (dokumentas skelbiamas interneto svetainėse www.finmin.lt ir www.esinvesticijos.lt).</p> <p>Atkreipiame dėmesį, kad atitinkamas reikalavimas, vadovaujantis Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 671 punktu, yra taikomas tiesiogiai visiems projektams, finansuojamiems iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos lėšų, kuriais „siekiama investuoti į ilgalaikį materialųjį ar nematerialųjį turtą, reikalingą viešosioms paslaugoms, kaip jos apibrėžtos Viešojo administravimo įstatyme, teikti ir (arba) viešojo administravimo funkcijoms vykdyti, ir kuriam įgyvendinti suplanuotų investicijų į objektus išlaidų suma, išskyrus (atėmus) joms tenkantį pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokestį (toliau – PVM) ir išlaidas, kurios apmokamos supaprastintai pagal iš anksto nustatytus dydžius (fiksuojuosius įkainius, fiksuotąsias sumas arba fiksuotąsias normas), viršija 300 000 eurų“. Projektų administravimo ir finansavimo taisyklėse taip pat nurodoma, kad teikiamas „investicijų projektas kartu su sąnaudų analizės ir (arba) sąnaudų efektyvumo analizės skaičiuokle yra rengiami vadovaujantis viešosios įstaigos Centrinės projektų valdymo agentūros patvirtinta Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir / ar valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodika“.</p> <p>Pažymime, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. 528 patvirtintomis Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014-2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą, taisyklėmis, viešoji įstaiga Centrinė projektų valdymo agentūra „teikia veiksmų programą administruojančioms institucijoms metodinę pagalbą ir konsultacijas dėl investicijų projektų rengimo reikalavimų, investicijų projektų vertinimo, investicijų projektų įgyvendinimo alternatyvų nagrinėjimo</p>	<p>valstybės institucijoms būtų tikslinga peržiūrėti funkcijas, susijusias su Vandentvarkos sektoriaus investicijų derinimu. Atsižvelgiant į tai, kad investicijos turi (gali turėti) įtaką reguliuojamų paslaugų kainoms, Komisija privalo įsitikinti, kad planuojamos, įgyvendinamos ar faktiškai atliktos investicijos visapusiškai įvertintos, alternatyvos išnagrinėtos, o investinis projektas pagrįstas. Projekto 7–9 p. ir IV skyriuje numatoma, kokius dokumentus privaloma pateikti investicijų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo sektoriuje (toliau – Vandentvarkos sektorius) derinimui. Atkreiptinas dėmesys, kad dalies dokumentų, susijusių su Vandentvarkos sektoriaus investicijomis, gali būti teikiama supaprastinta tvarka (bendrai derinamų investicijų sąrašo atveju, investicijų, kurios neviršija ribinės vertės atveju). Dokumentų, pagrindžiančių investicijų projektą, kiekis priklauso nuo investicijos apimties ir svarbos. Komisijos turimomis žiniomis Vandens įmonės, rengdamos investicinius projektus šiuo metu rengia dokumentus, kurie numatyti Projekto 7–9 p. ir IV skyriuje bei šiuos dokumentus teikia kitoms valstybės institucijoms vertinti kartu su investicijų projektu (pvz., galimybių studijos, alternatyvų vertinimas ir pan.), vadovaudamosi 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.3.2-APVA-R-014 priemonės „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra, įmonių valdymo tobulinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašu Nr. 1, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015-10-07 įsakymu Nr. D1-717 ir 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.3.2-APVA-V-013 priemonės „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo ūkio gerinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašu Nr. 2, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015-12-01 įsakymu Nr. D1-874. Šiuose dokumentuose nustatyti reikalavimai dokumentų rengimui, jų sudėtis ir kt. reikalavimai. Pastebėtina ir tai, kad Komisija</p>
---	--

<p>reikalavimų ir alternatyvų vertinimo, investicijų projektų finansavimo modelio pasirinkimo ir projektų įgyvendinimo viešojo ir privataus sektorių partnerystės būdu“.</p> <p>Manome, kad vienodi ir aiškūs metodiniai reikalavimai projektų rengėjams padės užtikrinti metodologinį aiškumą ir greitesnį investicijų suderinimo bei paraiškų dėl finansavimo gavimo laiką, o institucijoms, vertinančioms investicijų projektus, bus sudaryta galimybė išvengti atsakomybių dubliavimosi (kai tas pats investicijų projektas vertinamas kelis kartus). Reikalavimų investiciniam projektui suvienodinimas ir investicijų projekto vertinimo procesų suderinimas tarp atskirų institucijų potencialiems projektų vykdytojams vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo srityje užtikrins spartesnius projektų įgyvendinimo tempus ir sumažins administracinę naštą.</p>	<p>nenustato formų, kaip dokumentai, pagrindžiantys investicijų projektą, turi būti parengiami. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Vandens įmonėms nesiūloma rengti kitokio pobūdžio dokumentų teikiant derinti Komisijai investicijų projektą, išskyrus tuos dokumentus, kurie susiję su investicijų projekto poveikiu reguliuojamų paslaugų kainoms.</p> <p><u>2. Dėl alternatyvų vertinimo ir optimalaus sprendimo pasirinkimo.</u></p> <p>Projekto 7 p. numatyta, kad teikiant derinti Komisijai Projekto 6.1.1.1 p. numatytas investicijas (investicijos, kurių apimtis 1,5 mln. Eur ir daugiau), kartu su investiciniu projektu pateikiama galimybių studija arba investicinis projektas (pasirinktinai), kuriame turi būti numatytas alternatyvų vertinimas ir optimalaus sprendimo pateikimas. Projekto 8 p. nustatyta, kad teikiant derinti Komisijai Projekto 6.1.1.2 p. numatytas investicijas (investicijos, kurių apimtis 300 tūkst. Eur – 1,5 mln. Eur), kartu su projektu pateikiamas alternatyvų vertinimas arba optimalaus sprendimo pateikimas (pasirinktinai). Taigi, skirtumas tarp dviejų apimčių investicinių projektų tas, kad investicijoms, kurių apimtis 1,5 mln. Eur ir didesnėms, alternatyvų vertinimas yra privalomas, o investicijoms, kurių apimtis 300 tūkst. Eur – 1,5 mln. Eur, alternatyvų vertinimas neprivalomas, t. y. Vandens įmonei numatoma galimybė pasirinkti – pateikti alternatyvų vertinimą arba optimalaus sprendimo pasirinkimą. Atsižvelgiant į Vandentvarkos sektoriaus specifiką ir į tai, kad Vandens įmonėms perduodamo turto vertė gali viršyti investicijų apimtį – 1,5 mln. Eur, kuomet alternatyvų vertinimas neatliekamas, nes turtas perduodamas įmonei valdyti savivaldybės sprendimu Vandens įmonės nuosavybėn. Atsižvelgiant į tai, Projektas papildytas nauju 7.12 p., kuris nustato, kad esant tokiai situacijai, kuomet savivaldybė Vandens įmonei perduoda disponuoti turtą, kurio vertė 1,5 mln. Eur ir daugiau, tuomet neprivaloma pateikti alternatyvų vertinimo, o užtenka pateikti tik optimalų sprendimą kartu su Komisijai teikiamu investicijos projektu. Taip pat, pakoreguotas Projekto 7.2.3 p., jį išdėstant taip: „7.2.3. investicijos įgyvendinimo alternatyvų įvertinimas ir optimalaus sprendimo pasirinkimas (Vandens įmonių investicijų vandens pristatymo ir nuotekų</p>
---	--

		surinkimo veiklai, Šilumos įmonių investicijų, skirtų nudėvėto ilgalaikio turto atnaujinimui, įgyvendinimo alternatyvų įvertinimas ir (arba) optimalaus sprendimo pasirinkimas);“.
12.2.	Taip pat, siekiant aiškumo, siūlome Šilumos ir Vandens įmonėms taikomus reikalavimus derinti išdėstyti atskiruose Investicijų derinimo tvarkos aprašo skyriuose.	<p>Komentaras.</p> <p>Projekto nuostatos parengtos taip, kad būtų atskirtos pagrindinės investicijų projektų vertinimo ir derinimo Komisijoje dalys, t. y. bendrosios nuostatos, investicijų apimtys, būtini pateikti dokumentai kartu su investicijų projektu, investicijų vertinimo ir derinimo reikalavimai, ekonominis ir finansinis pagrindimai, sprendimų priėmimo dėl investicijų projekto reikalavimai. Pastebėtina, kad didžioji dalis nuostatų taikomos tiek šilumos, tiek geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sektoriams bendrai. Projekte išskiriama, kurie reikalavimai taikomi šilumos tiekėjams, nepriklausomiems šilumos gamintojams, kurie geriamojo vandens tiekėjams ir nuotekų tvarkytojams, paviršinių nuotekų tvarkytojams atitinkamai nurodant kurie priedai yra pildomi. Reikalavimų išdėstymas sektoriams atskirai dubliuos nuostatas Projekte. Atsižvelgus į tai, kad dalis reikalavimų taikoma tiek šilumos tiekėjams, nepriklausomiems šilumos gamintojams, tiek vandens tiekėjams ir nuotekų tvarkytojams, paviršinių nuotekų tvarkytojams, atskirų skyrių išskyrimas netikslingas.</p>
13.	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos 2019-03-12 raštas Nr. (10)-D8-974	
13.1.	Projekte ir susijusiuose dokumentuose nenurodoma, kokią pridėtinę vertę sukuria šis papildomas investicijų efektyvumo kontrolės administracinis reguliavimas, kokia bus sukurta papildoma administravimo našta. Siūloma tvarka turėtų nedubliuoti ir būtų susieta su galiojančiu investicinių projektų efektyvumo reguliavimu vandentvarkos srityje. ES programų administravimo sistemoje sukaupta gera praktika ir reguliavimas dėl investicinių projektų efektyvumo vertinimo. Šiuo metu 2014 – 2020 metų ES programos tiek projektų administravimo ir finansavimo taisyklėse (PAFT), tiek projektų finansavimo sąlygų aprašuose (PFSA) nustatyti aiškūs ir detalūs kriterijai, reikalavimai dėl investicinių projektų parengimo, kurie užtikrina investicinių projektų efektyvumą ir pagrįstumą. Todėl	<p>Komentaras.</p> <p><u>1. Dėl valstybės institucijų nustatytų reikalavimų suderinamumo.</u></p> <p>Įstatymo 9 str. 1 d. 20 p. nustatyta, kad Komisija, vadovaudamasi skaidrumo, objektyvumo ir nediskriminavimo principais bei investicijų efektyvumo, atsipirkimo laikotarpio ir pagrįstumo įvertinimo kriterijais, tvirtina investicijų vertinimo ir derinimo tvarkos aprašą, derina geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų investicijas. Šio įstatymo 34 str. 5 d. nustatyta pareiga geriamojo vandens tiekėjams ir nuotekų tvarkytojams, paviršinių nuotekų tvarkytojams (toliau – Vandens įmonės) derinti investicijas su Komisija. Jeigu investicijos nėra suderintos su Komisija, jos negali būti pripažintos pagrįstomis</p>

<p>yra didelė tikimybė, kad nesusiejus projekto su galiojančiu reguliavimu, bus nustatyta labai padidinta perteklinė administracinė našta investicinių projektų pareiškėjams, užtęsiama ES investicinių projektų įgyvendinimo eiga.</p> <p>Siūlytina projekte supaprastinti investicinio projekto derinimui numatomus reikalavimus atsižvelgiant į principus, kaip ir esamuose PFSA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - investicinis projektas kartu su sąnaudų ir naudos analizės skaičiuokle ES investicijų, didesnių kaip 300 tūkst. eurų, derinimui turi būti parengtas vadovaujantis Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir (ar) valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodika, patvirtinta VŠĮ Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus 2014 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 2014/8-337; - turi būti išnagrinėtos alternatyvos pagal Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. D1-636 „Dėl geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisyklių patvirtinimo“, priede patvirtintas alternatyvų nagrinėjimo schemas. 	<p>valstybės reguliuojamoms kainoms nustatyti. Vadovaujantis tuo, kas išdėstyta, rengiant Įstatymo pakeitimo įstatymo projektą ir numatant pareigą Komisijai tvirtinti investicijų vertinimo ir derinimo tvarką bei derinti investicijas, pareigą Vandens įmonėms derinti su Komisija investicijas, turėjo būti atliekamas vertinimas dėl administracinės naštos. Taip pat, pabrėžtina, kad Komisijai derinti investicijas nustatyta pareiga Įstatymu, todėl Komisija, vykdydama jai pavestas pareigas, atsako už priimamus sprendimus. Dėl kitų valstybės institucijų, derinančių Vandentvarkos sektoriaus investicijas, Komisija nekommentuoja, tačiau atkreipia dėmesį, kad kitoms valstybės institucijoms būtų tikslinga peržiūrėti funkcijas, susijusias su Vandentvarkos sektoriaus investicijų derinimu. Atsižvelgiant į tai, kad investicijos turi (gali turėti) įtaką reguliuojamų paslaugų kainoms, Komisija privalo įsitikinti, kad planuojamos, įgyvendinamos ar faktiškai atliktos investicijos visapusiškai įvertintos, alternatyvos išnagrinėtos, o investinis projektas pagrįstas. Projekto 7–9 p. ir IV skyriuje numatoma, kokius dokumentus privaloma pateikti investicijų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo sektoriuje (toliau – Vandentvarkos sektorius) derinimui. Atkreiptinas dėmesys, kad dalies dokumentų, susijusių su Vandentvarkos sektoriaus investicijomis, gali būti teikiama supaprastinta tvarka (bendrai derinamų investicijų sąrašo atveju, investicijų, kurios neviršija ribinės vertės atveju). Dokumentų, pagrindžiančių investicijų projektą, kiekis priklauso nuo investicijos apimties ir svarbos. Komisijos turimomis žiniomis Vandens įmonės, rengdamos investicinius projektus šiuo metu rengia dokumentus, kurie numatyti Projekto 7–9 p. ir IV skyriuje bei šiuos dokumentus teikia kitoms valstybės institucijoms vertinti kartu su investicijų projektu (pvz., galimybių studijos, alternatyvų vertinimas ir pan.), vadovaudamosi 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.3.2-APVA-R-014 priemonės „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra, įmonių valdymo</p>
--	---

		<p>tobulinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašu Nr. 1, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015-10-07 įsakymu Nr. D1-717 ir 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.3.2-APVA-V-013 priemonės „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo ūkio gerinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašu Nr. 2, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015-12-01 įsakymu Nr. D1-874. Šiuose dokumentuose nustatyti reikalavimai dokumentų rengimui, jų sudėtis ir kt. reikalavimai. Pastebėtina ir tai, kad Komisija nenustato formų, kaip dokumentai, pagrindžiantys investicijų projektą, turi būti parengiami. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Vandens įmonėms nesiūloma rengti kitokio pobūdžio dokumentų teikiant derinti Komisijai investicijų projektą, išskyrus tuos dokumentus, kurie susiję su investicijų projekto poveikiu reguliuojamų paslaugų kainoms.</p> <p><u>2. Dėl alternatyvų vertinimo ir optimalaus sprendimo pasirinkimo.</u></p> <p>Projekto 7 p. numatyta, kad teikiant derinti Komisijai Projekto 6.1.1.1 p. numatytas investicijas (investicijos, kurių apimtis 1,5 mln. Eur ir daugiau), kartu su investiciniu projektu pateikiama galimybių studija arba investicinis projektas (pasirinktinai), kuriame turi būti numatytas alternatyvų vertinimas ir optimalaus sprendimo pateikimas. Projekto 8 p. nustatyta, kad teikiant derinti Komisijai Projekto 6.1.1.2 p. numatytas investicijas (investicijos, kurių apimtis 300 tūkst. Eur – 1,5 mln. Eur), kartu su projektu pateikiamas alternatyvų vertinimas arba optimalaus sprendimo pateikimas (pasirinktinai). Taigi, skirtumas tarp dviejų apimčių investicinių projektų tas, kad investicijoms, kurių apimtis 1,5 mln. Eur ir didesnėms, alternatyvų vertinimas yra privalomas, o investicijoms, kurių apimtis 300 tūkst. Eur – 1,5 mln. Eur, alternatyvų vertinimas neprivalomas, t. y. Vandens įmonei numatoma galimybė pasirinkti – pateikti alternatyvų vertinimą arba optimalaus sprendimo pasirinkimą. Atsižvelgiant į Vandentvarkos sektoriaus specifiką ir į tai, kad Vandens įmonėms perduodamo turto vertė gali viršyti investicijų apimtį – 1,5 mln. Eur, kuomet alternatyvų</p>
--	--	---

		vertinimas neatliekamas, nes turtas perduodamas įmonei valdyti savivaldybės sprendimu Vandens įmonės nuosavybėn. Atsižvelgiant į tai, Projektas papildytas nauju 7.12 p., kuris nustato, kad esant tokiai situacijai, kuomet savivaldybė Vandens įmonei perduoda disponuoti turtą, kurio vertė 1,5 mln. Eur ir daugiau, tuomet neprivaloma pateikti alternatyvų vertinimo, o užtenka pateikti tik optimalų sprendimą kartu su Komisijai teikiamu investicijos projektu. Taip pat, pakoreguotas Projekto 7.2.3 p., jį išdėstant taip: „7.2.3. investicijos įgyvendinimo alternatyvų įvertinimas ir optimalaus sprendimo pasirinkimas (Vandens įmonių investicijų vandens pristatymo ir nuotekų surinkimo veiklai, Šilumos įmonių investicijų, skirtų nudėvėto ilgalaikio turto atnaujinimui, įgyvendinimo alternatyvų įvertinimas ir (arba) optimalaus sprendimo pasirinkimas) “.
13.2.	<p>Projekte jungiamos šilumos ir vandentvarkos sričių investicijų derinimo tvarkos į vieną aprašą. Tačiau skirtingai nei šilumos ūkyje, kur šilumos gamyba atskirta nuo paskirstymo sistemų, vandentvarkos srityje plėtra yra kompleksinė ir investicinių projektų formavimą iš esmės lemia savivaldybių tarybų tvirtinami geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planai ir jų sprendiniai. Remdamosi šiais plėtros planais, savivaldybės gali įtraukti investicinius projektus į vandentvarkos įmonių veiklos planus. Be to, plėtros planų rengimo taisyklėse yra detalios nustatytos alternatyvų vertinimo schemas. Tai lemia ir skirtingą investicinių projektų rengimo ir vertinimo tvarką, turinį. Reikėtų rengti šilumos ir vandentvarkos sričių skirtingus investicijų derinimo aprašus.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Projekto nuostatos parengtos taip, kad būtų atskirtos pagrindinės investicijų projektų vertinimo ir derinimo Komisijoje dalys, t. y. bendrosios nuostatos, investicijų apimtys, būtini pateikti dokumentai kartu su investicijų projektu, investicijų vertinimo ir derinimo reikalavimai, ekonominis ir finansinis pagrindimai, sprendimų priėmimo dėl investicijų projekto reikalavimai. Pastebėtina, kad didžioji dalis nuostatų taikomos tiek šilumos, tiek geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sektoriams bendrai. Projekte išskiriama, kurie reikalavimai taikomi šilumos tiekėjams, nepriklausomiems šilumos gamintojams, kurie geriamojo vandens tiekėjams ir nuotekų tvarkytojams, paviršinių nuotekų tvarkytojams atitinkamai nurodant kurie priedai yra pildomi. Reikalavimų išdėstymas sektoriams atskirai dubliuos nuostatas Projekte. Atsižvelgus į tai, kad dalis reikalavimų taikoma tiek šilumos tiekėjams, nepriklausomiems šilumos gamintojams, tiek vandens tiekėjams ir nuotekų tvarkytojams, paviršinių nuotekų tvarkytojams, atskirų skyrių išskyrimas netikslingas.</p>
13.3.	Manome, kad gali būti vertinami tik investiciniai projektai, kurie numatyti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planuose ir vandens įmonių veiklos planuose.	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Projekto 31 ir 32 p. reglamentuoja, kad tiek vartotojų ir abonentų prijungimo prie centralizuotos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų</p>

		<p>tvarkymo infrastruktūros, tiek kitos investicijos, teikiamos derinti Komisijai, turi būti įtrauktos į savivaldybių tarybų patvirtintus geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planus ir Vandens įmonių veiklos planus. Tačiau, neatmestini ir tokie atvejai, kuomet dėl tam tikrų aplinkybių, kurių numatyti ir valdyti Vandens įmonė negali, bus būtina investicija siekiant užtikrinti Vandentvarkos sektoriaus infrastruktūros saugumą ir patikimumą. Tokiu atveju investicija gali būti neįtraukta į vieną iš įvardintų dokumentų, tačiau būtina įgyvendinti. Manytina, kad tokią investiciją tikslinga vertinti, atsižvelgiant į jos svarbą. Įstatymo 10 str. (str. pakeitimas įsigalios nuo 2019-05-02) nustatyta, kad savivaldybių tarybos tvirtina geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planus. Taip pat, Projekto 7.7, 8.13 ir 9.7 p. nustatyta, kad pateikiamos savivaldybių tarybų sprendimų kopijos, nurodančios, kad teikiamos Komisijai derinti investicijos yra suderintos savivaldybių tarybų sprendimais. Taigi, Projekto nuostatos susijusios su investicijų projektų vertinimu ir derinimu, tačiau ne su savivaldybių tarybų tvirtinamų infrastruktūros plėtros planų derinimu.</p>
13.4.	Siūlome neskaidyti investicijų dydžio intervalais ir nustatyti, kad vandentvarkos įmonių investicijos, didesnės kaip 0,3 mln. eurų, būtų vertinamos pagal vienodus kriterijus.	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Projekte numatytos 4 grupės investicijų pagal apimtis (1. Investicijos, kurios 1,5 mln. Eur ir didesnės; 2. Investicijos, kurios didesnės nei 0,3 mln. Eur, bet mažesnės nei 1,5 mln. Eur; 3. Investicijos, mažesnės nei 0,3 mln. Eur; 4. Bendrai derinamų investicijų sąrašas), kurioms taikomi reikalavimai dokumentų, pateikiamų investicijos projekto pagrindimui, apimtyje. Priklausomai nuo investicijų grupės, skirtumas tarp trijų pirmųjų grupių tas, kad 1-ajai grupei būtina galimybių studija ir (ar) investicinis projektas, kuriame būtinas alternatyvų vertinimas; 2-ajai grupei Vandens įmonė gali pateikti pasirinktinai alternatyvų vertinimą ar optimalaus sprendimo pasirinkimą; 3-ajai užtenka pateikti optimalų sprendimą. Manytina, kad Projekte pateikti skirtumai dėl alternatyvų vertinimo, atsižvelgiant į investicijos apimtį, optimalus sprendimas atsižvelgiant į įmonių administracinę naštą.</p>
14.	AB „Panevėžio energija“ 2019-03-12 raštas Nr. 242-300	

14.1.	<p>4.12. Projekto ataskaitinis laikotarpis – metų, kuriems pateikiamos projekto investicijų, veiklos išlaidų, veiklos pajamų, mokesčių, finansavimo bei socialinės-ekonominės naudos (žalos) prognozės, skaičius. Atliekant finansinį vertinimą, prielaidos vertinamos ir skaičiavimai atliekami projekto ataskaitiniam laikotarpiui, kuris lygus investicija sukuriama turto eksploatacijos (nusidėvėjimo) laikotarpiui, bet ne ilgesniam kaip 25 metai. Jei investuojama į infrastruktūrą, kurios sudedamųjų dalių eksploatacijos (nusidėvėjimo) laikotarpiai yra skirtingi, projekto ataskaitinio laikotarpio trukmė metais yra lygi infrastruktūros sudedamųjų dalių svertinio nusidėvėjimo vidurkiui, matematiškai suapvalintam iki sveikojo skaičiaus, bet ne ilgesnė nei 25 metai.</p> <p>PASTABA. Prieštarauja 2018-12-31 Komisijos nutarimu Nr. O3E-470 „Dėl šilumos sektoriaus įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo patvirtinimo“ patvirtinto aprašo 4 priedui, kuriame nurodoma, kad šilumos trasos vamzdynams taikomas nusidėvėjimas – 30 m.</p>	<p>Komentaras.</p> <p>Nusidėvėjimo laikotarpis pakeistas į projekto ataskaitinį laikotarpį taip, kaip yra reglamentuota VŠĮ Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus 2014 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 2014/8-337 (2016 m. gruodžio 31 d. įsakymo Nr. 2016/8-225 redakcija) patvirtintoje Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš ES struktūrinės paramos ir/ar valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodikoje. Projekto ataskaitinis laikotarpis ir vamzdynų nusidėvėjimo laikotarpis – skirtingos sąvokos. Projekto tekste nurodyta, kad projekto ataskaitinis laikotarpis lygus turto nusidėvėjimo laikotarpiui iki nustatytos ribos, tai yra iki 25 metų. Projekto tekste nurodyta, kad jei turto nusidėvėjimo laikotarpis yra ilgesnis už 25 metus (pvz. vamzdynai), tai tuomet projekto ataskaitinis laikotarpis nėra lygus turto nusidėvėjimo laikotarpiui, o yra lygus 25 metams. Pastaboje paminėto prieštaravimo Projekto 4.11 (buvęs 4.12 p.) p. nėra.</p>
14.2.	<p>8.16. jei teikiamas derinti įstatinio kapitalo didinimo būdu Šilumos įmonei, Vandens įmonei akcininko į įmonės balansą perduotas arba savivaldybės perduotas valdyti Šilumos įmonei, Vandens įmonei nuomos pagrindu ilgalaikis turtas, tokio turto suderinimui:</p> <p>8.16.1. Šilumos įmonių atveju, įmonė pateikia Komisijai užpildytą Tvarkos aprašo 3 priedo 12 lentelę.</p> <p>SIŪLOMAS PATIKSLINIMAS. 8.16.1. Šilumos įmonių atveju, įmonė pateikia Komisijai užpildytą Tvarkos aprašo 3 priedo 11 ir 12 lentelę;</p> <p>PASTABA. 12 lentelėje pateikiami duomenys, susiję su aprūpinimo šiluma sistema (šilumos gamyba), 11 lentelėje pateikiami duomenys, susiję su šilumos tiekimo sistema.</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Patikslintas Projekto 8.16.1 p. ir išdėstytas taip: „8.16.1. Šilumos įmonių atveju, įmonė pateikia Komisijai užpildytą Tvarkos aprašo 3 priedo 11 ir 12 lenteles;“.</p>
14.3.	<p>25. Šilumos įmonei, Vandens įmonei pateikus derinti Tvarkos aprašo 6.1.1.1 papunktyje nurodytas investicijas, skirtas nenudėvėto ilgalaikio turto atnaujinimui, atnaujinamo (keičiamo) turto likutinė vertė negali būti priskirta reguliuojamų paslaugų (produkto) turto</p>	<p>Komentaras.</p> <p>2018-12-31 Komisijos nutarimu Nr.O3E-470 patvirtinto Šilumos sektoriaus įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo 24.5.6 p. nurodyta išimtis yra Komisijos sprendimas dėl ilgalaikio turto likutinės vertės pripažinimo</p>

	<p>bazei ir pripažinta pagrįstomis sąnaudomis derinant, nustatant ir (ar) koreguojant reguliuojamų paslaugų (produkto) kainas.</p> <p>PASTABA. Reikėtų atsižvelgti į 2018-12-31 Komisijos nutarimu Nr. O3E-470 „Dėl šilumos sektoriaus įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo patvirtinimo“ patvirtinto aprašo 24.5.6 punkte nurodytas išimtis, liečiančias likutinę vertę.</p>	<p>ekonomiškai pagrįsta investicijų derinimo metu. Projekto 27 p. (buvęs 26 p.) nurodyta, kad tais atvejais, kai turtas pripažįstamas netinkamu naudoti dėl nuo Šilumos įmonės, Vandens įmonės nepriklausančių priežasčių (force majeure) arba tokios investicijos finansinio vertinimo rodikliai atitinka Tvarkos aprašo VI skyriuje numatytas sąlygas ir investicija mažina reguliuojamų paslaugų (produkto) kainas esamiems vartotojams (įskaičiavus ir nenudėvėto turto likutinę vertę), nenudėvėta vertė gali būti priskirta reguliuojamų paslaugų (produktų) turto bazei. Komisija spęs ar vadovaujantis Projekto 27 p. nuostatomis nenudėvėto turto vertę priskirti reguliuojamų paslaugų turto bazei investicijų derinimo metu.</p>
14.4.	<p>28. Šilumos įmonių, Vandens įmonių investicijoms į turtą, skirtą įmonių bendrosioms personalo reikmėms, įmonių valdomų teritorijų ar įrenginių tvarkymui, kai investicijos metu įsigijami atskiri turto vienetai neviršija 3 tūkst. Eur, Tvarkos aprašo nuostatos netaikomos. Sąnaudos, patirtos įsigyjant šį turtą, priskiriamos reguliuojamos veiklos sąnaudoms pagal Šilumos įmonių, Vandens įmonių sektorių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo tvarkų reikalavimus.</p> <p>PASTABA. Nebus galima vadovautis apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo tvarkos reikalavimais, kadangi 2018-12-31 Komisijos nutarimu Nr. O3E-470 „Dėl šilumos sektoriaus įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo patvirtinimo“ patvirtintame apraše šios nuostatos nebeliko.</p>	<p>Komentaras.</p> <p>Vadovaujantis Šilumos sektoriaus įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo nuostatomis, pakoreguotas Projekto 6.1.2 p. ir išdėstytas taip: „6.1.2. bendrai derinamų investicijų sąrašas – jį sudaro Šilumos įmonių, Vandens įmonių licencijuojamos veiklos investicijos kilnojamojo inventoriaus vienetais, kurių vertė neviršija 3 tūkst. Eur, Komisijoje derinamos taip pat investicijos, skirtos įmonių bendrosioms personalo reikmėms, įmonių valdomų teritorijų ar įrenginių tvarkymui, kai investicijos metu įsigijami atskiri turto vienetai, išskyrus Tvarkos aprašo 6.1.1 papunktyje nurodytas investicijas bei investicijas į šilumos apskaitos prietaisus, nuotolinio valdymo, nuotolinio duomenų nuskaitymo ir perdavimo įrangą, kompiuterinę ir programinę įrangą“.</p> <p>Atitinkamai, siekiant išvengti nuostatų dubliavimo, panaikintas Projekto 28 p.: „28. Šilumos įmonių, Vandens įmonių investicijoms į turtą, skirtą įmonių bendrosioms personalo reikmėms, įmonių valdomų teritorijų ar įrenginių tvarkymui, kai investicijos metu įsigijami atskiri turto vienetai neviršija 3 tūkst. Eur, Tvarkos aprašo nuostatos netaikomos. Sąnaudos, patirtos įsigyjant šį turtą, priskiriamos reguliuojamos veiklos sąnaudoms pagal Šilumos įmonių, Vandens įmonių sektorių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo tvarkų reikalavimus.“.</p>

14.5.	<p>65. Šilumos įmonės, Vandens įmonės kasmet iki spalio 1 d. pateikia metinį (t. y. tolesnių vienerių metų) Komisijai planuojamų pateikti derinti Tvarkos aprašo 6.1.1.1 papunktyje apibrėžtų investicijų sąrašą, pažymėdamos investicijas į turto, kurio naudingojo tarnavimo laikotarpis yra trumpesnis, nei Komisijos nustatyti arba su ja suderinti ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvai, atnaujinimą. Jei Šilumos įmonei, Vandens įmonei planuojant investicijas į tam tikro turto atnaujinimą, įmonės turto apskaitoje atnaujinamas turto vienetas yra apskaitomas, kaip sudėtinė kito turto dalis, tuomet atnaujinamo turto likutinė vertė prilyginama turto atnaujinimo tikslais naujai įsigyto turto vertei, kuri liktų naujai įsigytam turtui išstarnavus tiek metų, kiek metų buvo eksploatuojamas senas naujai įsigytu turtu keičiamas turtas. Komisijai jau pateiktas investicijų sąrašas gali būti tikslinamas investicijomis, kurios atliktos likviduojant įvykusias avarijas.</p> <p>SIŪLOMAS PATIKSLINIMAS. 65. Šilumos įmonės, Vandens įmonės kasmet iki gruodžio 1 d. pateikia metinį (t. y. tolesnių vienerių metų) Komisijai planuojamų pateikti derinti Tvarkos aprašo 6.1.1.1 papunktyje apibrėžtų investicijų sąrašą, pažymėdamos investicijas į turto, kurio naudingojo tarnavimo laikotarpis yra trumpesnis, nei Komisijos nustatyti arba su ja suderinti ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvai, atnaujinimą.</p> <p>PASTABA. Reikėtų sukonkretinti ar Komisijoje bus derinama investicija, jei ji nebuvo įtraukta į pateikiamą sąrašą, bet numatoma atlikti ne dėl avarijų likvidavimo.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Investicijų sąrašo (sąrašo, kuriame pažymėtos investicijos į turto, kurio naudingojo tarnavimo laikotarpis yra trumpesnis, nei Komisijos nustatyti arba su ja suderinti ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvai, atnaujinimą) pateikimas iki spalio 1 d. Projekte numatytas todėl, kad Komisija turėtų laiko patikrinti ar pagrįstai įmonės keičia nenuodėvėtą turtą. Datos pavėlinimas iš spalio 1 d. į gruodžio 1 d. sumažintų laiką minėtam patikrinimui.</p> <p>Jei bus teikiama derinti investicija (investicija, kurios dėka nurašomas nenuodėvėtas turtas) neįtraukta į iki spalio 1 d. pateikiamų investicijų sąrašą, tuomet tokios investicijos vertinimas gali neprognozuojamai užtrukti, tačiau tai nereiškia, kad tokia investicija Komisijoje (vertinimui įvykus) nebus derinama.</p>
14.6.	<p>Tvarkos aprašo 3 priedo 7 lentelė „7. Sąnaudų pokyčio dėl atliekamos investicijos lentelė“. Lentelėje papildomai prašoma nurodyti: 6. Šilumos perdavimo nuotoliu pokytis dėl investicijos (MWh). Investicijai naudojamų darbo užmokesčio sąnaudų suma (nurodoma tik Šilumos įmonių investicijoms atliekamoms ūkio būdu) (tūkst. Eur).</p> <p>PASTABOS. Turėtų būti ne „nuotolių“, bet „nuostolių“.</p> <p>Darbo užmokesčio sąnaudoms reikėtų nurodyti pastabą „* faktiškai atliktoms investicijoms; planuojamoms investicijoms – jei įmonė</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Patikslintas Projekto 3 priedo 7 lentelėje terminas „nuotolių“ į „nuostolių“.</p>

	tokius duomenis turi“ – planuojant būsimas investicijas, kai nėra parengtų projektų, išskirti darbo užmokesčio sąnaudas yra problematiška.	
15.	Lietuvos vandens tiekėjų asociacijos 2019-03-08 raštas Nr. 33, 2019-03-13 raštas Nr. 35	
15.1.	Atsižvelgiant į tai, kad skiriasi Šilumos įmonių ir Vandens įmonių vykdomos investicijos bei reikalavimai jų derinimui, prašome derinamą teisės akto projektą išskirti į du atskirus, kurių vienas reguliuotų Šilumos įmonių, kitas – Vandens įmonių tvarkytojų investicijų vertinimo ir derinimo Valstybinėje kainų ir energetikos kontrolės komisijoje (toliau – Komisija) tvarką.	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Projekto nuostatos parengtos taip, kad būtų atskirtos pagrindinės investicijų projektų vertinimo ir derinimo Komisijoje dalys, t. y. bendrosios nuostatos, investicijų apimtys, būtini pateikti dokumentai kartu su investicijų projektu, investicijų vertinimo ir derinimo reikalavimai, ekonominis ir finansinis pagrindimai, sprendimų priėmimo dėl investicijų projekto reikalavimai. Pastebėtina, kad didžioji dalis nuostatų taikomos tiek šilumos, tiek geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sektoriams bendrai. Projekte išskiriama, kurie reikalavimai taikomi šilumos tiekėjams, nepriklausomiems šilumos gamintojams, kurie geriamojo vandens tiekėjams ir nuotekų tvarkytojams, paviršinių nuotekų tvarkytojams atitinkamai nurodant kurie priedai yra pildomi. Atsižvelgus į tai, kad dalis reikalavimų taikoma tiek šilumos tiekėjams, nepriklausomiems šilumos gamintojams, tiek vandens tiekėjams ir nuotekų tvarkytojams, paviršinių nuotekų tvarkytojams, atskirų tvarkos aprašų rengimas išskyrimas netikslingas.</p>
15.2.	Atsižvelgiant į tai, kad 2018 m. gruodžio 20 d. įstatymas Nr. XIII-1892, kuriuo pakeisti Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 9 ir 34 straipsniai, įsigalioja nuo 2019-05-02, pakeisti Komisijos nutarimo projekto 2.1 punktą taip: „2.1. Tvarkos aprašas įsigalioja 2019 m. gegužės +2 d.“.	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Patikslintas Nutarimo projekto 2.1 p. ir išdėstytas taip: „2.1. Tvarkos aprašas nuostatos šilumos tiekėjų, nepriklausomų šilumos gamintojų investicijoms įsigalioja 2019 m. balandžio 1 d., geriamojo vandens tiekėjams ir nuotekų tvarkytojams, paviršinių nuotekų tvarkytojams įsigalioja 2019 m. gegužės +2 d.“.</p>
15.3.	Su konstituciniu teisinės valstybės principu susijęs principas <i>lex retro non agit</i> , pagal kurį teisės aktų galia yra nukreipta į ateitį ir neleidžiamas teisės aktų galiojimas atgaline tvarka. Iš nutarimo projekto neaišku, ar reikės derinti investicijas, pagal galiojančius, iki 2019 m. gegužės 2 d. su savivaldybių tarybomis suderintus, veiklos planus, ar nutarimas taikomas nuo naujo reguliavimo periodo (ar nuo naujo perskaičiavimo periodo), ar reikės derinti investicijas, kurios	<p>Atsižvelgta.</p> <p>1. Dėl įgyvendinamųjų nuostatų. Nutarimo projektas papildytas nauju 2.3 p.: „2.3. Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų investicijoms, suderintoms, pradėtoms įgyvendinti bei įgyvendintoms iki Tvarkos aprašo įsigaliojimo, Tvarkos aprašo nuostatos netaikomos. Tvarkos aprašo nuostatos taikomos investicijoms, perskaičiuojant</p>

<p>pilnai įgyvendintos (pilnai „užpajamuotos“ nebaigtoje statyboje, bet neperduotos eksploatuoti arba jau eksploatuojamos) iki 2019 m. gegužės 2 d., ar reikės derinti investicijas, kurios pradėtos įgyvendinti iki 2019 m. gegužės 2 d., bet dar nebaigtos. Atsižvelgdami į tai, prašome Komisijos nutarimo, kuriuo tvirtinamas Šilumos tiekėjų, nepriklausomų šilumos gamintojų, geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų investicijų vertinimo ir derinimo Valstybinėje kainų ir energetikos kontrolės komisijoje tvarkos aprašo projektas (toliau – Projektas), nustatyti, jog tvirtinamo aprašo nuostatos taikomos tik toms investicijoms, kurios patirtos ar kurios numatytos nuo 2019 m. gegužės 2 d. savivaldybių patvirtintuose geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planuose ir geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų veiklos planuose.</p> <p>Be to, norime pastebėti, kad ES struktūrinių fondų lėšomis finansuojami projektai susideda iš kelių veiklų, kurias gali sudaryti daugiau kaip 20 atskirų sutarčių (investicijų) pagal apimtis priskiriamų Investicijų derinimo tvarkos aprašo 6.1.1.1, 6.1.1.2 ir 6.1.1.3 p. Pvz., ES struktūrinėmis lėšomis finansuojamas UAB „Vilniaus vandenys“ įgyvendinamas projektas „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemos renovavimas ir plėtra Vilniaus mieste“ (05.3.2-APVA-R-014-01-0001) susideda iš 4 veiklų: 1. Vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo tinklų rekonstrukcija; 2. Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra; 3. Vandens ruošimo įrenginių nauja statyba; 4. Vilniaus miesto nuotekų valyklos nuotekų valymo įrenginių rekonstrukcija bei 5. Techninės priežiūros paslaugos. Prieš teikiant paraišką Įgyvendinančiai institucijai buvo suplanuotas ir parengtas vienas investicijų projektas „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemos renovavimas ir plėtra Vilniaus mieste“, kuriam planuojamos lėšos buvo įtrauktos į Vilniaus regiono plėtros planą viena eilute pavadinimu „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemos renovavimas ir plėtra Vilniaus mieste“, o su savivaldybėmis suderintame Veiklos plane atskiromis investicijų eilutėmis (virš 20</p>	<p>geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo bazinės kainas ir naujam trejų metų reguliavimo periodui.“.</p> <p><u>2. Dėl sudėtinių investicijų projektų.</u> Derinant tokio pobūdžio projektus, kai projektai yra sudėtiniai ir tęsiasi ilgiau nei metai, Komisija priims sprendimą dėl visos apimties investicijos projekto, kaip tai numatyta Projekto 34 p. Kai projektas yra sudėtinis, Komisija priima sprendimą dėl viso sudėtinio projekto, pagal kurį turi būti pateikiama informacija, kaip tai numatyta Projekto 7.2.4, 8.3, 9.2 p.</p>
---	--

	<p>eilučių), iš kurių dalis bus galutinai įgyvendinti iki 2019 m. gegužės 2 d., kiti pradėti įgyvendinti ir nebaigti, arba nepradėti įgyvendinti. Prašome pateikti papildomą išaiškinimą, kaip reikės derinti (pagal kurio punkto reikalavimus), ir kokius dokumentus (ar reikės atskirai kiekvienam projektui rengti naujus investicinius projektus, ar užteks esamo) pateikti ES struktūrinių fondų lėšomis finansuojamoms investicijoms, kurioms yra vienas bendras investicinis projektas, ir iš kurių dalis jau yra įgyvendinta. Atsižvelgdami į tai, kas paminėta, prašome Projekte aptarti, kaip reikės derinti, ir kokius dokumentus pateikti ES struktūrinių fondų lėšomis finansuojamoms investicijoms, kurioms yra vienas bendras investicinis projektas, ir iš kurių dalis jau yra įgyvendinta.</p>	
15.4.	<p>Siekiant mažinti biurokratinę naštą, siūlome Projektą papildyti nuostata, jog investicijos, numatytos pilnai ar dalinai ES lėšomis finansuojamuose investiciniuose projektuose, kuriems pritarė ES paramą administruojančios institucijos, Komisijos derinamos be papildomo tyrimo.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Įstatymo 9 str. 1 d. 20 p. nustatyta, kad Komisija, vadovaudamasi skaidrumo, objektyvumo ir nediskriminavimo principais bei investicijų efektyvumo, atsipirkimo laikotarpio ir pagrįstumo įvertinimo kriterijais, tvirtina investicijų vertinimo ir derinimo tvarkos aprašą, derina geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų investicijas. Šio įstatymo 34 str. 5 d. nustatyta pareiga geriamojo vandens tiekėjams ir nuotekų tvarkytojams, paviršinių nuotekų tvarkytojams (toliau – Vandens įmonės) derinti investicijas su Komisija. Jeigu investicijos nėra suderintos su Komisija, jos negali būti pripažintos pagrįstomis valstybės reguliuojamoms kainoms nustatyti. Vadovaujantis tuo, kas išdėstyta, Komisija, vykdydama jai pavestas pareigas, atsako už priimamus sprendimus. Dėl kitų valstybės institucijų, derinančių Vandentvarkos sektoriaus investicijas, Komisija nekomentuoja, tačiau atkreipia dėmesį, kad kitoms valstybės institucijoms būtų tikslinga peržiūrėti funkcijas, susijusias su Vandentvarkos sektoriaus investicijų derinimu. Taip pat, Komisija neturi informacijos ir nedalyvauja kitų valstybės institucijų investicijų vertinimo ir derinimo procesuose. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Komisija, vykdydama jai Įstatymu nustatytas pareigas, privalo visapusiškai įsitikinti dėl investicijų projektų pagrįstumo.</p>

15.5.	Atsižvelgiant į tai, kad vamzdynų įrengimo atveju, medžiagų gamintojai neretai garantuoja 50 metų tarnavimo laiką, siūlome Projekto 4.12 punkte numatyti galimybę turto eksploatacijos (nusidėvėjimo) laikotarpio ribą nustatyti 50 metų.	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Nusidėvėjimo laikotarpis patikslintas į projekto ataskaitinį laikotarpį taip, kaip yra reglamentuota VŠĮ Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus 2014 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 2014/8-337 (2016 m. gruodžio 31 d. įsakymo Nr. 2016/8-225 redakcija) patvirtintoje Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš ES struktūrinės paramos ir/ar valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodikoje. Projekto 4.11 p. (buvęs 4.12 p.) taikomas investicijų atsiperkamumui vertinti, tačiau turto eksploatacijos (nusidėvėjimo) laikotarpių riba infrastruktūrai taikoma vadovaujantis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų įmonių apskaitos atskyrimo ir susijusių reikalavimų aprašo, patvirtinto Komisijos 2018 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. O3E-459 „Dėl Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų įmonių apskaitos atskyrimo ir susijusių reikalavimų aprašo patvirtinimo“ nuostatomis.</p>
15.6.	<p>Siekiant aiškumo ir konkretumo siūlome patikslinti Projekto 4.14 punkte numatytą „reguliuojamų kainų“ sąvoką, nurodant ar Investicijų derinimo tvarkos aprašas taikomas perskaičiuojant bazines kainas:</p> <p>„4.14. Reguliuojamos kainos – Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos šilumos tiekėjų, nepriklausomų šilumos gamintojų, geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų derinamos ir (arba) nustatomos paslaugų (produkto) bazinės kainos, arba perskaičiuotos bazinės kainos, arba konkrečios kainos“.</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Patikslintas Projekto 4.13 p. (buvęs 4.14 p.): „4.13. Reguliuojamos kainos – Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos šilumos tiekėjų, nepriklausomų šilumos gamintojų, geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų derinamos ir (arba) nustatomos paslaugų (produkto) bazinės kainos arba perskaičiuotos bazinės kainos, arba konkrečios kainos;“.</p>
15.7.	Projekto 6.1 punkte neaiškiai apibrėžtos investicijų grupės: 6.1 punkte išvardintos investicijų grupės apima investicijas, kurių vertė yra mažesnė už ribinę sumą, didesnė už ribinę sumą, kurių vertė 1.5 mln. ir didesnė, t. y. apima visas investicijas. Nebeaišku, kokios investicijos yra priskirtinos bendrai derinamų investicijų sąrašui (6.1.2 p.); be to, 28 punkte nurodyta, kad įmonių investicijoms į turtą, skirtą įmonių bendrosioms personalo reikmėms, įmonių valdomų teritorijų ar įrenginių tvarkymui, kai investicijos metu įsigijami	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Projekto 6.1.2 p. nustatoma, kad bendrai derinamų investicijų sąrašas – jį sudaro Komisijoje derinamos investicijos, išskyrus Tvarkos aprašo 6.1.1 papunktyje nurodytas investicijas. Atsižvelgiant į tai, visos kitos investicijos, kurios nepatenka į 6.1 p. nurodytas investicijas, derinamos bendrai derinamų investicijų sąrašu, kuriam reikalavimus nustato Projekto IV skyrius. Atitinkamai, pakoreguotas Projekto 6.1.2 p.: „6.1.2. bendrai derinamų investicijų sąrašas – jį</p>

	<p>atskiri turto vienetai neviršija 3 tūkst. Eur, Tvarkos aprašo nuostatos netaikomos. Atsižvelgdami į tai, siūlome 4 punkte pateikti ribinės sumos sąvoką, taip pat papildyti Projekto 6.1.2 punktą, nurodant konkrečiau, kokios investicijos turėtų būti derinamos bendrai. Nustatant ribinę sumą, siūlome atsisakyti Projekto 6.1.1.2 punkte naudojamo 9 proc. kriterijaus, t. y. „likusioms Vandens įmonėms – 9 proc. nuo Vandens įmonėms metinės į geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo kainą įskaičiuotos nusidėvėjimo sumos) ir ne didesnė nei 1,5 mln. Eur“, o apibrėžti konkrečia suma. Jeigu ribinei sumai nustatyti, kaip skiriamoji riba (tarp procentinio nustatymo ir 0,3 mln. ribinės sumos) yra pasirinkta 40 tūkst. vartotojų, tai logiška, kad įmonės, kurių vartotojų skaičius yra nedaug mažesnis nei 40 tūkst., ta suma irgi neturėtų būti žymiai mažesnė už 0,3 mln. Eur. Asociacijos įsitikinimu, visoms Vandens įmonės nustatyti vienoda 0,3 mln. Eur riba.</p>	<p>sudaro Šilumos įmonių, Vandens įmonių licencijuojamos veiklos investicijos kilnojamojo inventoriaus vienetais, kurių vertė neviršija 3 tūkst. Eur, Komisijoje derinamos taip pat investicijos, skirtos įmonių bendrosioms personalo reikmėms, įmonių valdomų teritorijų ar įrenginių tvarkymui, kai investicijos metu įsigijami atskiri turto vienetai, išskyrus Tvarkos aprašo 6.1.1 papunktyje nurodytas investicijas bei investicijas į šilumos apskaitos prietaisus, nuotolinio valdymo, nuotolinio duomenų nuskaitymo ir perdavimo įrangą, kompiuterinę ir programinę įrangą“.</p> <p>Atitinkamai, siekiant išvengti nuostatų dubliavimo, panaikintas Projekto 28 p.: „28. Šilumos įmonių, Vandens įmonių investicijoms į turtą, skirtą įmonių bendrosioms personalo reikmėms, įmonių valdomų teritorijų ar įrenginių tvarkymui, kai investicijos metu įsigijami atskiri turto vienetai neviršija 3 tūkst. Eur, Tvarkos aprašo nuostatos netaikomos. Sąnaudos, patirtos įsigyjant šį turtą, priskiriamos reguliuojamos veiklos sąnaudoms pagal Šilumos įmonių, Vandens įmonių sektorių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo tvarkų reikalavimus“.</p> <p>Projekto 6.1.1.2 p. nustatoma, kad investicijos, kurių vertė yra didesnė už ribinę sumą (Šilumos įmonėms ir Vandens įmonėms, aptarnaujančioms daugiau nei 40 tūkstančių vartotojų – ne mažiau nei 0,3 mln. Eur, likusioms Šilumos įmonėms – 9 proc. nuo įmonės metinės į šilumos kainą įskaičiuotos nusidėvėjimo sumos, likusioms Vandens įmonėms – 9 proc. nuo Vandens įmonėms metinės į geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo kainą įskaičiuotos nusidėvėjimo sumos) ir ne didesnė nei 1,5 mln. Eur. Manytina, kad šiame punkte tam tikrų ribų nustatymas įneša aiškumo, kokios investicijos patenka į šios apimties investicijų grupę, todėl manytina, kad paaiškinimas šios grupės investicijų tikslingas Projekto 6.1.1.2 p.</p>
15.8.	<p>Siūlome numatyti, kad bendrai derinamų investicijų sąrašu (Projekto 6.1.2) būtų derinamos ne tik investicijos valdomo turto priežiūrai, bet ir investicijos plėtrai ir investicijos efektyvumo didinimui</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Pakoreguotas Projekto 6.1.2 p.: „6.1.2. bendrai derinamų investicijų sąrašas – jį sudaro Šilumos įmonių, Vandens įmonių licencijuojamos veiklos investicijos kilnojamojo inventoriaus</p>

	modernizuojant sistemas, kurios neviršija Projekto 6.1.1.2 p. nurodytos ribinės sumos.	vienetams, kurių vertė neviršija 3 tūkst. Eur, Komisijoje derinamos taip pat investicijos, skirtos įmonių bendrosioms personalo reikmėms, įmonių valdomų teritorijų ar įrenginių tvarkymui, kai investicijos metu įsigijami atskiri turto vienetai, išskyrus Tvarkos aprašo 6.1.1 papunktyje nurodytas investicijas bei investicijas į šilumos apskaitos prietaisus, nuotolinio valdymo, nuotolinio duomenų nuskaitymo ir perdavimo įrangą, kompiuterinę ir programinę įrangą;“. Manytina, kad bendrai derinamų investicijų sąrašu turėtų būti derinamos investicijos, kurių apimtis sąlyginai nedidelė. Kitos investicijos turėtų būti derinamos atskirai, kadangi jos gali turėti įtaką reguliuojamų paslaugų kainai, turi būti vertinamas jų atsiperkamumas, efektyvumas, vertinamos alternatyvos bei pasirenkamas optimalus sprendimas.
15.9.	Projekto 6.2 punkte išskiriamas investicijų grupavimas pagal grupes. Pirma, svarstyтина, gal labiau tiktų vadinti grupavimu pagal trukmę ir finansavimo šaltinį, antra, pastebėtina, jog jos vėlgi apima visas investicijas. Kadangi neaiškus investicijų priskyrimas grupėms, toliau iš Projekto nuostatų nėra suprantama, kada ir kokios investicijų grupės yra derinamos ir koks dokumentas teikiamas derinimui (investicinis projektas grupei, bendrai visoms investicijoms ar atskirai kiekvienam projektui). Siūlome aiškiai sugrupuoti investicijas ir nurodyti, kada ir kuri investicijų grupė teikiama derinimui.	Atsižvelgta. Projekto 6.1.2 p. nustatoma, kad bendrai derinamų investicijų sąrašas – jį sudaro Komisijoje derinamos investicijos, išskyrus Tvarkos aprašo 6.1.1 papunktyje nurodytas investicijas. Atsižvelgiant į tai, visos kitos investicijos, kurios nepatenka į 6.1 p. nurodytas investicijas, derinamos bendrai derinamų investicijų sąrašu, kuriam reikalavimus nustato Projekto IV skyrius. Atitinkamai, pakoreguotas Projekto 6.1.2 p.: „6.1.2. bendrai derinamų investicijų sąrašas – jį sudaro Šilumos įmonių, Vandens įmonių licencijuojamos veiklos investicijos kilnojamojo inventoriaus vienetai, kurių vertė neviršija 3 tūkst. Eur, Komisijoje derinamos taip pat investicijos, skirtos įmonių bendrosioms personalo reikmėms, įmonių valdomų teritorijų ar įrenginių tvarkymui, kai investicijos metu įsigijami atskiri turto vienetai, išskyrus Tvarkos aprašo 6.1.1 papunktyje nurodytas investicijas bei investicijas į šilumos apskaitos prietaisus, nuotolinio valdymo, nuotolinio duomenų nuskaitymo ir perdavimo įrangą, kompiuterinę ir programinę įrangą;“. Atitinkamai, siekiant išvengti nuostatų dubliavimo, panaikintas Projekto 28 p.: „28. Šilumos įmonių, Vandens įmonių investicijoms į turtą, skirtą įmonių bendrosioms personalo reikmėms, įmonių valdomų teritorijų ar įrenginių tvarkymui, kai investicijos metu

		<p>įsigyjami atskiri turto vienetai neviršija 3 tūkst. Eur, Tvarkos aprašo nuostatos netaikomos. Sąnaudos, patirtos įsigyjant šį turtą, priskiriamos reguliuojamos veiklos sąnaudoms pagal Šilumos įmonių, Vandens įmonių sektorių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo tvarkų reikalavimus.“.</p>
15.10.	<p>Projekto 7.2 punkte nustatoma, kad Šilumos įmonės, Vandens įmonės Tvarkos aprašo 6.1.1.1 papunktyje nurodytų investicijų derinimui Komisijai pateikia galimybių studiją ir (arba) investicijų projektą. Pastebėtina, kad investicinių projektų ar galimybių studijų parengimas priklausomai nuo objekto apimtys ir sudėtingumo gali kainuoti ženkliai sumas. Dėl to Projekte siūlome įtvirtinti, kad šios išlaidos bus vertinamos investicijose.</p>	<p>Komentaras.</p> <p>Pastebėtina, kad Projekto nuostatos nustato investicijų vertinimo ir derinimo principus bei tvarką. Vandens įmonių sąnaudų skaičiavimo reikalavimai nustatyti Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų įmonių apskaitos atskyrimo ir susijusių reikalavimų apraše, patvirtintame Komisijos 2018 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. O3E-459 „Dėl Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų įmonių apskaitos atskyrimo ir susijusių reikalavimų aprašo patvirtinimo“. Vadovaujantis minėto teisės akto nuostatomis, sąnaudos galimybių studijų rengimui pripažįstamos pagrįstomis. Taip pat, atkreiptinas dėmesys, kad Komisija Projekte nenustato reikalavimų Vandens įmonėms rengti atskirų galimybių studijų, specialiai skirtų Komisijai. Komisijos turimomis žiniomis Vandens įmonės, rengdamos investicinius projektus šiuo metu rengia dokumentus, kurie numatyti Projekto 7–9 p. ir IV skyriuje bei šiuos dokumentus teikia kitoms valstybės institucijoms vertinti kartu su investicijų projektu (pvz., galimybių studijos, alternatyvų vertinimas ir pan.), vadovaudamosi 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.3.2-APVA-R-014 priemonės „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra, įmonių valdymo tobulinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašu Nr. 1, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015-10-07 įsakymu Nr. D1-717 ir 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.3.2-APVA-V-013 priemonės „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo ūkio</p>

		<p>gerinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašu Nr. 2, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015-12-01 įsakymu Nr. D1-874.</p> <p>Taip pat, Projekto 7 p. numatyta, kad teikiant derinti Komisijai Projekto 6.1.1.1 p. numatytas investicijas (investicijos, kurių apimtis 1,5 mln. Eur ir daugiau), kartu su investiciniu projektu pateikiama galimybių studija arba investicinis projektas (pasirinktinai), kuriame turi būti numatytas alternatyvų vertinimas ir optimalaus sprendimo pateikimas. Projekto 8 p. nustatyta, kad teikiant derinti Komisijai Projekto 6.1.1.2 p. numatytas investicijas (investicijos, kurių apimtis 300 tūkst. Eur – 1,5 mln. Eur), kartu su projektu pateikiamas alternatyvų vertinimas arba optimalaus sprendimo pateikimas (pasirinktinai). Taigi, skirtumas tarp dviejų apimčių investicinių projektų tas, kad investicijoms, kurių apimtis 1,5 mln. Eur ir didesnėms alternatyvų vertinimas yra privalomas, o investicijoms, kurių apimtis 300 tūkst. Eur – 1,5 mln. Eur, alternatyvų vertinimas neprivalomas, užtenka pateikti tik optimalų variantą. Atsižvelgiant į Vandentvarkos sektoriaus specifiką, Vandens įmonėms perduodamo turto vertė gali viršyti investicijų apimtį 1,5 mln. Eur, kuomet alternatyvų vertinimas neatliekamas, nes turtas perduodamas įmonei valdyti iš savivaldybės įmonės nuosavybėn. Atsižvelgiant į tai, Projektas papildytas nauju 7.12 p., kuris nustato, kad esant tokiai situacijai, kuomet savivaldybė Vandens įmonei perduoda disponuoti turtą, kurio vertė 1,5 mln. Eur ir daugiau, tuomet neprivaloma pateikti alternatyvų vertinimo, o užtenka pateikti tik optimalų variantą kartu su Komisijai teikiamu investicijos projektu. Taip pat, pakoreguotas Projekto 7.2.3 p., jį išdėstant taip: „7.2.3. investicijos įgyvendinimo alternatyvų įvertinimas ir optimalaus sprendimo pasirinkimas (Vandens įmonių investicijų vandens pristatymo ir nuotekų surinkimo veiklai, Šilumos įmonių investicijų, skirtų nenuodėvėto ilgalaikio turto atnaujinimui, įgyvendinimo alternatyvų įvertinimas ir (arba) optimalaus sprendimo pasirinkimas)“.</p>
15.11.	Atsižvelgiant į tai, kad 5 priedo 4 lentelė pildoma turto perdavimo atveju (kaip numatyta 7.10.2 p.), Projekto 7.2.2 punkte nuorodą dėl	Atsižvelgta.

	<p>pildomų lentelių reikėtų ištaisyti į „5 priedo 1-3 lenteles“:</p> <p>„7.2.2. investicijos pagrindimas. Šilumos įmonių atveju, turi būti užpildytos Tvarkos aprašo 3 priedo 1-13 lentelės, kurios atitinka pagal temą teikiamas derinti investicijas. Vandens įmonių atveju, turi būti užpildytos Tvarkos aprašo 5 priedo 1-43 lentelės, kurios atitinka pagal temą teikiamas derinti investicijas;“.</p>	<p>Pakoreguotas Projekto 7.2.2 p. ir išdėstytas taip: „7.2.2. investicijos pagrindimas. Šilumos įmonių atveju, turi būti užpildytos Tvarkos aprašo 3 priedo 1–1043 lentelės, kurios atitinka pagal temą teikiamas derinti investicijas. Vandens įmonių atveju, turi būti užpildytos Tvarkos aprašo 5 priedo 1–34 lentelės, kurios atitinka pagal temą teikiamas derinti investicijas;“.</p>
15.12.	<p>Projekto 7.2.3 punktu reikalaujama, kad galimybių studijoje ir (arba) investicijų projekte turi būti investicijos įgyvendinimo alternatyvų įvertinimas ir optimalaus sprendimo pasirinkimas.</p> <p>Pastebėtina, kad alternatyvų vertinimas atliekamas rengiant specialiuosius vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planus. Pagal Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisyklių 22.2 punktą bendrųjų sprendinių formavimo studijoje ekonominio skaičiavimo ir aplinkosaugos vertinimo ataskaita turi būti suderinta su Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisija ir Aplinkos ministerija. Taigi, netikslinga Projekte numatyti pakartotinio alternatyvų vertinimo ir derinimo su Komisija. Tokių investicijų derinimui turėtų būti reikalaujama įvertinti ir pateikti išimtinai tik papildomus, minėtuose dokumentuose nenagrinėtus duomenis, pvz.. investicijų įtaka kainoms ir pan.</p> <p>Tvarkos aprašo projekto 7.2.3 ir 8.6 punktuose nurodyta, kad 6.1.1.1 ir 6.1.1.2 papunkčiuose apibūdintų investicijų (kurios didesnės nei 0,3 mln. Eur) derinimui pateikiamas „<i>investicijos įgyvendinimo alternatyvų įvertinimas ir (arba) optimalaus sprendimo pasirinkimas</i>“. Tvarkos aprašo projekto 20 punkte nurodyta, kad tik 6.1.1.1 papunktyje nurodytoms investicijoms (didesnėms nei 1,5 mln. Eur) turi būti pateiktas alternatyvų vertinimas. Nežiūrint šio neatitikimo (dėl investicijų apimčių), manome, kad alternatyvų pagrindimo ir palyginimo prašymas yra perteklinis ir nėra tikslingas, ypačiai įvertinant 21 punkte nurodytą reikalavimą – „<i>keliamų prielaidų, kad numatyta investicija nebus įgyvendinta, analizė nelaikoma galima investicijos įgyvendinimo alternatyva</i>.“ Pagal pateiktą projekto redakciją, tinklų rekonstrukcijai ar plėtrai numčius,</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p><u>1. Dėl perteklinių dokumentų rengimo.</u> Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo (toliau – Įstatymas) 9 str. 1 d. 20 p. nustatyta, kad Komisija, vadovaudamasi skaidrumo, objektyvumo ir nediskriminavimo principais bei investicijų efektyvumo, atsipirkimo laikotarpio ir pagrįstumo įvertinimo kriterijais, tvirtina investicijų vertinimo ir derinimo tvarkos aprašą, derina geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų investicijas. Šio įstatymo 34 str. 5 d. nustatyta pareiga geriamojo vandens tiekėjams ir nuotekų tvarkytojams, paviršinių nuotekų tvarkytojams (toliau – Vandens įmonės) derinti investicijas su Komisija. Jeigu investicijos nėra suderintos su Komisija, jos negali būti pripažintos pagrįstomis valstybės reguliuojamoms kainoms nustatyti. Atsižvelgiant į tai, kad investicijos turi (gali turėti) įtaką reguliuojamų paslaugų kainoms, Komisija privalo įsitikinti, kad planuojamos, įgyvendinamos ar faktiškai atliktos investicijos visapusiškai įvertintos, alternatyvos išnagrinėtos, o investicinis projektas pagrįstas. Projekto 7–9 p. ir IV skyriuje numatoma, kokius dokumentus privaloma pateikti investicijų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo sektoriuje (toliau – Vandentvarkos sektorius) derinimui. Dokumentų, pagrindžiančių investicijų projektą, kiekis priklauso nuo investicijos apimties ir svarbos. Komisijos turimomis žiniomis Vandens įmonės, rengdamos investicinius projektus šiuo metu rengia dokumentus, kurie numatyti Projekto 7–9 p. ir IV skyriuje bei šiuos dokumentus teikia kitoms valstybės institucijoms vertinti kartu su investicijų projektu (pvz., galimybių studijos, alternatyvų vertinimas ir pan.), vadovaudamasi 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų</p>

<p>pvz. 400 tūkst. Eur, reikėtų ruošti investicijų alternatyvą, kuri sunkiai įsivaizduojama. Nors Tvarkos aprašo projekto 20 punkte nurodoma, „jeigu investicija negali turėti alternatyvų, įmonė tą turi paaiškinti ir pagrįsti investicijų projekte“, vadinasi, nesant galimybės pateikti alternatyvos reikia pagrindimo ir įrodymo. Taip pat kyla klausimas, kokie kriterijai apsprendžia, ar investicija turi alternatyvą, ar ne. Ar spec. automobilio veiklos vykdymui įsigijimas turi turėti alternatyvą? Pagal 21 punktą <i>lyginimas dviejų situacijų įgyvendinant investiciją ir jos neįgyvendinant nelaikoma alternatyva</i>. Atkreipiame dėmesį, kad dažnu atveju įmonė nagrinėja ir renkasi būtent tarp šių dviejų alternatyvų - dažnai nėra klausimo „kaip daryti“ (nes būna vienintelis įmanomas būdas), o tik klausimas „ar daryti“. Jeigu yra alternatyvūs investicijų įgyvendinimo būdai, žinoma. Įmonės juos nagrinėja ir vertina. Tačiau reikalavimas <i>visais atvejais</i> pateikti bent dvi investicijų įgyvendinimo alternatyvas dažnai bus tiesiog papildomos sąnaudos (darbo laiko, konsultacijų) įmonei, bandant „išrasti“ antrąją alternatyvą. Reikalavimas pateikti investicijų įgyvendinimo alternatyvas nedidelės apimties investicijoms yra perteklinis. Manytume, kad alternatyvų pateikimas turėtų būti prašomas teikiant derinti tik ES lėšomis finansuojamus projektus arba jo visai atsisakoma.</p> <p>Atsižvelgiant į Projekte išdėstytas nuostatas, manome, kad vadovaujantis protingumo, naudingumo, reikšmingumo principais, finansinis ir ekonominis investicijų pagrindimas turėtų būti teikiamas tik kartu su ES fondų lėšomis įgyvendinamiems projektams. Tačiau kita vertus, teikiant derinti investicijas, finansuojamas ES fondų lėšomis, neturėtų būti reikalaujama rengti papildomų pagrindžiančių dokumentų (galimybių studijų, investicijų projektų, alternatyvų vertinimo ir kt.), nes tiek finansinis, tiek socialinis-ekonominis investicijų efektyvumas ir pagrįstumas projektų atvejais būna išnagrinėtas ir kompetentingų institucijų įvertintas projektinių pasiūlymų ir paraiškų finansavimui gauti rengimo metu.</p>	<p>programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.3.2-APVA-R-014 priemonės „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra, įmonių valdymo tobulinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašu Nr. 1, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015-10-07 įsakymu Nr. D1-717 ir 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.3.2-APVA-V-013 priemonės „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo ūkio gerinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašu Nr. 2, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015-12-01 įsakymu Nr. D1-874. Atsižvelgiant į tai, Vandens įmonėms nesiūloma rengti kitokio pobūdžio dokumentų teikiant derinti Komisijai investicijų projektą, išskyrus tuos dokumentus, kurie susiję su investicijų projekto poveikiu reguliuojamų paslaugų kainoms.</p> <p><u>2. Dėl alternatyvų vertinimo.</u> Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo (toliau – Įstatymas) 9 str. 1 d. 20 p. nustatyta, kad Komisija, vadovaudamasi skaidrumo, objektyvumo ir nediskriminavimo principais bei investicijų efektyvumo, atsipirkimo laikotarpio ir pagrįstumo įvertinimo kriterijais, tvirtina investicijų vertinimo ir derinimo tvarkos aprašą, derina geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų investicijas. Šio įstatymo 34 str. 5 d. nustatyta pareiga geriamojo vandens tiekėjams ir nuotekų tvarkytojams, paviršinių nuotekų tvarkytojams (toliau – Vandens įmonės) derinti investicijas su Komisija. Jeigu investicijos nėra suderintos su Komisija, jos negali būti pripažintos pagrįstomis valstybės reguliuojamoms kainoms nustatyti. Taip pat, pabrėžtina, kad Komisijai derinti investicijas nustatyta pareiga Įstatymu, todėl Komisija, vykdydama jai pavestas pareigas, atsako už priimamus sprendimus. Dėl kitų valstybės institucijų, derinančių Vandentvarkos sektoriaus investicijas, Komisija nekommentuoja, tačiau atkreipia dėmesį, kad kitoms valstybės institucijoms būtų tikslinga peržiūrėti funkcijas, susijusias</p>
--	---

		<p>su Vandentvarkos sektoriaus investicijų derinimu. Atsižvelgiant į tai, kad investicijos turi (gali turėti) įtaką reguliuojamų paslaugų kainoms, Komisija privalo įsitikinti, kad planuojamos, įgyvendinamos ar faktiškai atliktos investicijos visapusiškai įvertintos, alternatyvos išnagrinėtos, o investinis projektas pagrįstas, nepriklausomai nuo to, kokiomis lėšomis investicija finansuojama (ES, privačiomis ar kt.). Atsižvelgiant į tai, kad investicijos turi (gali turėti) įtaką reguliuojamų paslaugų kainoms, Komisija privalo įsitikinti, kad planuojamos, įgyvendinamos ar faktiškai atliktos investicijos visapusiškai įvertintos, alternatyvos išnagrinėtos, o investinis projektas pagrįstas. Projekto 7–9 p. ir IV skyriuje numatoma, kokius dokumentus privaloma pateikti investicijų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo sektoriuje (toliau – Vandentvarkos sektorius) derinimui. Dokumentų, pagrindžiančių investicijų projektą, kiekis priklauso nuo investicijos apimties ir svarbos. Komisijos turimomis žiniomis Vandens įmonės, rengdamos investicinius projektus šiuo metu rengia dokumentus, kurie numatyti Projekto 7–9 p. ir IV skyriuje bei šiuos dokumentus teikia kitoms valstybės institucijoms vertinti kartu su investicijų projektu (pvz., galimybių studijos, alternatyvų vertinimas ir pan.), vadovaudamosi 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.3.2-APVA-R-014 priemonės „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra, įmonių valdymo tobulinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašu Nr. 1, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015-10-07 įsakymu Nr. D1-717 ir 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.3.2-APVA-V-013 priemonės „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo ūkio gerinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašu Nr. 2, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015-12-01 įsakymu Nr. D1-874. Atsižvelgiant į tai, Vandens įmonėms nesiūloma rengti kitokio pobūdžio dokumentų</p>
--	--	--

		<p>teikiant derinti Komisijai investicijų projektą, išskyrus tuos dokumentus, kurie susiję su investicijų projekto poveikiu reguliuojamų paslaugų kainoms.</p> <p>Pastebėtina, kad Komisijos sprendimai, susiję su reguliuojama veikla, priimami pagal Įstatymu suteiktus įgaliojimus ir vykdant Įstatymo reikalavimus bei įgyvendinant Įstatyme įtvirtintus tikslus. Įstatymus įgyvendinantieji teisės aktai grindžiami įstatymu ir reiškia, jog įgyvendinamieji teisės aktai tik detalizuoja įstatymuose nustatytą reguliavimą ir negali nustatyti platesnio reguliavimo, nukrypti nuo įstatyme išreikštos įstatymų leidėjo valios. Todėl manytina, kad savivaldybių geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų projektų derinimas su Komisija ir papildomos Įstatyme nenumatytos funkcijos priskyrimas Komisijai neatitinka teisės aktų hierarchijos principų.</p> <p>Įvertinus pateiktą pastabą, patikslintas Projekto 7.2.3 p. ir Projektas papildytas nauju 7.12 p.: „7.2.3. investicijos įgyvendinimo alternatyvų įvertinimas ir optimalaus sprendimo pasirinkimas (Vandens įmonių investicijų vandens pristatymo ir nuotekų surinkimo veiklai, Šilumos įmonių investicijų, skirtų nudėvėto ilgalaikio turto atnaujinimui, įgyvendinimo alternatyvų įvertinimas ir (arba) optimalaus sprendimo pasirinkimas);“; „7.12. Kai Vandens įmonei turtas savivaldybės sprendimu perduodamas užtikrinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų paslaugas, pateikiamas investicijos įgyvendinimo alternatyvų vertinimas arba optimalaus sprendimo pasirinkimas.“.</p> <p><u>3. Dėl transporto įsigijimo veiklai vykdyti.</u> Esant tokioms investicijoms, kuomet perkamas transportas veiklai vykdyti, alternatyvų vertinimas, manytina, turi būti atliekamas, pvz., vertinant tokio turto įsigijimo įmonės nuosavybės ir tokio turto nuomos rinkoje alternatyvas bei pateikti optimalų sprendimą. Atsižvelgiant į tai, kad investicijos turi (gali turėti) poveikį reguliuojamų paslaugų kainoms, alternatyvų vertinimas didelės apimties investiciniams projektams, finansuojamiems tiek ES struktūrinių fondų lėšomis, tiek kitomis</p>
--	--	--

		lėšomis būtinas siekiant įsitinkinti projekto pagrįstumu ir atsiperkamumu.
15.13.	<p>Teikiant derinti investicijas, Projekto 6.1.1.2 ir 6.1.1.3 papunkčiuose nurodytoms investicijoms (mažesnėms nei 1,5 mln. Eur) pagal Projekto 8.11 ir 9.5 punktus turi būti pateikiamos ir „<i>investicijų, kurioms viešųjų pirkimų procedūra jau įvykusi, viešųjų pirkimų protokolų kopijas (kuriose nurodytos investicijų sumos)</i>“. Iš parengto Tvarkos aprašo projekto nesuprantama, koku tikslu yra reikalaujama teikti duomenis apie viešųjų konkursų laimėtojus/dalyvius. Jei tokia informacija renkama. Projekte turėtų būti išdėstytos nuostatos, kokiems investicijų efektyvumo vertinimo kriterijams įvertinti tokia informacija bus naudojama, kaip tokie duomenys gali įtakoti investicijų derinimo/nederinimo rezultatą. Pastebėtina, jog protokoluojami tik pirkimų komisijų posėdžiai, o pagal Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų įstatymo (toliau - Pirkimų įstatymas) 31 straipsnio 1 dalį pirkimo komisija gali būti nesudaroma mažos vertės pirkimų procedūroms, t.y. kai prekių ir paslaugų pirkimo numatoma vertė yra mažesnė kaip 58 000 Eur be PVM. darbų pirkimo numatoma vertė yra mažesnė kaip 145 000 Eur be PVM (Pirkimų įstatymo 4 str. 3 d.). Taigi, mažos vertės pirkimų atvejais pirkimų rezultatai yra fiksuojami ne pirkimų komisijos protokole, o tiekėjų apklausos pažymoje. Todėl prašomos protokolų kopijos negalėtų būti pateiktos (jei pirkimą atlieka vienas asmuo - pirkimo organizatorius, protokolas nėra rašomas). Tik pirkimų komisijos vykdomi pirkimai (virš aukščiau nurodytų verčių) yra protokoluojami. Be to, viešųjų pirkimų protokolai nėra viešai skelbiama informacija. Didesnės vertės, kurių pirkimus vykdo pirkimų komisija, rezultatai yra fiksuojami pirkimų procedūrų ataskaitose, kurios yra viešinamos internetinėje svetainėje (https://cvpp.eviesiejiipirkimai.lt/ReportsOrProtocol). Taip pat Pirkimų įstatymo numatyta tvarka viešai skelbiamos įvykusių viešųjų pirkimų numatytoms investicijoms įgyvendinti sudarytos sutartys. Nėra žinoma, koku tikslu būtų naudojami Projekto 8.11 ir 9.5</p>	<p>Atsižvelgta. Pakoreguoti Projekto 8.11 ir 9.5 p., nustatant kad prie investicijų projekto būtų pateikiama viešųjų pirkimų sutarties (sutarčių) kopija (kopijos), kuriose nurodytos investicijų sumos: „8.11. investicijų, kurioms įvykdyta viešųjų pirkimų (išskyrus mažos vertės viešuosius pirkimus) procedūra jau įvykusi, viešųjų pirkimų dokumentų protokolų kopijas (pavyzdžiui, pirkimo-pardavimo sutartis, protokolas ir pan.), (kuriose nurodytos investicijų sumos);“; „9.5. investicijų, kurioms įvykdyta viešųjų pirkimų (išskyrus mažos vertės viešuosius pirkimus) procedūra jau įvykusi, viešųjų pirkimų dokumentų protokolų kopijas (pavyzdžiui, pirkimo-pardavimo sutartis, protokolas ir pan.), (kuriose nurodytos investicijų sumos);“.</p>

	punktuose numatyti pateikti viešųjų pirkimų protokolai. Esant poreikiui, siūlome teikti sutarčių kopijas, arba. kaip minėta aukščiau ir p. kaip pagrindžiama šio rašto 19 punkte. Projekto 8.11 ir 9.5 punktus išbraukti.	
15.14.	Siekiant aiškumo siūlome 7.2.6 p. ir 7.2.7 p. pateikti nuorodas į Tvarkos aprašo V ir VI skyrius: „7.2.6. finansinis investicijos pagrindimas (VI skyriuje numatyta tvarka): <...> 7.2.7. ekonominis investicijos įvertinimas (V skyriuje numatyta tvarka): <...> ”	Atsižvelgta. Pakoreguoti Projekto 7.2.6 ir 7.2.7 p. ir išdėstyti taip: „7.2.6. finansinis investicijos pagrindimas Tvarkos aprašo VI skyriuje nustatyta tvarka: “; „7.2.7. ekonominis investicijos įvertinimas Tvarkos aprašo VII skyriuje nustatyta tvarka: “.
15.15.	Projekto 7.2.11 p. pateikta nuoroda į 64 p., iš kurio nėra aišku, kokią konkrečiai informaciją reikėtų pateikti Komisijai, todėl siūlome papildyti Projekto 7.2.11 p., konkrečiau nurodant, kokia informacija turėtų būtų pateikiama Komisijai. Taip pat iš Projekto 64 p. formuluotės nėra aišku, kaip Komisija kontroliuos suderintų investicijų vykdymą, kokie gali būti suderinti investicijų projektų rodikliai. Be to. nėra numatytas atvejis, kai derinimo metu nustatyti rodikliai nepasiekiami dėl nuo Vandens įmonių nepriklausančių veiksnių (tokių kaip rinkos pokyčiai, viešųjų pirkimų procedūros, teisės aktų pasikeitimai ir pan.). kas yra numatyta kaip būtinios Vandens įmonės sąnaudos Kainų nustatymo metodikos 57.12 p. Dėl to siūlome papildyti Projekto 64 p. nuostatomis, kai ankstesnio derinimo metu nustatyti rodikliai nepasiekiami dėl nuo Vandens įmonių nepriklausančių veiksnių.	Komentaras. Įvertinus pateiktą pastabą, panaikintas Projekto 7.2.11 p. Projekto 7.2.12 ir 7.2.13 p. numeracija patikslinta į 7.2.11 ir 7.2.12 p.
15.16.	Projekto 7.6. 8.10 ir 9.4 punktuose išperkamo turto investicijoms įvertinti numatyta būtinai pateikti išperkamo turto vertintojo pažymos kopiją apie išperkamo turto vertę. Labai dažnu atveju, turtas yra įsigijamas už mažesnę nei rinkos ar net simbolinę kainą (1 Eur) ar objektas perleidžiamas neatlygintinai. Tokie atvejai yra naudingi viešiesiems vandens tiekėjams, taip pat ir vartotojams, abonentams, nekilnojamojo turto vystytojams. Tačiau, kai privačios vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros savininkas parduoda turtą už simbolinę kainą, akivaizdu, kad nėra tikslo atlikti nekilnojamojo turto vertinimo. Atsižvelgiant į tai. siūlome numatyti galimybę tokiais	Neatsižvelgta. Įstatymo 16 str. 2 ir 3 d. nustatyta, kad objektų, kurių statytojas yra ne viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, paviršinių nuotekų tvarkytojas, išpirkimas vykdomas Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų išpirkimo tvarkos aprašo nustatyta tvarka. To paties Įstatymo 16 str. 6 d. nustatyta, kad geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo objektai iš vartotojų ir abonentų išperkami savivaldybių iniciatyva. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų išpirkimo tvarkos aprašo 16 ir 17 p. nustatyta,

	<p>atvejais investicijų vertinimui pateikti Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašą apie infrastruktūros objektą ir ketinimų protokolą dėl turto pardavimo kainos.</p> <p>Be to, atkreiptinas dėmesys, kad investicijos Komisijai teikiamos derinti (vadovaujantis Projekto 10 punktu) bet kurioje įgyvendinimo stadijoje, o sudarant planus planuojamam laikotarpiui - prieš investicijų vykdymą. Todėl veiklos ir plėtros plane numatomos investicijų sumos yra pateikiamos orientacinės, ypač nurodant paskutinių metų planuojamus darbus ir jiems numatomas sumas. Atsižvelgiant į tai, manome, kad Projekto 7.6 punkte pateikiamas reikalavimas (kaip ir Projekto 8.10. 9.4 punktuose) sunkiai įgyvendinami, kai investicijos derinamos prieš jų įgyvendinimą (sudarant veiklos ir plėtros planą).</p>	<p>kad gavusi viešojo geriamojo vandens tiekėjo, paviršinių nuotekų tvarkytojo išvadą, kad infrastruktūros objektas yra reikalingas ir tinkamas viešajam geriamojo vandens tiekimui ir (arba) nuotekų tvarkymui, paviršinių nuotekų tvarkymui, savivaldybės institucija Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme nustatyta tvarka parenka nepriklausomą turto vertintoją šio objekto vertei nustatyti. Infrastruktūros objektų, viešojo geriamojo vandens tiekėjo pripažintų reikalingais ir tinkamais viešajam geriamojo vandens tiekimui ir (arba) nuotekų tvarkymui, paviršinių nuotekų tvarkytojo pripažintų reikalingais ir tinkamais paviršinėms nuotekoms tvarkyti, vertę nustato nepriklausomi turto vertintojai Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymo nustatyta tvarka. Sutartį su turto vertintojais sudaro ir už turto vertinimo paslaugas apmoka savivaldybės institucija. Atsižvelgiant į tai, minėtuose teisės aktuose neregamentuojamos išimties, kuomet išperkamos vartotojų ir abonentų lėšomis pastatytos infrastruktūros turto vertinimas gali būti neatliekamas. Pagal minėtų teisės aktų nuostatas, turto vertinimas turi būti vykdomas visuomet išperkant vartotojų ir abonentų lėšomis įrengtą vandentvarkos sektoriaus infrastruktūrą. Projekto 7.6 p. nuostatos suderintos su šiame komentare nurodytų teisės aktų nuostatomis.</p>
15.17.	<p>Vandens įmonės investicijų, investicijų darbų apimties ir sudėties, investicinių projektų esminių charakteristikų savivaldybėse nederina, o rengia ir teikia derinti lėšų poreikį veiklos planui įgyvendinti (vadovaujantis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 34 straipsnio 4 dalies nuostatomis ir Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų veiklos planų rengimo taisyklėmis). Be to, veiklos planai rengiami ne trumpesniam kaip 3 metų laikotarpiui ir nebūtinai tokia forma, kokia nurodyta Investicijų derinimo tvarkos aprašo 5 priedo 5 lentelėje (nes tokio reikalavimo Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų veiklos planų rengimo taisyklėse nėra). Atsižvelgiant į tai, kad numatyti konkrečias investicijas (t. y., pvz., konkrečius gręžinius, gatves, siurbles ir t. t.) 3 metams į priekį yra praktiškai neįmanoma, veiklos planai tvirtinami ne atskiroms</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p><u>1. Dėl Komisijai teikiamų derinti investicijų ir Vandens įmonių veiklos planuose numatytų bei su savivaldybėmis suderintų investicijų pavadinimų atitikimo.</u> Atsižvelgiant į šią pastabos dalį, patikslintas Projekto 32 p. ir išdėstytas taip: „32. Šilumos įmonių, Vandens įmonių Komisijai teikiamos derinti investicijos ir teikiamos derinti faktinės investicijos pavadinimai turi būti su savivaldybių tarybomis suderinto investicijų plano dalis, Vandens įmonių veiklos plano dalis <...>“. Atsižvelgiant į tai, pavadinimai tiek Komisijai teikiamų, tiek su savivaldybėmis suderintų nebūtinai turi sutapti tiksliai, tačiau rodikliai, tikslai, kryptys ir kita informacija, kaip nurodyta Projekte, turi sutapti.</p>

<p>investicijoms, bet investicijų (priemonių) grupėmis (kryptims), todėl Projekto 32 p. reikalavimas, kad „Vandens įmonių Komisijai teikiamos derinti investicijų ir teikiamų derinti faktinių investicijų pavadinimai turi būti su savivaldybių tarybomis suderinto investicijų plano dalis“, yra praktiškai neįgyvendinamas. Projekto 32 punktą yra nesuderintas su Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo (redakcija nuo 2019-05-02) 34 straipsnio 4 dalimi, nustatančia, kad <i>Geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, paviršinių nuotekų tvarkytojai sąnaudas ir pajamas planuoja pagal patvirtintus geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planus ir geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų veiklos planus, parengtus pagal Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų veiklos planų rengimo taisykles. Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų veiklos planai rengiami ne trumpesniam kaip 3 metų laikotarpiui ir tvirtinami savivaldybės tarybos. Geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo, paviršinių nuotekų tvarkytojo veiklos planuose aprašoma vykdoma veikla, nuosavybės teise valdomas turtas, veiklos kryptys, reikalingos investicijos, infrastruktūros eksploatavimo sąlygos, racionalaus gamtos išteklių naudojimo, aplinkos taršos mažinimo, paslaugų kokybės gerinimo, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros, išpirkimo, renovacijos priemonės ir po šių priemonių įgyvendinimo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo, paviršinių nuotekų tvarkytojo planuojamų patirti eksploatacinių sąnaudų ir pardavimo pokyčiai, nurodomas lėšų poreikis veiklos planams įgyvendinti, finansavimo šaltiniai ir prognozuojama įtaka geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainoms, pateikiama kita informacija, reikalinga patikimam ir saugiam abonentų ir vartotojų aprūpinimui geriamuoju vandeniu ir nuotekų tvarkymo paslaugomis, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugomis užtikrinti.</i> Taigi, savivaldybės taryba tvirtina tik lėšų poreiki veiklos planams įgyvendinti ne trumpesniam kaip 3 metų laikotarpiui, todėl reikalauti, jog faktinių investicijų pavadinimai sutaptų su suderinto su</p>	<p><u>2. Dėl investicijų derinimo su savivaldybėmis apimčių.</u> Paaškiname, kad, esant tokioms situacijoms, kuomet savivaldybėse derinamos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo investicijos yra sudėtinės, susidedančios iš kelių etapų ar derinamas tam tikras skaičius įvairios apimtys investicijų, tokiu atveju savivaldybėje gali būti derinama investicijų suma nurodant bendrą investicijos pavadinimą, pvz., geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra. Tokiu atveju, geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų investicijų projektai gali būti derinami su savivaldybe ar savivaldybėmis kaip investicijų grupė. Tai aktualu Vandens įmonėms, kurios aptarnauja vartotojus ir abonentus daugiau nei vienoje savivaldybės viešojoje geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijoje. Tačiau, suderinus su savivaldybe, Komisijai teikiamos investicijos turi būti detalizuotos, t. y. pateikiant informaciją apie kiekvieną investiciją atskirai, kadangi kiekviena investicija turi būti pagrįsta. Pastebėtina, kad analogiška praktika šiuo metu taikoma šilumos sektoriaus investicijų derinime. Atsižvelgiant į tai, manome, kad netikslinga atsižvelgti į siūlymą tikslinti Projekto 7.7, 8.13, 9.7 p.</p> <p><u>3. Dėl pakartotinio investicijų derinimo su savivaldybės taryba ir Komisija.</u> Atkreipiame dėmesį, kad Įstatymo 9 str. 1 d. 20 p. nustatyta, kad Komisija, vadovaudamasi skaidrumo, objektyvumo ir nediskriminavimo principais bei investicijų efektyvumo, atsipirkimo laikotarpio ir pagrįstumo įvertinimo kriterijais, tvirtina investicijų vertinimo ir derinimo tvarkos aprašą, derina geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų investicijas. Šio Įstatymo 34 str. 5 d. nustatyta pareiga Vandens įmonėms derinti investicijas su Komisija. Jeigu investicijos nėra suderintos su Komisija, jos negali būti pripažintos pagrįstomis valstybės reguliuojamoms kainoms nustatyti. Atsižvelgiant į tai, kad investicijos turi (gali turėti) įtaką reguliuojamų paslaugų kainoms, Komisija privalo įsitikinti, kad planuojamos ar faktiškai atliktos investicijos visapusiškai įvertintos, alternatyvos išnagrinėtos, o</p>
---	--

<p>savivaldybių tarybomis investicijų plano dalimi mažų mažiausiai neprotinga, kaip ir reikalauti pasikeitusias investicinio projekto esmines charakteristikas pakartotinai suderinti su savivaldybės taryba. Paminėtina ir tai, kad tokio reikalavimo nustatymas Projekte neigiamai įtakotų ypač tuos tiekėjus, kurių akcininkais yra ne viena savivaldybė, pvz., UAB „Vilniaus vandenys“ akcininkais yra 4 savivaldybės. Be to. Projekto 32 p. reikalavimas, kad „Jei su savivaldybės taryba suderintos investicijos, kurios suma viršija ribinę sumą 3 kartus, vertė po viešųjų pirkimų procedūros padidėjo daugiau kaip 20 proc. tokia padidėjusi investicija turi būti iš naujo suderinta su savivaldybės taryba ir Komisija“ ne visais atvejais yra logiškas, nes viena viešųjų pirkimų sutartis, gali apimti kelias investicijas, taip pat sutarties galiojimas (tuo pačiu ir išnaudojimas) nebūtinai gali sutapti su veiklos plano galiojimo laikotarpiu, todėl viešųjų pirkimų procedūros rezultatas nebūtinai reikš veiklos plane numatytos sumos viršijimą. Taip pat Vandens įmonės privalo Komisijai pateikti patvirtintus Veiklos planus tiek pagal Kainų nustatymo metodikos, tiek pagal Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų veiklos planų rengimo taisyklių reikalavimus, todėl 7.7, 8.13, 9.7 ir 13.3 p. nurodymas pakartotinai teikti jau anksčiau pagal kitus teisės aktus Komisijai pateiktas savivaldybių sprendimų kopijas yra perteklinis. Atsižvelgiant į tai, siūlome keisti Projekto 7.7, 8.13, 9.7, 13.3 ir 32 punktus taip:</p> <p>„7.7. savivaldybių tarybų sprendimų kopijos, nurodančios, kad teikiamos Komisijai derinti šilumos tiekėjų, Vandens įmonių investicijos yra suderintos savivaldybių tarybų sprendimais. Vandens įmonių atveju pateikiama informacija ar teikiama derinti investicija yra su savivaldybių tarybomis suderintame veiklos plane 5 priedo 5 lentelė;“</p> <p>„8.13. savivaldybių tarybų sprendimų kopijos, nurodančios, kad teikiamos Komisijai derinti šilumos tiekėjų, Vandens įmonių investicijos yra suderintos savivaldybių tarybų sprendimais. Vandens įmonių atveju pateikiama informacija ar teikiama derinti</p>	<p>investicinis projektas pagrįstas. Atsižvelgiant į tai, esant investicinio projekto pasikeitimams (apimties, sudėties, rodiklių, tikslų), investicinį projektą tikslinga pakartotinai derinti su savivaldybės taryba, kaip atsakinga už geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtrą savo teritorijose ir viešojo geriamojo vandens tiekimo regionuose (Įstatymo 12 str. 1 d.) ir Komisija, kaip atsakinga už Vandentvarkos sektoriaus investicijų derinimą (Įstatymo 9 str. 1 d. 20 p.). Vadovaujantis tuo, kas išdėstyta, keisti Projekto 32 p. netikslinga.</p>
--	---

<p>investicija yra su savivaldybių tarybomis suderintame veiklos plane 5 priedo 5 lentelė;“</p> <p>„9.7. savivaldybių tarybų sprendimų kopijos, nurodančios, kad teikiamos Komisijai derinti šilumos tiekėjų, Vandens įmonių investicijos yra suderintos savivaldybių tarybų sprendimais. Vandens įmonių atveju pateikiama informacija ar teikiama derinti investicija yra su savivaldybių tarybomis suderintame veiklos plane 5 priedo 5 lentelė;“</p> <p>„13.3. savivaldybių tarybų sprendimų kopijas, nurodančias, kad teikiamos Komisijai derinti Šilumos tiekėjo, Vandens įmonės investicijos yra suderintos savivaldybių tarybų sprendimais. Vandens įmonių atveju pateikiama informacija ar teikiama derinti investicija yra su savivaldybių tarybomis suderintame veiklos plane 5 priedo 5 lentelė.“</p> <p>„32. Šilumos įmonių. Vandens įmonių Komisijai teikiamos derinti investicijas ir teikiamuos derinti faktinių investicijų pavadinimai turi būti su savivaldybių tarybomis suderinto investicijų plano dalis. Vandens įmonių veiklos plano dalis (išskyrus Tvarkos aprašo 30 punkte paminėtas išimtis):</p> <p>32.1. Šilumos įmonių atveju, jei su savivaldybės taryba suderintos investicijos, kurios suma viršija ribinę sumą 3 kartus, vertė po viešųjų pirkimų procedūros padidėjo daugiau kaip 20 proc. tokia padidėjusi investicija turi būti iš naujo suderinta su savivaldybės taryba ir Komisija. Jei Komisijai teikiamos derinti investicijos darbų apimtys ir sudėtis skiriasi nuo su savivaldybės taryba suderintos investicijos darbų apimčių ir sudėties ir dėl to pasikeičia investicinio projekto esminės charakteristikos (tikslai, uždaviniai, bendrieji rodikliai), šilumos tiekėjas. Vandens įmonė turi tokią investiciją (su pasikeitusia darbų sudėtimi ir apimtimi) pakartotinai suderinti su savivaldybės taryba ir Komisija.</p> <p>32.2. Vandens įmonių atveju, jei teikiant derinti investicijas su savivaldybės taryba suderintos investicijos suderinto veiklos plano dalis, kurios suma viršija ribinę sumą 3 kartus, viršijama vertė po viešųjų pirkimų procedūros padidėję viršijama vertė po daugiau kaip 20 proc., tokia</p>	
---	--

	padidėjusi investicija veiklos plano dalis turi būti iš naujo suderinta su savivaldybės taryba ir Komisija. Jei Komisijai teikiamos derinti investicijos darbų apimtys ir sudėtis skiriasi nuo su savivaldybės taryba suderintos investicijos darbų apimčių ir sudėties ir dėl to pasikeičia investicinio projekto esminės charakteristikos (tikslak- uždaviniai, bendrieji rodikliai), šilumos tiekėjas, Vandens įmonė turi tokių investicijų (su pasikeitusia darbų sudėtimi ir apimtimi) pakartotinai suderinti su savivaldybės taryba ir Komisija.“.	
15.18.	Projekto 7.10, 7.10.2, 8.16, 8.16.2, 9.10 ir 9.10.2 punktuose aprašoma tvarka apie investicijų, perduotų įmonei, derinimą, kai savivaldybės perduoda valdyti turtą, nuosavybės teise didindamos Įmonės įstatinį kapitalą ar nuomos teise. Iš šių punktų yra neaišku, ar į tai įeina panaudos ar patikėjimo teisės pagrindu perduotas naudoti savivaldybių turtas, bešeimininkis turtas savivaldybės tarybos sprendimu, taip pat privačių asmenų neatlygintinai ar panaudos pagrindu perduotas naudoti turtas. Nesuprantama, kaip tai susiję su parengto aprašo tikslais, kai Projekto 1 punkte nurodyta, kad jis reglamentuoja Šilumos tiekėjų ir Vandens tiekėjų investicijų vertinimo ir derinimo ir įvykdytų investicijų kontrolės tvarką. Koks tikslas būtų derinti savivaldybių perduotą turtą šilumos ar vandens tiekimo įmonei, reikalingą viešųjų paslaugų teikimui? Taip pat neaiškus su šiais punktais susijusių lentelių pildymas, pvz., 5 priedo 4 lentelėje prašoma nurodyti vandens tiekimo įmonei perduoto turto pradinę vertę, kokia ji turi būti nurodoma, jei turtas investuojamas didinant įstatinį kapitalą, ar tai turto vertintojų nustatyta vertė, kuri nurodoma savivaldybių tarybų sprendimuose, ką turima omenyje, prašant nurodyti tokio turto likutinę vertę (ar tai savivaldybės apskaitoje perduodamo turto likutinė vertė)? Taip pat manome, kad neaiškiai išdėstytas Projekto 69 punktas, teigiantis, kad „įstatinio kapitalo didinimo būdu reguliuojamoms Šilumos įmonėms, Vandens įmonėms akcininko į įmonės balansą perduotas ilgalaikis turtas ir savivaldybės įsigytas turtas, kuris Šilumos įmonei. Vandens įmonei savivaldybės perduotas valdyti nuomos pagrindu. Komisijos vertinamas ir derinamas tokia pat tvarka kaip ir investicijos“.	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad Projektas reglamentuos Vandens įmonių planuojamų vykdyti, vykdomų ar įvykdytų investicijų, susijusių su reguliuojama veikla, investicijų vertinimo ir derinimo Komisijoje planuojamų vykdyti, vykdomų ar įvykdytų investicijų, susijusių su reguliuojama veikla, vertinimo ir derinimo Komisija ir įvykdytų investicijų kontrolės tvarką, su Komisija turės būti derinami projektai, susiję su investicijomis į Vandentvarkos sektorių. Tie projektai, kurie nesusiję su investicijomis į vandentvarkos sektorių arba veiksmi, kurie susiję su Vandentvarkos sektoriaus kainodara ar apskaita, yra ne šio Projekto reguliavimo dalykas.</p> <p>Įvertinus pateiktą pastabą, patikslinti Projekto 7.10, 8.16, 9.10 p. ir išdėstyti taip: „7.10. jei teikiamas derinti įstatinio kapitalo didinimo būdu Šilumos įmonei, Vandens įmonei akcininko į įmonės balansą perduotas arba savivaldybės perduotas valdyti Šilumos įmonei, Vandens įmonei nuomos pagrindu, panaudos ir patikėjimo teise ilgalaikis turtas, neatlygintinai kitų asmenų perduotas turtas, tokio turto suderinimui:“; „8.16. jei teikiamas derinti įstatinio kapitalo didinimo būdu Šilumos įmonei, Vandens įmonei akcininko į įmonės balansą perduotas arba savivaldybės perduotas valdyti Šilumos įmonei, Vandens įmonei nuomos pagrindu, panaudos ir patikėjimo teise ilgalaikis turtas, neatlygintinai kitų asmenų perduotas turtas, tokio turto suderinimui:“; „9.10. jei teikiamas derinti įstatinio kapitalo didinimo būdu Šilumos įmonei, Vandens įmonei akcininko į įmonės balansą perduotas arba savivaldybės perduotas valdyti Šilumos įmonei, Vandens įmonei nuomos pagrindu, panaudos ir patikėjimo</p>

	<p>Apibendrinant išdėstytas Projekte nuostatas, susijusias su įstatinio kapitalo didinimu, nėra aišku – ar savivaldybei (kaip pvz., 100 proc. bendrovės akcininkei) nusprendus investuoti į savo bendrovę ir kaip turtinį įnašą perduoti jai (savivaldybei) priklausančią nekilnojamąją turtą (pvz., nuotekų ar vandentiekio tinklus), didinant bendrovės įstatinį kapitalą, prieš priimant savivaldybei šį sprendimą (Projekto 69 punkte nurodyta, kad derinimas vyksta tokia pat tvarka kaip ir investicijos), ar jau po sprendimo priėmimo bendrovei reikėtų teikti medžiagą ir derinti su Komisija šią investiciją į įmonę (tuomet, jei Komisija jos nederina, kokios pasekmės)? Be to, pastebėtina, kad, vadovaujantis Apskaitos atskyrimo aprašo 34.14 p., teikiant metines reguliuojamos veiklos ataskaitas pateikiama „<i>visa informacija apie ataskaitiniu laikotarpiu įneštą turtinį įnašą, kuriuo didinamas ūkio subjekto įstatinis kapitalas (sprendimo perduoti turtą kopiją, turto vertinimo akto kopiją, informaciją apie turto būklę, likutinę vertę, likutinės vertės dalį, sukurtą už Europos Sąjungos struktūrinių fondų, dotacijų lėšas ir kitoms, 16.4 papunktyje nurodytoms ilgalaikio turto rūšims priskirtų ilgalaikio turto vienetų likutines vertes bei susijusius turtinio įnašo duomenis), bei ūkio subjekto motyvuotu sprendimu nustatytus ilgalaikio turto vienetais numatomus taikyti nusidėvėjimo laikotarpius</i>“; tuo tarpu, kaip minėta, pagal Projektą (7.10, 7.10.2, 8.16, 8.16.2, 9.10 ir 9.10.2 p.) reikia pateikti tik užpildytą 5 priedo 4 lentelę. Siūlome informacijos pateikimo reikalavimus apie įstatinio kapitalo didinimo būdu perduodamą turtą reguliuoti Apskaitos atskyrimo apraše. Atsižvelgiant į išdėstytus argumentus, siūlome naikinti Projekto 7.10, 8.16, 69 ir su jais susijusius punktus. Jei minėtos nuostatos paliekamos, Projekto 7.10, 7.10.2, 8.16, 8.16.2, 9.10 ir 9.10.2 punktų (arba kitų punktų) nuostatas papildyti nurodant, ar reikės patikti informaciją apie pagal panaudą, patikėjimo teise perduotą turtą arba apie neatlygintinai gautą turtą.</p>	<p>teise ilgalaikis turtas, neatlygintinai kitų asmenų perduotas turtas, tokio turto suderinimui:“.</p>
15.19.	<p>Projekte numatyta tiekėjų pareiga pateikti savivaldybių tarybų sprendimų kopijas, Aplinkos apsaugos agentūros, Aplinkos ministerijos patikrinimų protokolų, poveikio aplinkai vertinimo išvadų, privalomųjų nurodymų kopijos, viešųjų pirkimų protokolų</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Vadovaujantis Įstatymo 9 str. 1 d. 20 p. nuostatomis, Projekto nuostatos parengtos taip, kad būtų galima įsitikinti per protingą laikotarpį (Projekto 53 p. (buvęs 56 p.) numatyta, kad Komisija dėl</p>

<p>kopijas. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo tarnybinio bendradarbiavimo principą, kad viešojo administravimo institucijos, rengdamos administracinius aktus, prireikus teikia viena kitai reikalingą informacinę ir kitokią pagalbą, todėl Komisija neturėtų įpareigoti Vandens tiekėjų pateikti dokumentų kopijų, kurie gali būti gauti iš kitų viešojo administravimo institucijų (savivaldybių, Viešųjų pirkimų tarnybos ir kt.) arba yra viešai prieinami. Pavyzdžiui, pirkimų dokumentai (pirkimų komisijų protokolai) yra Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje (CVP IS) arba juos galima peržiūrėti suteikus prisijungimo duomenis; Savivaldybių tarybų sprendimų kopijos yra savivaldybės tinklapyje; Regionų plėtros planai, kuriuos tvirtina Regionų plėtros tarybos, skelbiami Regioninės plėtros departamento prie Vidaus reikalų ministerijos tinklapyje; Poveikio aplinkai vertinimo dokumentai yra Aplinkos apsaugos agentūros tinklapyje ir pan. Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo (2011 m. gruodžio 15 d. įstatymo Nr. XI-1807 red.) 11 ir 38 straipsniai: „11 straipsnis. Institucijos teisės ir pareigos kuriant ir tvarkant valstybės informacinius išteklius. 1. Institucija, kurdama ir tvarkydama valstybės informacinius išteklius, turi: <...> 7) reikalingus duomenis pirmiausia gauti iš kitų valstybės informacinių sistemų ir registrų ir rinkti iš kitų šaltinių tik tuos duomenis, kurie nėra tvarkomi kitose valstybės informacinėse sistemose ir registruose, todėl negali būti gaunami per valstybės informacinių sistemų ar registrų sąveiką”; „38 straipsnis. Atlyginimas už valstybės informacinės sistemos duomenų teikimą <...> 2. Valstybės informacinės sistemos duomenys neatlygintinai perduodami valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms teisės aktuose nustatytoms funkcijoms atlikti pagal prašymą ir (arba) sutartis, susijusiems registrams ir valstybės informacinėms sistemoms pagal sutartis, išskyrus atvejus, kai valstybės informacinės sistemos valdytojai arba valstybės informacinės sistemos valdytojas ir registro tvarkytojas yra tas pats juridinis asmuo.“. Atsižvelgiant į tai. prašome panaikinti Projekto 7.7, 7.9, 8.11, 8.13, 8.15, 9.5, 9.7, 13.3 ir kt. punktų nuostatas, pagal kurias Komisijai Vandens tiekėjas privalo</p>	<p>investicijos sprendimą priima per 30 kalendorinių dienų) ar investicinis projektas yra visapusiškai įvertintas, suderintas ir pagrįstas. Be to, visą informaciją, kuri nurodyta 7.7, 7.9, 8.11, 8.13, 9.5, 9.7 ir 13.3 p. Vandens įmonė turi arba privalo turėti vykdydama licencijuojamą veiklą. Taip pat, jeigu minėtuose Projekto punktuose nebūtų pareigos Vandens įmonei pateikti būtinus investicinio projekto pagrindimui dokumentus, tikėtina, kad vertinant Vandens įmonės pateiktą derinti investicinį projektą, Komisija turės klausti kitų institucijų informacijos ir išvadų, siekiant įsitikinti, ar projektas yra suderintas, išduoti reikiama leidimai, suformuoti būtinieji privalomieji nurodymai ir pan. bei klausti Vandens įmonės, ar kitų institucijų dokumentai susiję su pateiktu derinti investicijų projektu. Tai turėtų neigiamos įtakos projekto vertinimui laiko prasme, kadangi tikėtina, kad projekto vertinimo laikotarpis užsitęstų neapibrėžtą laikotarpį. Pastebėtina ir tai, kad kitoms valstybės institucijoms nėra įstatymais nustatytos funkcijos derinti Vandentvarkos sektoriaus investicijas, todėl kitos valstybės institucijos gali vadovautis Viešojo administravimo įstatymo 31 str. nuostatomis, t. y. informaciją pateikti per 20 darbo dienų. Atsižvelgiant į tai, manytina, kad Vandens įmonei pateiktus visus minėtuose punktuose nurodytus dokumentus, sutrumpės projekto vertinimo laikotarpis, o kitas institucijas būtų kreipiamasi esant abejonėms dėl investicijos projekto pagrįstumo (Projekto 54 p. (buvęs 57 p.)).</p> <p>Įvertinę bendrovės pastabą dėl viešųjų pirkimų protokolų ir atsižvelgdami į tai, kad viešųjų pirkimų sutartyse identifikuojamas viešųjų pirkimų laimėtojas, paslaugos kaina investicijai įgyvendinti, pakoreguoti Projekto 8.11 ir 9.5 p. ir išdėstyti taip: „8.11. investicijų, kurioms įvykdyta viešųjų pirkimų (išskyrus mažos vertės viešuosius pirkimus) procedūra—jau įvykusi, viešų pirkimų dokumentų protokolų kopijas (pavyzdžiui, pirkimo-pardavimo sutartis, protokolas ir pan.), (kuriuose nurodytos investicijų sumos);“; „9.5. investicijų, kurioms įvykdyta viešųjų pirkimų (išskyrus mažos vertės viešuosius pirkimus) procedūra—jau įvykusi, viešų pirkimų dokumentų protokolų kopijas (pavyzdžiui, pirkimo-pardavimo</p>
---	--

	pateikti sprendimų, nutarimų, protokolų ar kitų dokumentų kopijas, kurios saugomas kitų valstybės institucijų informacinėse sistemose ir registruose.	sutartis, protokolai ir pan.), (kuriose nurodytos investicijų sumos);“.
15.20.	Projekto 7.9, 8.15 ir 9.9 punktuose išdėstyti reikalavimai, kad grindžiant investicijų poreikį, vadovaujamosi AAA ir (ar) AAD patikrinimų protokolais ir privalomaisiais nurodymais, sudaro prielaidas formuoti ydingą ir neūkišką praktiką, kuomet investicija bus laikoma pagrįsta tik į visiškai „nugyventą“ ūkį, kas iššaukia realią riziką neužtikrinti tiek vandens tiekimo kokybės ir patikimumo vartotojams, tiek ir sukelti neigiamą poveikį aplinkai neužtikrinant nuotekų išvalymo efektyvumo, tinkamai netvarkant nuotekų dumblo ir pan. Be to, jei nebūtų atsižvelgta į šio rašto 19 punkte nustatytą pastabą, tikslintina, kad Projekto 7.9. 8.15 ir 9.9 punktuose nurodytos kopijos teikiamos, jeigu poveikio aplinkai vertinimas yra privalomas.	Komentaras. Planuojant ir vystant Vandentvarkos sektoriaus ūkį, gali būti atveju, kai tam tikros investicijos turės būti atliekamos skubos tvarka, siekiant išvengti žalos aplinkai (nuotekų valymo įrenginių avarijos atveju ar nuotekų valymo įrenginių nepakankamam nuotekų išvalymui) ir (arba) visuomenės sveikatai (esant padidėjusioms cheminių medžiagų koncentracijoms geriamajame vandenyje, viršijančioms nustatytas ribines vertes higienos normose). Tokiu atveju, investicija gali būti grindžiama pateikiant kartu su investiciniu projektu kontrolę atliekančių institucijų (Aplinkos apsaugos agentūros (toliau – AAA), Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos (toliau – AAD), Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau – VMVT) privalomaisiais ir kitais šių institucijų pagal kompetenciją ir suteiktus įgaliojimus išduotais dokumentais, kurių pagrindu atliekama investicija. Atkreiptinas dėmesys, kad kontroliuojančių institucijų išduodami privalomieji nurodymai išduodami įmonėms, atsižvelgiant į nustatytus geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veiklos neatitikimus nustatytiems reikalavimams, nepriklausomai nuo Vandentvarkos sektoriaus disponuojamo turto vertės ar disponuojamo laikotarpio. Todėl, skirtingai, nei teigiama bendrovės komentare, kontrolę atliekančių institucijų išduoti privalomieji nurodymai ir kiti dokumentai, kuriais vadovaujantis atliekamos investicijos, gali būti investiciją pagrindžiantys dokumentai.
15.21.	Su konstituciniu teisinės valstybės principu susijęs principas <i>lex retro non agit</i> , pagal kurį teisės aktų galia yra nukreipta į ateitį ir neleidžiamas teisės aktų galiojimas atgaline tvarka. Atsižvelgdami į tai, siūlome Projektą papildyti nuostata, kad Projekto 11 punkto nuostata dėl faktiškai įvykdytų investicijų derinimo galioja investicijoms, įvykdytoms nuo Tvarkos aprašo įsigaliojimo.	Atsižvelgta. Nutarimo projektas papildytas nauju 2.3 p.: „ 2.3. Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų investicijoms, suderintoms, pradėtoms įgyvendinti bei įgyvendintoms iki Tvarkos aprašo įsigaliojimo, Tvarkos aprašo nuostatos netaikomos. Tvarkos aprašo nuostatos taikomos investicijoms, perskaičiuojant geriamojo vandens tiekimo ir

		nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo bazinės kainas ir naujam trejų metų reguliavimo periodui.“.
15.22.	Vandens įmonių atveju, dėl uždelsto sprendimų priėmimo savivaldybėse ar užtrukusio kainų derinimo Komisijoje būna, kad kainos derinamos (arba perskaičiuojamos) rečiau negu kartą per metus, todėl Projekto 11 ir 56 punktų reikalavimas investicijas „derinti vienu metu vieną kartą per metus prieš 3 mėnesius iki reguliuojamų paslaugų (produkto) kainų artimiausio planuojamo derinimo“ ne visada gali būti įgyvendintas. Siūlome Projekto 11 ir 56 punktus papildyti nuostatomis, numatančiomis kaip (ir kada) Vandens įmonėms derinti investicijas, jeigu nuo ne dėl Vandens įmonės priklausančių veiksmų, reguliuojamų paslaugų kainos derinamos (arba perskaičiuojamos) rečiau negu kartą per metus.	Komentaras. Projekto 10 p. nustatoma, kad Vandens įmonių investicijos Komisijai teikiamos derinti bet kurioje įgyvendinimo stadijoje (prieš investicijų vykdymą, investicijų vykdymo metu ir įvykdžius investiciją), išskyrus Tvarkos aprašo 11 p. nurodytus atvejus. Projekto 11 p. numatoma, kad Vandens įmonių ataskaitinio laikotarpio (paskutiniai kalendoriniai metai iki artimiausio ateinančio reguliuojamų paslaugų (produkto) kainų derinimo, nustatymo ar koregavimo duomenų vėliausio pateikimo termino Komisijai) faktiškai įvykdytos investicijos Komisijai teikiamos derinti vienu metu vieną kartą per metus prieš 3 mėnesius iki reguliuojamų paslaugų (produkto) kainų artimiausio planuojamo derinimo, koregavimo ar nustatymo duomenų pateikimo termino. Vadovaujantis šiomis projekto nuostatomis, investicijų projektai gali būti derinami bet kurioje investicijos projekto įgyvendinimo stadijoje, o ataskaitinio laikotarpio investicijos teikiamos iki nustatant arba derinant bazinių kainų projektus ir perskaičiuotų bazinių kainų projektus.
15.23.	Projekto 12 punkte vietoje „užpildant Tvarkos aprašo 2 ir 4 priedus“ turėtų būti „užpildant Tvarkos aprašo 2 arba 4 priedus“.	Atsižvelgta. Pakoreguotas Projekto 12 p. ir išdėstytas taip: „12. Šilumos įmonės, Vandens įmonės teikia Komisijai bendrai derinamų investicijų sąrašą su konkrečių objektų (turto) sąrašu, užpildant Tvarkos aprašo atitinkamai Šilumos įmonėms 2 priedą, ir Vandens įmonėms 4 priedą “.
15.24.	Projekto 13.1 ir 13.2 punktuose nenurodyta, koku pavidalu pateikiama informacija (laisvos formos). Tiek įmonių, tiek Komisijos patogumui siūlome parengti papildomus priedus – formas, t. y. struktūrizuoti informacijos pateikimą.	Komentaras. Informacija įgyvendinant Projekto 13.1 p. ir 13.2 p. gali būti pateikiama laisva forma.
15.25.	Projekto 7.2.8.2 punkte numatyta nusidėvėjimo sąnaudas skaičiuoti vadovaujantis 23.2 punkte numatyta tvarka, kuris nustato: „nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos skaičiuojamos pagal Komisijos nustatytus arba su ja suderintus ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvus“. Nėra aišku: pirma, ar	Atsižvelgta. Patikslintas Projekto 24.2 p. (buvęs 23.2 p.) ir išdėstytas taip: „23.2. nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos skaičiuojamos pagal Šilumos sektoriaus įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo, patvirtinto Komisijos 2018 m. gruodžio 31 d.

	<p>Projekto 23.2 p. „<...>Komisijos nustatytus<...>“ reiškia Apskaitos atskyrimo aprašo 1 priede patvirtintus ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvus: antra, kaip įmanoma taikyti su Komisija suderintus (23.2 p. antra dalis.,<...>su ja suderintus<...>) ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvus, jeigu jie dar „nesuderinti“. Ar normatyvų derinimas vyks prieš derinant investicijas, jeigu taip. tai kokia tvarka tai vyks? Dėl to siūlome Projekto 23.2 punktą keisti taip:</p> <p>„23.2. nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos skaičiuojamos pagal Komisijos <i>Vandens įmonių sektorių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo tvarkose</i> nustatytus arba su ja suderintus Vandens įmonės motyvuotu sprendimu siūlomus taikyti ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvus;“</p>	<p>nutarimu Nr. O3E-470 „Dėl Šilumos sektoriaus įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo patvirtinimo“ ir Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų įmonių apskaitos atskyrimo ir susijusių reikalavimų aprašo, patvirtinto Komisijos 2018 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. O3E-459 „Dėl Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų įmonių apskaitos atskyrimo ir susijusių reikalavimų aprašo patvirtinimo“ reikalavimus Komisijos nustatytus arba su ja suderintus ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvus;“.</p>
15.26.	<p>Nėra aiškūs Projekto 25 ir 26 punktai. Manytume, kad, siekiant aiškumo, kaip juos vykdyti, juos būtina koreguoti.</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Projekto 27 p. (buvęs 26 p.) pakoreguotas ir išdėstytas taip: „27. Tais atvejais, kai turtas pripažįstamas netinkamu naudoti dėl nuo Šilumos įmonės, Vandens įmonės nepriklausančių priežasčių (force majeure) arba tokios investicijos finansinio vertinimo rodikliai atitinka Tvarkos aprašo VI skyriuje numatytas sąlygas ir investicija mažina reguliuojamų paslaugų (produkto) kainas esamiems vartotojams (įskaiciavus ir nenudėvėto turto likutinę vertę), nenudėvėta vertė negali būti priskirta reguliuojamų paslaugų (produktų) turto bazei; o tokio turto nenudėvėta vertė (ne)pripažįstama pagrįstomis ataskaitinio laikotarpio sąnaudomis ir pajamos bei sąnaudos iš nurašyto turto, derinant, nustatant ir (ar) koreguojant reguliuojamų paslaugų (produkto) kainas, įvertinamos pagal Šilumos įmonių, Vandens įmonių sektorių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo tvarkose nustatytus reikalavimus.“.</p>
15.27.	<p>Projekto 28 punkte nurodyta, kad <i>Šilumos įmonių, Vandens įmonių investicijoms į turtą, skirtą įmonių bendrosioms personalo reikmėms, įmonių valdomų teritorijų ar įrenginių tvarkymui, kai investicijos metu įsigijami atskiri turto vienetai neviršija 3 tūkst. Eur, Tvarkos aprašo nuostatos netaikomos. Sąnaudos, patirtos įsigyjant šį turtą, priskiriamos reguliuojamos veiklos sąnaudoms pagal Šilumos įmonių,</i></p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Projekto 6.1.2 p. nustatoma, kad bendrai derinamų investicijų sąrašas – jį sudaro Komisijoje derinamos investicijos, išskyrus Tvarkos aprašo 6.1.1 papunktyje nurodytas investicijas. Atsižvelgiant į tai, visos kitos investicijos, kurios nepatenka į 6.1 p. nurodytas investicijas, derinamos bendrai derinamų investicijų sąrašu, kuriam</p>

	<p><i>Vandens įmonių sektorių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo tvarkų reikalavimus.</i> Visų pirma, nėra aišku, ar tai baigtinis investicijų, kurių nereikės derinti su Komisija sąrašas, ar bus taikomos Projekto nuostatos, pvz., vandens apskaitos prietaisų, kompiuterinės technikos, programinės įrangos, laboratorinių prietaisų ir t.t. įsigijimui (kurie įtraukiami į savivaldybės tvirtinamus Veiklos planus), kurių kiekvieno vertė mažesnė už 3 tūkst. Eur. Taip pat neaišku, kaip su Komisija nederinamą turtą, kurio vertė siekia iki 3 tūkst. Eur teikti veiklos ir plėtros plano vykdymo ataskaitoje, teikiamojoje Komisijai pagal Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veiklos lyginamosios analizės aprašo reikalavimus, taip pat ar toks turtas privalo būti priskirtas ilgalaikiam turtui pagal Verslo apskaitos ir tarptautinius apskaitos standartus (pvz., ilgiau nei metus laiko naudojama laboratorijos įranga, kompiuteriai. Įvairūs įrankiai ir pan.), todėl prašome pateikti papildomą išaiškinimą dėl Projekto 28 p. nuostatų taikymo (arba patikslinti Projekto 28 p., nurodant, koku atveju reikėtų derinti atskirus turto vienetų, kurių vertė neviršija 3 tūkst. Eur).</p> <p>Be to, atkreipiame dėmesį, kad Įmonių apskaitoje taikomos gerokai mažesnės ilgalaikio turto minimalios vertės normos, todėl Projekto 28 punkto nuostata ženkliai padidins Įmonių metines sąnaudas bei įtakos vandens tiekimo bei nuotekų tvarkymo paslaugų kainų didėjimą. Be to, vadovaujantis šiuo punktu, Įmonės turės vykdyti dar vieną dvigubą apskaitą (kaip jau yra vykdoma dėl skirtingų ilgalaikio turto nusidėvėjimui taikomų normatyvų), nes įmonių apskaitoje bus apskaitomas ilgalaikis turtas, o reguliuojamoje – sąnaudos, ir tai bus dar viena papildoma našta Įmonėms. Siūlome palikti nuostatą, kad tokiam turtui netaikomos Tvarkos aprašo nuostatos, tačiau iš Projekto 28 punkto išbraukti sakinį „Sąnaudos, patirtos įsigyjant šį turtą, priskiriamos reguliuojamos veiklos sąnaudoms pagal Šilumos įmonių. Vandens įmonių sektorių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo tvarkų reikalavimus.“.</p>	<p>reikalavimus nustato Projekto IV skyrius. Atitinkamai, pakoreguotas Projekto 6.1.2 p.: „6.1.2. bendrai derinamų investicijų sąrašas – jį sudaro Šilumos įmonių, Vandens įmonių licencijuojamos veiklos investicijos kilnojamojo inventoriaus vienetams, kurių vertė neviršija 3 tūkst. Eur, Komisijoje derinamos taip pat investicijos, skirtos įmonių bendrosioms personalo reikmėms, įmonių valdomų teritorijų ar įrenginių tvarkymui, kai investicijos metu įsigijami atskiri turto vienetai, išskyrus Tvarkos aprašo 6.1.1 papunktyje nurodytas investicijas bei investicijas į šilumos apskaitos prietaisus, nuotolinio valdymo, nuotolinio duomenų nuskaitymo ir perdavimo įrangą, kompiuterinę ir programinę įrangą“.</p> <p>Atitinkamai, siekiant išvengti nuostatų dubliavimo, panaikintas Projekto 28 p.: „28. Šilumos įmonių, Vandens įmonių investicijoms į turtą, skirtą įmonių bendrosioms personalo reikmėms, įmonių valdomų teritorijų ar įrenginių tvarkymui, kai investicijos metu įsigijami atskiri turto vienetai neviršija 3 tūkst. Eur, Tvarkos aprašo nuostatos netaikomos. Sąnaudos, patirtos įsigyjant šį turtą, priskiriamos reguliuojamos veiklos sąnaudoms pagal Šilumos įmonių, Vandens įmonių sektorių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo tvarkų reikalavimus.“.</p>
15.28.	Projekto 38 punkte investicijos skirstomos į efektyvias ir neefektyvias. Projekto 38.2 punkte nurodoma, kad „ <i>efektyvios</i>	Komentaras.

	<p><i>Vandens įmonių investicijos yra tokios, kurios tenkina Tvarkos aprašo 1 priedo lentelės 2 eilutėje esančius kriterijus“.</i> Norime atkreipti dėmesį, kad minimo priedo 2 eilutėje nėra nurodyta, kokius kriterijus reikia įvykdyti ar kokio dydžio turėtų būti/nebūti rodikliai. Pateiktoje nuorodoje yra pažymima, kas turi būti pateikta, o ne kokios rodiklių reikšmės turi būti pasiektos, kad investicija būtų vertinama kaip efektyvi.</p>	<p>Projekto 38.2 p. nustatyta, kad efektyvios investicijos – tai tokios investicijos, kurios tenkina Tvarkos aprašo 1 priedo lentelės 2 eilutėje esančius kriterijus. Projekto priedo lentelės 2 eilutėje nustatomas kriterijus: „Investicijos, skirtos įgyvendinti Vandenių srities plėtros programoje nustatytiems tikslams įgyvendinti pagal Vandenių srities plėtros programos įgyvendinimo veiksmų planą ir kituose teisės aktuose paminėtos, kaip privalomos vandens įmonėms infrastruktūros plėtrai, renovacijai, saugumui ir patikimumui užtikrinti, vartotojų ir abonentų prijungimui prie centralizuotos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros, atitinkančios aplinkos apsaugos, sveikatos apsaugos reikalavimus.“. Pastebėtina, kad kriterijus suformuluotas taip, kad investiciniai projektai, kurie laikytini efektyviomis investicijomis, atitiktų Lietuvos Respublikos strateginius dokumentus ir juose patvirtintus įsipareigojimus Vandentvarkos sektoriuje. Atkreiptinas dėmesys, kad strateginiuose dokumentuose, šiuo konkrečiu atveju Vandenių srities plėtros programoje nustatyti konkretūs tikslai, kuriuos būtina įgyvendinti Vandentvarkos sektoriuje. Atsižvelgiant į tai, investiciniai projektai, įgyvendinantys Vandenių srities plėtros programoje nustatytus tikslus, laikytini efektyviais.</p>
15.29.	<p>Siūloma numatyti skubesnį nei Projekto 56 punkte numatytas 30 kalendorinių dienų terminas prašymų derinti investicijas išnagrinėjimo tvarką kitiems objektams vykdomiems su valstybės parama, taip pat skubiems atvejams, susijusiems su ekstremalių situacijų padarinių šalinimu, avarijomis ir pan. Dažnai investicijų apimtis ir vykdymo terminai priklauso ne tik nuo vandens įmonių, pvz., savivaldos institucijos nurodo rekonstruoti/remontuoti įmonėms priklausančią inžinerinę infrastruktūrą remontuojamose gatvėse, viešosiose erdvėse, išvystyti inžinerinius tinklus naujuose kvartaluose. Tokiais atvejais nėra galimybės numatyti investicijos iš anksto, todėl kaip techniškai suderinti <i>vienu metu vieną kartą per metus?</i></p>	<p>Komentaras. Manytina, kad sprendimui dėl investicijų projekto priimti numatytas terminas, 30 kalendorinių dienų, yra optimalus. Pažymėtina, kad Projekte numatoma, kad tvarkos aprašas reglamentuoja Šilumos įmonių ir vandens įmonių planuojamų vykdyti, vykdomų ar įvykdytų investicijų, susijusių su reguliuojama veikla, vertinimo ir derinimo Komisijoje ir įvykdytų investicijų kontrolės tvarką. Atsižvelgus į tai, esant skubiems nenumatytiems atvejams, gali būti vertinamos ir jau įvykdytos investicijos. Projekto 53 p. (buvęs 56 p.) 30 kalendorinių dienų terminas Komisijai sprendimų priėmimui nustatytas įvertinus teikiamų dokumentų apimtį.</p>
15.30.	<p>Projekto 57 punkte numatyta, kad <i>Komisija turi teisę pareikalausti iš Šilumos įmonės, Vandens įmonės papildomų duomenų arba skirti</i></p>	<p>Komentaras.</p>

	<i>nepriklausomą ekspertizę ir kreiptis į kitas institucijas dėl išvadų, kurių reikia sprendimui priimti. Atsižvelgiant į tai, kad investicijų vertinimas ir derinimas yra Komisijos, kurios išlaikymui yra skiriamos valstybės biudžeto ir kontroliuojamų ūkio subjektų lėšos, kompetencija, Projekte siūlytina numatyti, kad nepriklausomos ekspertizės išlaidas apmoka Komisija.</i>	Jeigu susidarytų situacija, kad Komisija nuspręs skirti nepriklausomą ekspertizę dėl investicijos projekto, kaip tai numatyta Projekto 54 p. (buvęs 57 p.), tokiu atveju išlaidas apmokėtų Komisija. Atkreipiame dėmesį, kad Projekte nėra numatytų nuostatų, kad už nepriklausomą ekspertizę dėl investicijų projektų išlaidas apmoka Vandens įmonė.
15.31.	<i>Projekto 66 punkte nurodyta, kad „jei investicijos, kurių suderinimą lemia ekonominiai ir finansiniai kriterijai, neatitinka nurodytų kriterijų, tokias investicijas Komisija gali suderinti mažesne suma, kuriai esant investicija atitinka jai taikomus ekonominius ir finansinius kriterijus.“ Projekto 62 punkte teigiama, kad Jei Komisijai pateikta derinti investicija neatitinka Tvarkos aprašo 1 priede nurodytų kriterijų, tuomet investicija gali būti derinama sumažinta verte, kuriai esant investicija atitinka Tvarkos aprašo 1 priede nurodytus kriterijus“. Tačiau nėra aptarta situacija, kuomet investicija nėra derinama ir kokia tuomet yra pasekmė. Ar tokia situacija iš viso galima ir pan.</i>	Komentaras. Atsakant į klausimą, kokios būtų pasekmės Komisijai nesuderinus investicijos projekto, atkreiptinas dėmesys, kad Komisijai nesuderinus arba iš dalies suderinus investicijos projektą, į reguliuojamos paslaugos kainą nusidėvėjimo sąnaudos įskaičiuojamos tik ta apimtimi, kuria investicija buvo suderinta Komisijoje. Kaip numato Įstatymo 34 str. 5 d., jeigu investicijos nėra suderintos su Komisija, jos negali būti pripažintos pagrįstomis valstybės reguliuojamoms kainoms nustatyti. Atsižvelgiant į pastabą ir siekiant išvengti nuostatų dubliavimo, panaikintas Projekto 66 p.
15.32.	Vandens įmonė nebūtinai gali turėti visą tekstinę informaciją .docx arba lenteles .xls formatu, todėl Projekto 70 p. siūlome patikslinti taip: „70. Visa informacija apie investicijas (taip pat ir investicijas pagrindžianti informacija bei investicijų projektai) Komisijai pateikiama popierine forma arba (ir) elektroniniu formatu (jeigu yra techninės galimybės tekstinė informacijos dalis - .docx. formatu, o informacijos lentelėse dalis - .xls formatu arba juos atitinkančiais formatais). Informacija elektroniniu formatu Komisijai teikiama ei. paštu rastine@regula.lt.“	Komentaras. Dabartinis Projekto 66 p. (buvęs 70 p.) nustato lanksčias sąlygas pateikti būtinąją informaciją, pagrindžiančią investicijų projektą, tiek popierine forma, tiek elektroniniu formatu. Projekto 68 p. numatoma, kad „Visa informacija apie investicijas (taip pat ir investicijas pagrindžianti informacija bei investicijų projektai) Komisijai pateikiama popierine forma arba (ir) elektroniniu formatu (tekstinė informacijos dalis – .docx, formatu, o informacijos lentelėse dalis – .xls formatu arba juos atitinkančiais formatais). Informacija elektroniniu formatu Komisijai teikiama el. paštu <u>rastine@regula.lt</u> . Atsižvelgiant į tai, Projekte nenumatomas vienas dokumentų pateikimo formatai, tačiau pateiktas nebaigtinis sąrašas dokumentų pateikimo formatų, kurį gali pasirinkti Vandens įmonė, kaip tai numatyta Projekto 68 p. formuluotėje, konkrečiai „<...> arba juos atitinkančiais formatais).“.
15.33.	Projekto 5 priedo 1 lentelė pritaikyta tik duomenims apie investicijas į įrangą pateikti. 5 priedo 1 lentelėje reikia patikslinimo, kas	Atsižvelgta. Projekto 5 priedo 1 lentelėje žodis „įranga“ pakeistas žodžiu „turtas“.

<p>įvardijama po žodžiu „įranga“. Pagal Valstybinės lietuvių kalbos komisijos viešai prieinamą išaiškinimą (http://vw.vlkk.lt/konsultacijos/190-irengimai-iranga). tai „Įranga yra aparatų, įrenginių, prietaisų, įtaisų ir kitokių techninių priemonių visuma...“. Šiuo atveju užpildant lentelę yra neaišku, kokią informaciją reikia pateikti 1 grafoje „Investicijos metu pastatytos naujos ar rekonstruotos senos įrangos trumpas aprašymas“ bei 6. 7 grafose „{rangos darbo laikas iki pirmo kapitalinio remonto (valandos)****“, t.y. koku detalumu reikalinga išskaidyti įrangą į prietaisus ar įrengimus, pvz., nuotekų valyklos įrangą gali sudaryti nuo keliasdešimt iki kelių šimtų skirtingų prietaisų ar įrenginių - skirtingų tipų siurbiai, centrifugos, keletas skirtingų tipų maišyklių, elektros įrenginiai, automatikos ir valdymo įrenginiai, ventiliacijos ir kondicionavimo įrenginiai, valymo kokybės matavimo prietaisai, chemijos (flokuliantų) dozavimo prietaisai ir t.t.). Paprastai vieniems įrenginiams gamintojas nurodo aptarnavimo periodiškumą idealiomis sąlygomis, o ne darbo laiką iki kapitalinio remonto. Realiomis sąlygomis įrenginio aptarnavimo periodiškumas priklauso nuo įrenginio darbo režimo (minimalus - maksimalus), darbo aplinkos, darbinės terpės, įrengimo vietos, taip pat dauguma įrenginių dirba cikliška ir priklauso nuo išorės veiksnių (liūtys, sausros, suvartojimas). Eksploatuojančios organizacijos tokiame pačiame įrenginiui ar prietaisui gali taikyti skirtingą techninės priežiūros strategiją - pagerinimas, prevencinė priežiūra (iš anksto nustatyta priežiūra arba pagal būklės, daviklių rezultatus), korekcinė priežiūra (neatidėliotina arba atidėta) ir t.t. (pagal LST EN 13306). Automatikos ir valdymo bei daugeliui kitų prietaisų nenustatomas rekomenduojamas techninio aptarnavimo periodiškumas, taikoma tik garantija. Kaip ir aukščiau išdėstyta. įrangą sudaro daug skirtingų įrenginių ir prietaisų, kuriuos gamina skirtingi gamintojai. Prietaisai bei įrenginiai yra parenkami pagal technines specifikacijas, o ne pagal gamintoją, todėl nėra aišku kam reikalinga teikti šią informaciją (1 lentelės 13 grafa „{rangos gamintojo pavadinimas ****“). Be to. pastebėtina, kad vandentvarkos ūkyje yra investuojama ne tik į įrangą,</p>	<p>Taip pat, panaikintos Projekto 5 priedo 1 lentelės 6, 7, 13 grafos, atitinkamai patikslinta 5 priedo 1 lentelės grafų numeracija.</p>
---	--

	bet ir į statinius (vandentiekio/nuotekų tinklus, vandenviečių, valyklų, siurblių statinius). Nėra aišku, kaip turi būti pateikiama, ir ar turi būti pateikiama informacija apie statinius, nes, pvz., nuotekų valymo, vandens gerinimo įrangos sudėtinė dalis yra rezervuarai, reaktoriai, sėsduktuvai, aeravimo talpos, pastatai kuriame sumontuota įrenginiai ir t.t. Tam tikrais atvejais statiniai sudaro didžiąją dalį investicijų. Atsižvelgdami į tai, siūlome panaikinti Projekto 5 priedo 1 lentelės 6, 7, 13 grafą, ir pateikti papildomą paaiškinimą, kas ir koku detalumu turi būti pildoma lentelėje.	
15.34.	Projekto 5 priedo 2 lentelėje po pavadinimu nurodyta „(pildyti visų rūšių ribinę sumą viršijančioms teikiamoms suderinti investicijoms)“, todėl siūlome patikslinti Projekto 9.2 punktą taip: „9.2. įrangos, į kurią investuojama, bei įrangos, kurios eksploatacija dėl investicijos nutraukiama, svarbiausios techninės charakteristikos ir sudėtinės investicijos išlaidų dalys (Šilumos įmonių atveju, užpildomos Tvarkos aprašo 3 priedo 1-6, 10, 11 lentelės; Vandens įmonių atveju, užpildomos Tvarkos aprašo 5 priedo 1, 3 lentelės):“	Atsižvelgta. Išbrauktas tekstas po 5 priedo 2 lentelės pavadinimu „(pildyti visų rūšių ribinę sumą viršijančioms teikiamoms suderinti investicijoms)“.
15.35.	Atsižvelgiant į Civilinio kodekso 6.271 straipsnį, taip pat į tai, kad Komisijos sprendimas sukelia Šilumos ir Vandens įmonėms teisinės pasekmės (pagal Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo (red. nuo 2019 m. gegužės 2 d.) 34 straipsnio 5 dalį nesuderinus investicijų, jos negali būti pripažintos pagrįstomis valstybės reguliuojamoms kainoms nustatyti), papildyti Projekto IX skyrių šiais naujais 71 ir 72 punktais: „71. Komisijos sprendimas per vieną mėnesį nuo jo įteikimo Šilumos įmonei, Vandens įmonei gali būti skundžiamas teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka. 72. Žala, padaryta Šilumos įmonei, Vandens įmonei Komisijai nepagrįstai nesuderinus Šilumos įmonės, Vandens įmonės investicijų ar kitais neteisėtais Komisijos sprendimais, atlyginama Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatyta tvarka.“	Atsižvelgta. Projektas papildytas naujais 67 ir 68 p.: „ 67. Komisijos veiksmai ir neveikimas, susiję su Tvarkos aprašo laikymusi ir įgyvendinimu, gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka ir sąlygomis. “; „ 68. Šilumos įmonės ir Vandens įmonės, pažeidusios Tvarkos aprašo nuostatas, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka. “.
16.	Aplinkos projektų valdymo agentūros 2019-03-13 raštas Nr. (29-2)-APVA-562	
16.1.	Apraše apibrėžtas tikslas neatsako į klausimą, ar/kokią pridėtinę vertę sukuria šis papildomas investicijų efektyvumo kontrolės	Neatsižvelgta.

<p>administracinis reguliavimas. Gal būt, būtų priešingai – sukurtų papildomą administravimo našą. Todėl turi būti detaliau apibrėžti tikslai, kurie nedubliuotų, o būtų susieti su jau esamu investicinių projektų efektyvumo reguliavimu vandentvarkos srityje.</p> <p>ES programų administravimo sistemoje yra aiškus reguliavimas ir yra sukaupta gera praktika dėl investicinių projektų efektyvumo vertinimo. Šiuo metu 2014-2020 ES programos tiek projektų administravimo ir finansavimo taisyklėse (PAFT), tiek projektų finansavimo sąlygų aprašuose (PFSA) yra nustatyti detalūs kriterijai bei reikalavimai dėl investicinių projektų parengimo, kurie užtikrina sąlygas investicinių projektų efektyvumui bei pagrįstumui.</p> <p>Todėl yra didelė tikimybė, kad nesusiejus VKEK aprašo su jau esamu viešųjų investicijų parengimo reguliavimu, bus žymiai padidinta ir nustatyta perteklinė administracinė našta investicinių projektų pareiškėjams bei papildomai komplikuojama ES investicinių projektų įgyvendinimo eiga.</p> <p>Siūlome supaprastinti apraše investiciniam projekto derinimui nustatytus reikalavimus, pateikiant nuorodas, kaip ir vandentvarkos priemonių PFSA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Investicinis projektas, parengtas vadovaujantis Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir / ar valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodika, patvirtinta VŠĮ Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus 2014 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 2014/8-337, taip pat Lietuvos Respublikos finansų ministerijos skelbiamomis Viešųjų investicijų projektų sąnaudų ir naudos analizės metodinėmis rekomendacijomis, skelbiamomis 2014-2020 m. Europos Sąjungos struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt. ir sąnaudų ir naudos analizės rezultatų skaičiuokle; - Sąnaudų naudos analizės rezultatų skaičiuoklė, parengta pagal metodikos, patvirtintos 2014-2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos valdymo komiteto 2014 m. spalio 13 d. posėdžio sprendimu (protokolas Nr. 35) „Optimalios projekto įgyvendinimo alternatyvos pasirinkimo kokybės 	<p>Įstatymo 9 str. 1 d. 20 p. Komisija, vadovaudamasi skaidrumo, objektyvumo ir nediskriminavimo principais bei investicijų efektyvumo, atsipirkimo laikotarpio ir pagrįstumo įvertinimo kriterijais, tvirtina investicijų vertinimo ir derinimo tvarkos aprašą, derina geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų investicijas. Šio įstatymo 34 str. 5 d. nustatyta pareiga geriamojo vandens tiekėjams ir nuotekų tvarkytojams, paviršinių nuotekų tvarkytojams (toliau – Vandens įmonės) derinti investicijas su Komisija. Jeigu investicijos nėra suderintos su Komisija, jos negali būti pripažintos pagrįstomis valstybės reguliuojamoms kainoms nustatyti. Atsižvelgiant į tai, kad investicijos turi (gali turėti) įtaką reguliuojamų paslaugų kainoms, Komisija privalo įsitikinti, kad planuojamos ar faktiškai atliktos investicijos visapusiškai įvertintos, alternatyvos išnagrinėtos, o investicinis projektas pagrįstas. Projekto 7–9 p. ir IV skyriuje numatoma, kokius dokumentus privaloma pateikti investicijų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo (paviršinių nuotekų tvarkymo) sektoriuje (toliau – Vandentvarkos sektorius) derinimui. Dokumentų, pagrindžiančių investicijų projektą, kiekis priklauso nuo investicijos apimties ir svarbos. Komisijos turimomis žiniomis Vandens įmonės, rengdamos investicinius projektus šiuo metu rengia dokumentus, kurie numatyti Projekto 7–9 p. ir IV skyriuje bei šiuos dokumentus teikia kitoms valstybės institucijoms vertinti (pvz., galimybių studijos, alternatyvų vertinimas ir pan.), vadovaudamasi 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.3.2-APVA-R-014 priemonės „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra, įmonių valdymo tobulinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašu Nr. 1, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015-10-07 įsakymu Nr. D1-717 ir 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.3.2-APVA-V-013 priemonės „Geriamojo</p>
---	--

	<p>vertinimo metodika“, 4 priedą „Sąnaudų ir naudos analizės rezultatai“;</p> <p>- Išnagrinėtos alternatyvos pagal Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. D1-636 „Dėl geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisyklių patvirtinimo“, priede patvirtintas alternatyvų nagrinėjimo schemas.</p> <p>Reiktų pažymėti, kad investicinio projekto metodika yra suderinta su LR Investicijų įstatymu ir Finansų ministerijos patvirtintu valstybės investicijų vertinimo kriterijų nustatymo tvarkos aprašu.</p>	<p>vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo ūkio gerinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašu Nr. 2, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015-12-01 įsakymu Nr. D1-874. Atsižvelgiant į tai, Vandens ūmonėms nesiūloma rengti naujų dokumentų investicinių projektų pagrindimui, išskyrus tuos dokumentus, kurie susiję su projekto poveikiu reguliuojamų paslaugų kainoms.</p>
16.2.	<p>2014-2020 ES programos investicinio projekto vertinime dalyvauja VRM RPD regioniniai skyriai, AM Europos sąjungos programų administravimo departamentas ir APVA, kaip įgyvendinanti institucija. APVA taip pat dalyvauja kitų investicinių projektų, finansuojamų iš kitų finansavimo šaltinių, pvz. paskoloms su valstybės garantija vertinimuose. Taip pat reiktų pažymėti, kad Viešųjų investicijų projektų agentūra yra paskirta 2014-2020 ES veiksmų programos priemonės „Nuotekų surinkimo tinklų plėtra“ įgyvendinančiąja institucija. Pagal ES programos administravimo sistemoje nustatytas atsakomybes ir finansavimo sąlygų aprašus, kiekviena institucija turi pareigą vertinti ir derinti investicinių projektų efektyvumą bei finansavimo pagrįstumą.</p> <p>Todėl, mūsų nuomone, racionaliau išlaikyti investicinių projektų vertinimo ir derinimo tvarką kaip ir ES veiksmų programoje, nesukuriant analogiškos apimties papildomos investicinių projektų derinimo tvarkos VKEK parengtame aprašo projekte. Taip pat būtų galima svarstyti, kaip būtų galima pavesti APVA, i atlikti ir kitų investicinių projektų (nefinansuojamų iš ES programų) veitinimą. Tokiu būdu, VKEK, vertindama investicijas, galėtų remtis jau atliktais investicinių projektų efektyvumo ir pagrįstumo vertinimais.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pažymėtina, kad Įstatymo 9 str. 1 d. 20 p. (str. pakeitimo įsigaliojimo data – 2019-05-02), kuriame nustatoma Komisijos kompetencija, nustatyta, kad vadovaujantis skaidrumo, objektyvumo ir nediskriminavimo principais bei investicijų efektyvumo, atsipirkimo laikotarpio ir pagrįstumo įvertinimo kriterijais, tvirtina investicijų vertinimo ir derinimo tvarkos aprašą, derina geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų investicijas. Atsižvelgus į minėtą nuostatą, nėra teisinio pagrindo Aplinkos projektų valdymo agentūrai pavesti investicinių projektų efektyvumo ir pagrįstumo vertinimą.</p>
16.3.	<p>Aprašo projekte apjungiamos šilumos ir vandentvarkos sričių investicijų derinimo tvarkos į vieną aprašą. Tačiau skirtingai nei šilumos ūkyje, kur šilumos gamyba yra atskirta nuo paskirstymo</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Projekte išskiriama, kurie reikalavimai taikomi šilumos tiekėjams, nepriklausomiems šilumos gamintojams, kurie geriamojo vandens</p>

	<p>sistemų, vandentvarkos srityje plėtra yra kompleksinė ir investicinių projektų formavimą pagrinde nulemia savivaldybių vandentvarkos infrastruktūros plėtros planai. Remiantis plėtros planais savivaldybės gali įtraukti investicinius projektus į vandentvarkos įmonių veiklos planus. Be to, plėtros planų rengimo taisyklėse yra detalios nustatytos alternatyvų vertinimo schemos. Tai nulemia ir skirtingą investicinių projektų rengimo ir vertinimo tvarką bei turinį. Todėl siūlome vandentvarkos investicijų derinimo tvarką nustatyti atskirame apraše.</p>	<p>tiekėjams ir nuotekų tvarkytojams, paviršinių nuotekų tvarkytojams atitinkamai nurodant kurie priedai yra pildomi. Atsižvelgus į tai, kad dalis reikalavimų taikoma tiek šilumos tiekėjams, nepriklausomiems šilumos gamintojams, tiek vandens tiekėjams ir nuotekų tvarkytojams, paviršinių nuotekų tvarkytojams, atskirų aprašų išskyrimas netikslingas.</p>
17.	UAB „Litesko“ 2019-03-13 raštas Nr. 1.5-277	
17.1.	<p>Atsižvelgiant į paminėtą, prašome Komisijos paaiškinti kodėl teikiant Aprašo projektą derinimo pažymoje nėra nagrinėjamos ūkio subjektų teiktos pastabos, tame tarpe UAB „LITESKO“ (toliau – Bendrovė) 2018-02-13 raštu Nr. 1.5-214? Ar Aprašo projektas ir yra tas esminis investicijų derinimo tvarkos peržiūrėjimas, apie kurį Komisija informavo 2019-02-12 raštu Nr. R2-(E)-343 (toliau – Aprašo projektas II)? Kodėl Aprašo projekte numatytos naujos nuostatos, nors jos nėra susijusios su Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo pakeitimais ir jos yra taikomos tik geriamojo vandens ir šilumos tiekimo sektoriaus įmonėms?</p>	<p>Komentaras. Bendrovės pastabos, kurios pateiktos Komisijos 2019 m. vasario 12 d. raštu Nr. R2-(E)-343 paskelbtam projektui įvertintos šios derinimo pažymos 11 p. Atskiras Projektas, taikomas Šilumos ir Vandens įmonėms rengiamas atsižvelgiant į sektorių specifiką ir panašumus. Projekto nuostatos parengtos taip, kad būtų atskirtos pagrindinės investicijų projektų vertinimo ir derinimo Komisijoje dalys, t. y. bendrosios nuostatos, investicijų apimtys, būtini pateikti dokumentai kartu su investicijų projektu, investicijų vertinimo ir derinimo reikalavimai, ekonominis ir finansinis pagrindimai, sprendimų priėmimo dėl investicijų projekto reikalavimai. Pastebėtina, kad didžioji dalis nuostatų taikomos tiek šilumos, tiek geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sektoriams bendrai. Atkreiptinas dėmesys, kad Projekte nėra pateikiamos nuostatos, kurios keičia investicijų projektų vertinimo ir derinimo Komisijoje tvarką iš esmės.</p>
17.2.	<p>Nors Aprašo projekte (4.13 punktas) įvedama nauja sąvoka „reguliacinė likutinė vertė“ toliau tekste nėra numatytas jos panaudojimas atliekant konkrečius skaičiavimus, susijusius su investicijos vertinimu. Be to, Aprašo projekto 3 priedo 10, 11 lentelėse yra naudojamos kitos sąvokos „turto likutinė vertė eksploatacijos nutraukimo metu“ ir „turto likutinė vertė turto perdavimo šilumos tiekimo įmonei metu“. Aprašo projekto 4.2 punkte naudojama sąvoka „investicijų likutinė vertė“. Atsižvelgiant į paminėtą, prašome aiškiau reglamentuoti kokiais</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Projekto 10 priede sąvoka „turto likutinė vertė eksploatacijos nutraukimo metu“ pakeista į sąvoką „turto reguliacinė likutinė vertė eksploatacijos nutraukimo metu“. Projekto 11 priede sąvoka „turto likutinė vertė turto perdavimo šilumos tiekimo įmonei metu“ paliekama nepakeista, kadangi turtas tampa reguliaciniu po turto suderinimo Komisijoje ir jo įskaičiavimu į Komisijos reguliuojamą šilumos kainą. Turto vertė turto perdavimo šilumos tiekimo įmonei metu dar nėra reguliacinėje apskaitoje.</p>

	atvejais ir kokius skaičiavimus atliekant turi būti panaudojama reguliacinė likutinė vertė bei suvienodinti sąvokas, naudojamas Aprašo projekto tekste bei prieduose.	Projekto 1.1 p. naudojama sąvoka „Investicijų likutinė vertė“ – tai investicijos metu sukurto turto likutinė vertė projekto ataskaitinio laikotarpio pabaigoje. Kadangi reguliacinė turto vertė apskaičiuojama įvertinus reguliacinėje apskaitoje faktiškai įvertintas turto vertės pokyčių sumas ir atimant sukaupą reguliacinės apskaitos nusidėvėjimo ar amortizacijos sumą, o 1.1. punkte naudojama investicijų likutinė vertė apskaičiuojama įvertinus planuojamas (reguliacinėje apskaitoje faktiškai dar neįvykusias) turto vertės pokyčių sumas, tai žodis „reguliacinė“ šioje sąvokoje nenaudojamas.
17.3.	Prašome paaiškinti kas laikytina išlaidomis, patiriamomis visiškai pakeičiant ilgalaikį turtą, į kurį buvo investuotos konkretaus investicijų projekto lėšos (Aprašo projekto 4.4 punktas).	Komentaras. Išlaidos, patiriamos visiškai pakeičiant ilgalaikį turtą – tai per investicijų projekto ataskaitinį laikotarpį išleistos lėšos skirtos pakeisti nusidėvėjusių investicijų projekto metu sukurtą turtą. Pvz., investicijų projekto metu investuojama į katilinę. Investicijos ataskaitinis laikotarpis – 16 m. Investicijos metu nuperkami katilai (nusidėvėjimas – 16 m.) ir orgtechnika (nusidėvėjimas – 6 m.), 7-aisiais investicijų projekto ataskaitinio laikotarpio metais išleistos lėšos nusidėvėjusiai orgtechnikai pakeisti ir bus išlaidos, patiriamos visiškai pakeičiant ilgalaikį turtą.
17.4.	Prašome aiškiau apibrėžti kaip turi būti skaičiuojama investicijos nauda šilumos vartotojams ir šilumos įmonei (IN; Aprašo projekto 4.9, 7.2.7.3, 48 punktai). Kokiu tikslu įvedama ši nauja sąvoka?	Komentaras. Investicijos naudos šilumos vartotojams ir šilumos įmonei rodiklis (IN) įvestas tam atvejui, jei vertinant modernizacijos ar plėtros investicijos alternatyvas (pvz. alternatyvos A1 ir A2) abi alternatyvos tenkina joms pagal Projektą taikomus finansinius ir ekonominius kriterijus, tik A1 šilumos kainą mažina labiau už A2, tačiau A2 FGDV yra didesnė už A1 FGDV. Tuomet derintina būtų ta alternatyva, kurios IN yra didesnė. IN būtų naudojamas taip pat ir saugumo užtikrinimo ir turto atnaujinimo investicijoms, kurioms pagal Projektą reikia pateikti alternatyvas. Šiuo atveju ir A1 ir A2 gali turėti neigiamus finansinius rodiklius ir didinti šilumos kainą, tik A1 kainą didintų mažiau negu A2, tačiau A2 FGDV būtų didesnė už A1 FGDV. Tuomet vėl derintina būtų ta alternatyva, kuriuos IN yra didesnė. Investicijos nauda šilumos vartotojams ir šilumos įmonei (IN) – FGDV ir investicijos sąlygoto šilumos vartotojų diskontuotų išlaidų

		už šilumą per projekto ataskaitinį laikotarpį suma. Kaip skaičiuojama investicijos FGDV Projekte reglamentuota. Investicijos sąlygotos šilumos vartotojų metinės išlaidos už šilumą – tai investicijos sąlygoto metinio šilumos kainos pokyčio ir metinės šilumos įmonės šilumos realizacijos sandauga.
17.5.	Aprašo projekto 4.12 punkto reglamentavimas neatitinka Aprašo projekto II nuostatų. Aprašo projekte II nurodoma: „ <i>Jei investuojama į infrastruktūrą, kurios sudedamųjų dalių eksploatacijos (nusidėvėjimo) laikotarpiai yra skirtingi, projekto ataskaitinio laikotarpio trukmė metais yra lygi turto, kuriam numatoma išleisti didžiąją dalį investicijų, naudingo tarnavimo laikotarpiui, bet ne ilgesnė nei 25 metai</i> “. Kai tuo tarpu Aprašo projekte: „ <i>Jei investuojama į infrastruktūrą, kurios sudedamųjų dalių eksploatacijos (nusidėvėjimo) laikotarpiai yra skirtingi, projekto ataskaitinio laikotarpio trukmė metais yra lygi infrastruktūros sudedamųjų dalių svertinio nusidėvėjimo vidurkiui, matematiškai suapvalintam iki sveikojo skaičiaus, bet ne ilgesnė nei 25 metai</i> “. Bendrovei nėra suprantama kodėl iš esmės tuo pačiu metu pateiktuose Aprašo projekte ir Aprašo projekte II tų pačių sąvokų apibrėžimai yra skirtingi ir kuris iš jų turėtų būti laikomas galutine Komisijos pozicija.	Komentaras. Nusidėvėjimo laikotarpis patikslintas į projekto ataskaitinį laikotarpį taip, kaip yra reglamentuota VŠĮ Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus 2014 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 2014/8-337 (2016 m. gruodžio 31 d. įsakymo Nr. 2016/8-225 redakcija) patvirtintoje Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš ES struktūrinės paramos ir/ar valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodikoje.
17.6.	Nėra aišku kodėl pagal Aprašo projekto 7.10.1, 8.16.1 punktus turi būti užpildoma tik 3 priedo 12 lentelė, o pagal Aprašo projekto 9.10.1 punktą dvi lentelės – 3 priedo 11 ir 12 lentelės. Prašome paaiškinti dėl ko skiriasi reikalavimai, esant tai pačiai aplinkybei ir kuriuo konkrečiu atveju turi būti pildoma 3 priedo 11 ir 12 lentelės?	Atsižvelgta. Pakeistas Projekto 7.10.1 papunktis ir išdėstytas taip: „ <i>7.10.1. Šilumos įmonių atveju, įmonė pateikia Komisijai užpildytą Tvarkos aprašo 3 priedo 11 ir 12 lenteles</i> ;“. Pakeistas Projekto 8.16.1 papunktis ir išdėstytas taip: „ <i>8.16.1. Šilumos įmonių atveju, įmonė pateikia Komisijai užpildytą Tvarkos aprašo 3 priedo 11 ir 12 lenteles</i> ;“.
17.7.	Aprašo projekto 23.2 punkte nurodoma: „ <i>nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos skaičiuojamos pagal Komisijos nustatytus arba su ja suderintus ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvus</i> “. Ši nuostata neatitinka Komisijos patvirtinto Šilumos sektoriaus įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo (toliau – Sąnaudų aprašas), kuris numato, kad „ <i>jei Aprašo 4 priede ilgalaikio turto vienetams nėra nustatyto</i>	Atsižvelgta. Patikslintas Projekto 24.2 p. (buvęs 23.2 p.) ir išdėstytas taip: „ 23.2. nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos skaičiuojamos pagal Šilumos sektoriaus įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo, patvirtinto Komisijos 2018 m. gruodžio 31 d. nutarimu Nr. O3E-470 „Dėl Šilumos sektoriaus įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo

	<p><i>ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) skaičiavimo laikotarpio, tai Ūkio subjektas visą ilgalaikio turto naudinsio tarnavimo laiką turi pasirinkti ir taikyti ekonomiškai pagrįstą ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) skaičiavimo laikotarpį". Reikalavimo derinti nusidėvėjimo normatyvus su Komisija nebeliko, atitinkamai turi būti tikslinamas Aprašo projekto 23.2 punktas.</i></p>	<p>patvirtinimo“ ir Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų įmonių apskaitos atskyrimo ir susijusių reikalavimų aprašo, patvirtinto Komisijos 2018 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. O3E-459 „Dėl Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų įmonių apskaitos atskyrimo ir susijusių reikalavimų aprašo patvirtinimo“ reikalavimus Komisijos nustatytus arba su ja suderintus ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvus;“.</p>
17.8.	<p>Neaiškus praktinis Aprašo projekto 24 punkto nuostatos taikymas. Visų, atitinkamo ūkio subjekto šilumos tiekimo veiklos darbuotojų (išskyrus lyginamųjų rodiklių viršijimo atvejus) darbo užmokesčio sąnaudos yra įskaičiuojamos į Komisijos nustatomas bazines šilumos kainos dedamąsias. Ar tai reiškia, jog <u>kai investicija atliekama ūkio būdu</u>, prie jos vertės draudžiama priskirti darbuotojų darbo užmokesčio sąnaudas? Pažymėtina, kad toks traktavimas iškreiptų investicijų tikrąją vertę. Ar teikiant tokios investicijos pagrindimo medžiagą darbo užmokesčio sąnaudos išvis neturi būti vertinamos?</p>	<p>Komentaras. Jei darbuotojų, atliekančių investicijas darbo užmokestis yra įskaičiuotas į šilumos kainą, tai tokių darbuotojų darbo užmokestį draudžiama įskaičiuoti į Komisijos suderinamos investicijos vertę, nes tas pats darbo užmokestis į šilumos kainą būtų įskaičiuotas du kartus.</p>
17.9.	<p>Bendrovės vertinimu Aprašo projekto 25 punktas yra perteklinis, susijęs išimtinai su šilumos kainų nustatymu, o ne investicijų derinimu, todėl turi būti naikinamas. Aprašo projekto 25 punkto reikalavimas yra įtvirtintas Sąnaudų aprašo 24.5.6 punkte: „nebenaudojamo ilgalaikio turto vieneto ar jo dalies likutinę vertę po įgyvendintų investicijų, skirtų to ilgalaikio turto vieneto ar jo dalies atstatymui (rekonstrukcijai) ar modernizavimui, išskyrus atvejus, kai savivaldybės taryba ir (arba) Komisija priima atskirą sprendimą dėl tokio ilgalaikio turto likutinės vertės pripažinimo ekonomiškai pagrįsta investicijų derinimo metu“, taip pat 41.22 punkte: „nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų dalį, priskaičiuojamą nuo nebenaudojamo ilgalaikio turto vieneto ar jo dalies likutinės vertės po įgyvendintų investicijų, skirtų to ilgalaikio turto vieneto ar jo dalies atstatymui (rekonstrukcijai) ar modernizavimui, išskyrus atvejus, kai savivaldybės taryba ir (arba) Komisija priima atskirą sprendimą dėl tokio ilgalaikio turto likutinės vertės pripažinimo ekonomiškai</p>	<p>Komentaras. Projekto 26 p. (buvęs 25 p.) reglamentuoja kokiais investicijų derinimo atvejais nenudevėto turto likutinė vertė gali būti priskirta reguliuojamų paslaugų turto bazei. Atsižvelgiant į tai, Projekto 26 p. nėra perteklinis.</p>

	<i>pagrįsta investicijų derinimo metu ".</i>	
17.10.	<p>Aprašo projekto 28 punkto nuostatos neatitinka Sąnaudų aprašo reikalavimų, pastarasis nenumato turto, skirto įmonių bendrosioms personalo reikmėms, įmonių valdomų teritorijų ar įrenginių tvarkymui ir kurio vertė neviršija 3 tūkst. Eur paskirstymo tvarkos. Tokio perteklinio reikalavimo buvo atsisakyta, tuomet Komisija argumentavo: „<i>po viešos konsultacijos šio punkto buvo nuspręsta atsisakyti ir tokio turto derinimo principus numatyti Energetikos įmonių investicijų vertinimo ir derinimo Valstybinėje kainų ir energetikos kontrolės komisijoje tvarkos apraše</i>". Tuo tarpu Aprašo projekto 28 punkto nuostatos nepateikia jokių minėtų investicijų vertinimo principų. Prašome patikslinti kas laikytina pagal Aprašo projekto 28 punktą turtu, skirtu energetikos įmonių bendrosioms personalo reikmėms. Ar tai tik tas turtas, kuris priskiriamas bendrajai veiklai ar po šia sąvoka patenka ir turtas, tiesiogiai priskiriamas konkrečiai reguliuojamai veiklai, bet naudojamas personalo reikmėms? Taip pat Bendrovės vertinimu, Aprašo projekto 28 punkte siūlomas tam tikro turto traktavimas prieštarauja investicijų sąvokai ir yra visiškai nepagrįstas/nemotyvuotas. Be to, toks reikalavimas yra perteklinis, nepagrįstai didinantis ūkio subjektų administracinę naštą - investicijos buhalterijoje parodomos kaip ilgalaikis turtas, reguliaciniais tikslais turės būti perkeliama prie sąnaudų, investicijų vykdymo ataskaitų duomenys nesutaps su realia situacija ir investuotomis sumomis į ilgalaikį turtą.</p>	<p>Atsižvelgta. Projekto 6.1.2 p. nustatoma, kad bendrai derinamų investicijų sąrašas – jį sudaro Komisijoje derinamos investicijos, išskyrus Tvarkos aprašo 6.1.1 papunktyje nurodytas investicijas. Atsižvelgiant į tai, visos kitos investicijos, kurios nepatenka į 6.1 p. nurodytas investicijas, derinamos bendrai derinamų investicijų sąrašu, kuriam reikalavimus nustato Projekto IV skyrius. Atitinkamai, pakoreguotas Projekto 6.1.2 p.: „6.1.2. bendrai derinamų investicijų sąrašas – jį sudaro Šilumos įmonių, Vandens įmonių licencijuojamos veiklos investicijos kilnojamojo inventoriaus vienetais, kurių vertė neviršija 3 tūkst. Eur, Komisijoje derinamos taip pat investicijos, skirtos įmonių bendrosioms personalo reikmėms, įmonių valdomų teritorijų ar įrenginių tvarkymui, kai investicijos metu įsigijami atskiri turto vienetai, išskyrus Tvarkos aprašo 6.1.1 papunktyje nurodytas investicijas bei investicijas į šilumos apskaitos prietaisus, nuotolinio valdymo, nuotolinio duomenų nuskaitymo ir perdavimo įrangą, kompiuterinę ir programinę įrangą;“. Atitinkamai, siekiant išvengti nuostatų dubliavimo, panaikintas Projekto 28 p.: „28. Šilumos įmonių, Vandens įmonių investicijoms į turtą, skirtą įmonių bendrosioms personalo reikmėms, įmonių valdomų teritorijų ar įrenginių tvarkymui, kai investicijos metu įsigijami atskiri turto vienetai neviršija 3 tūkst. Eur, Tvarkos aprašo nuostatos netaikomos. Sąnaudos, patirtos įsigyjant šį turtą, priskiriamos reguliuojamos veiklos sąnaudoms pagal Šilumos įmonių, Vandens įmonių sektorių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo tvarkų reikalavimus.“.</p>
17.11.	<p>Komisija Aprašo projekto 35 punkte numato, kad tam tikros šilumos sektoriaus investicijos gali būti derinamos su Komisija tik po jų įgyvendinimo. Įvertinus Bendrovės turimą patirtį, kai siekiant įgyvendinti nacionalinių teisės aktų reikalavimus, daugelyje Bendrovės filialų buvo investuota į nuotolinių duomenų nuskaitymo ir perdavimo sistemų įdiegimą, atliktos investicijos, dėl skirtingo investicijų tikslingumo traktavimo, Komisijos nebuvo suderintos,</p>	<p>Komentaras. Projekto 35 p. nuostatos išdėstytos siekiant išvengti pakartotinio investicijų derinimo įvykus pirkimų procedūroms, po kurių investicijos suma beveik visada pasikeičia.</p>

	<p>nors daliai jų ir buvo pritarta atitinkamų savivaldybių tarybose, siūlomas Aprašo projekto 35 punktas neužtikrina skaidrių, objektyvių ir nediskriminuojančių investicijų vertinimo ir derinimo principų bei tvarkos. Ūkio subjektas negali investuoti į turtą, nežinodamas ar tos investicijos po jų faktinio įvykdymo bus suderintos Komisijos ir ar bus užtikrintas jų padengimas per šilumos kainą, ypač kai Komisijos ir ūkio subjektų traktavimas kas laikytina neefektyvia investicija gali skirtis. Ar investicijos į šilumos apskaitos prietaisus būtų laikomos neefektyviomis ir jų derinimas būtų galimas tik po jų įgyvendinimo? Prašome paaiškinti kodėl tokia išimtis taikoma tik šilumos sektoriaus įmonėms?</p>	
17.12.	<p>Atsižvelgiant į susiklosčiusią praktiką, kai šilumos tiekimo įmonių šilumos kainų dedamųjų projektai tam tikrais atvejais Komisijoje nagrinėjami ilgiau nei vienerius metus, siūlome papildyti Aprašo projekto 56 punktą, numatant galimybę derinti šilumos tiekimo įmonių investicijas nelaukiant dedamųjų nustatymo datos, nes dabar ūkio subjektams investicijos nėra derinamos po keletą metų (išskyrus investicijas su ESSF lėšomis), t. y. ūkio subjektai priversti savo rizika investuoti į turtą, kuriam dar nėra gavę Komisijos pritarimo, priešingu atveju nebūtų užtikrintas patikimas ir nenutrūkstamas šilumos tiekimas. Siūlomas pakeitimas užtikrintų, kad šilumos tiekimo įmonių investicijos būtų nagrinėjamos ne rečiau kaip kartą per metus. Siūlomas Aprašo 84 punkto papildymas:</p> <p><i>„<...>Kai šilumos įmonės reguliuojamų kainų koregavimo ar nustatymo procedūros Komisijoje užsitęsia ilgiau nei 5 mėnesius, Komisija pateiktus prašymus derinti šilumos įmonių investicijas išnagrinėja ir sprendimą priima ne vėliau kaip per 12 mėnesių nuo pirminio prašymo suderinti investicijas pateikimo.“</i></p>	<p>Atsižvelgta. Projekto 1 priedo lentelės komentaras/pastaba pakoreguotas pagal Projekto 7.2.8.1 p.</p>
17.13.	<p>Prašome paaiškinti kokias atvejis gali būti atliekama nepriklausoma ekspertizė. Kas turi apmokėti tokios ekspertizės išlaidas? Kas gali atlikti tokią ekspertizę? Bendrovės vertinimu Aprašo projekte turi būti aiškiai aprašyti atvejai dėl kurių gali būti atliekama nepriklausoma ekspertizė.</p>	<p>Komentaras. Ekspertizė gali būti paskirta investicijų projekto vertinimo ir derinimo proceso metu, kilus papildomiems klausimams dėl investicijos projekto, kuriam pagrįsti ūkio subjektas Komisijai nepateikia atsakymo ar būtinos informacijos.</p>

17.14.	Prašome paaiškinti kuo skiriasi Aprašo projekto 62 ir 66 punkto nuostatos.	Komentaras. Atsižvelgiant į pastabą ir siekiant išvengti nuostatų dubliavimo, panaikintas Projekto 66 p.
17.15.	Aprašo projekto 1 priedo lentelės komentaras/pastaba: „šilumos įmonei kapitalo grąžos norma yra lygi įmonės vidutinei svertinei kapitalo kainai (WACC), kuri skaičiuojama vadovaujantis šilumos sektoriaus kainų nustatymo metodika pagal paskutinius audituotus konkrečios įmonės balanso duomenis. Vandens įmonei kapitalo grąžos norma yra lygi įmonės vidutinei svertinei kapitalo kainai (WACC), kuri skaičiuojama vadovaujantis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodika pagal paskutinius audituotus konkrečios įmonės balanso duomenis" neatitinka Aprašo projekto 7.2.8.1 punkto reikalavimo: „investicijų grąža apskaičiuojama pagal atitinkamo reguliuojamo sektoriaus kainų nustatymo metodikų nuostatas, taikant vidutinę svertinę kapitalo kainą (WACC), kuri buvo Komisijos suskaičiuota derinant ar nustatant reguliuojamas kainas, galiojančias investicijos pateikimo Komisijai laikotarpiu". Atitinkamai turi būti tikslinamos Aprašo projekto nuostatos, reglamentuojančios WACC skaičiavimą.	Komentaras. Įvertinus pateiktą pastabą, panaikinta pastaba Projekto 1 priede, po lentele.
17.16.	Aprašo projekte niekaip nėra reglamentuojama investicijų į kogeneracinį turtą derinimo tvarka (7.2.9, 8.7 punktai nepateikia aiškių paskirstymo tarp veiklų principų). Pastarųjų metų faktinė situacija parodė, jog nėra vieningų, aiškių bei objektyvių investicijų vertės paskirstymo tarp šilumos ir elektros veiklų principų. Bendrovė 2017-08-29 raštu Nr. 1.21-862 kreipėsi į Komisiją su prašymu pateikti išaiškinimą dėl kogeneracinio turto paskirstymo tarp veiklų principo, tačiau atsakymo negavo iki šiol. Pažymėtina, jog šis klausimas yra susijęs ne tik su sąnaudų paskirstymo principais kainų nustatymo tikslais, bet ir tiesiogiai priklauso nuo investicijų derinimo metu taikomų vertinimo principų. Atsižvelgiant į paminėtą, prašome papildyti Aprašo projektą, bei įtvirtinti nuostatą, kad investicijų derinimo metu nustatyta paskirstymo proporcija nėra keičiama visą ilgalaikio turto tarnavimo laikotarpį.	Komentaras. Investicijų paskirstymo principų tarp šilumos ir elektros veiklų reglamentavimas nėra šio Projekto reguliavimo objektas.
